

**T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**VOLEYBOL ÖĞRETİMİNDE WEB SİTESİ VE WEB
GÜNLÜĞÜ KULLANIMININ ERİŞİ VE İNTERNETE
YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ**

Yılmaz YÜKSEL

Spor Bilimleri ve Teknolojisi Programı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ANKARA

2014

**T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**VOLEYBOL ÖĞRETİMİNDE WEB SİTESİ VE WEB
GÜNLÜĞÜ KULLANIMININ ERİŞİ VE İNTERNETE
YÖNELİK TUTUMA ETKİSİ**

Yılmaz YÜKSEL

Spor Bilimleri ve Teknolojisi Programı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN

ANKARA

2014

ONAY SAYFASI

Anabilim Dalı :Spor Bilimleri ve Teknolojisi
 Program :Spor Bilimleri ve Teknolojisi
 Tez Başlığı :Voleybol Öğretiminde Web Sitesi ve Web Günlüğü
 Kullanımının Erişi ve İnternete Yönelik Tutuma Etkisi

Öğrenci Adı-Soyadı :Yılmaz YÜKSEL
 Savunma Sınavı Tarihi :21.01.2014

Bu çalışma jürimiz tarafından yüksek lisans/doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Prof. Dr. Arif ALTUN
 Hacettepe Üniversitesi

Tez danışmanı: Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN
 Hacettepe Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. M. Levent İNCE
 Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Üye: Yrd. Doç. Dr. Yunus ARSLAN
 Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Üye: Dr. Figen ALTAY
 Hacettepe Üniversitesi

ONAY

Bu tez Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri tarafından uygun görülmüş ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu kararıyla kabul edilmiştir.

Prof.Dr. Ersin FADILLIOĞLU

Müdür y

TEŞEKKÜR

Lisans ve lisansüstü eğitimim boyunca zamanını ve sonsuz desteğini esirgemeyen değerli hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN'a içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Lisans ve lisansüstü eğitimim boyunca desteğini esirgemeyen, tezin uygulama boyutunda büyük emekleri olan hocam Dr. Yeşim BULCA'ya ve desteğini her zaman yanımda hissettiğim Dr. Figen ALTAY'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezin uygulama boyunda bilgi ve tecrübelerini eksik etmeyen hocam Barbaros ÇELENK'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde yol gösterip yardımcı olan Yrd. Doç.Dr. Nihan ARSAN ve Yrd. Doç. Dr. Yunus ARSLAN'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezin veri toplama aşamasında yardımlarını esirgemeyen öğrenci arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Tez süresince anlayışlı davranan ve bana her türlü desteği veren, ümitsizliğe kapıldığım anlarda beni yalnız bırakmayan dostlarıma sabırlarından ve desteklerinden dolayı sonsuz teşekkürler.

Son olarak verdikleri destek ve moralle her zaman yanımda olan aileme sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

Yüksel, Y. Voleybol Öğretiminde Web Sitesi ve Web Günlüğü Kullanımının Erişi ve İnternete Yönelik Tutuma Etkisi. Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Programı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2014. Bu araştırmanın amacı voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanan grupların erişilerini karşılaştırmak ve internete yönelik tutumlarını incelemektir. Araştırma grubunu sınıf öğretmenliği programında öğrenim gören 129 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu deney deseni kullanılmıştır. Araştırma grubunda yer alan öğrenciler, Deney 1 (n= 43), Deney 2 (n=44) ve Kontrol (n= 42) grubu olmak üzere rastgele üç gruba atanmışlardır. Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilere ön test olarak, Voleybol Bilgi Testi (VBT), Voleybol Test Bataryası (VTB) ve İnternete Karşı Tutum Ölçeği (İKTÖ) uygulanmıştır. VBT, VTB ve İKTÖ ön test ortalamalarına göre gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($p > .05$). Daha sonra Deney 1 grubuna web günlüğü üzerinden, Deney 2 grubuna web sitesi üzerinden yedi haftalık web destekli voleybol eğitim verilmiştir. Yedi hafta sonra deney ve kontrol gruplarına son test olarak VBT, VTB ve İKTÖ uygulanmıştır. VBT, VTB ve İKTÖ'den elde edilen son test puanlarından ön test puanları çıkarılarak erişim puanları elde edilmiştir. Erişim ortalamaları tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir. İstatistiksel sonuçlara göre web günlüğü ve web sitesi kullanımının bilişsel alan, devinışsel alan ve duyuşsal alan erişim ortalamaları üzerinde etkili olduğu bulunmuştur ($p < .05$).

Anahtar Kelimeler: Web destekli eğitim, Web günlüğü, Voleybol, Devinişsel alan, Öğretmen aday

ABSTRACT

Yüksel, Y. The Effect of Using Web Sites and Web Blog on Achievement and the Attitude towards Internet in the Education for Volleyball. Hacettepe University Institute of Health Sciences, Ms. Thesis in Sport Sciences and Technology, Ankara, 2014. The purpose of this study was to examine the effect of using websites and web blog on achievement and internet attitude in the education for volleyball game. There were 129 students in research group, studying in primary education department. In this research, pretest-posttest control group experimental design was used. Students were placed into Experimental 1 (n=43), Experimental 2 (n=44) and Control (n=42) group randomly. Volleyball Knowledge Test (VKT), Volleyball Skill Test (VST) and Web Attitude Scale (WAS) were applied as pretests to the students in experimental and control groups. It was found that there were no significance differences between groups according to means of pretest VKT, VST and WAS ($p>.05$). A 7-week web based volleyball education applied to the experimental 1 group through web blog and the experimental 2 group through web site. VKT, VST and WAS were applied as a posttest to the experimental and control groups at the end of 7 week. Having subtracted pretests mean from posttests mean, we reached achieved means. Anova was applied to the achievement means. Statistical results indicate that the use of web blog and web site was effective on cognitive, psychomotor, affective achievement means ($p<.05$).

Key Words: Web based education, Blog, Volleyball, Psychomotor domain, Preservice teacher

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	x
TABLolar	xi
ŞEKİLLER.....	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç	5
1.2. Problem.....	5
1.3. Alt Problemler.....	5
1.4. Denenceler	6
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Sayılıtlar.....	6
1.7. Tanımlar.....	6
1.8. Araştırmanın Önemi	7
2. GENEL BİLGİLER.....	8
2.1. Bilişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanımı.....	8
2.2. Web Destekli Eğitim.....	10
2.2.1. Web destekli eğitimin yararları.....	12
2.2.2. Web destekli eğitimin sınırlılıkları	13
2.3. Web Günlükleri ve Özellikleri.....	13
2.4. Eğitimde Web Günlüğü Kullanımı	17
2.4.1. Eğitimde Web Günlüğü Kullanımının Avantajları.....	19
2.4.2. Eğitimde Web Günlüğü Kullanımının Dezavantajları.....	23

2.5.	Tutum.....	24
2.5.1.	Tutumun Ögeleri.....	24
2.6.	İlgili Çalışmalar	27
2.6.1.	Web Destekli Eğitim ile İlgili Yapılan Araştırmalar	27
2.6.2.	Web Günlükleri ile İlgili Yapılan Çalışmalar.....	37
2.6.3.	İnternete Yönelik Tutum ile İlgili Yapılan Çalışmalar.....	42
3.	YÖNTEM.....	45
3.1.	Araştırma Deseni	45
3.2.	Araştırma Grubu	46
3.3.	Veri Toplama Araçları	52
3.3.1.	Bilişsel Alan ile İlgili Veri Toplama Aracı.....	53
3.3.1.1.	Bilişsel Alan Testi.....	53
3.3.2.	Devinişsel Alan ile İlgili Veri Toplama Araçları.....	55
3.3.2.1.	Devinişsel Alan Testi	55
3.3.2.2.	Gözlemci Güvenirliği.....	61
3.3.3.	Duyuşsal Alan ile İlgili Veri Toplama Aracı	62
3.3.3.1.	Duyuşsal Alan Testi	62
3.3.4.	Video Kamera ve Üçayak	63
3.4.	Verilerin Toplanması	63
3.4.1.	Uygulama süreci	63
3.4.1.1.	Deney 1 grubunda.....	63
3.4.2.	Deney 2 grubunda.....	66
3.4.3.	Kontrol grubunda.....	68
3.5.	Verilerin analizi	68
4.	BULGULAR.....	70
4.1.	Birinci Alt Probleme Ait Bulgular.....	70

4.2.	İkinci Alt Probleme Ait Bulgular.....	71
4.3.	Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular	75
5.	TARTIŞMA	77
5.1.	Birinci Denenceye İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu	77
5.2.	İkinci Denenceye İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu	79
5.3.	Üçüncü Denenceye İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu.....	81
6.	SONUÇ VE ÖNERİLER	83
6.1.	Sonuçlar	83
6.2.	Öneriler	84
6.2.1.	Uygulamaya Dönük Öneriler	84
6.2.2.	Araştırmaya Dönük Öneriler	84
	KAYNAKLAR	86
	EKLER.....	97
	Ek 1. Etik Kurul İzni	98
	Ek 2. Voleybol Bilgi Testi	99
	Ek 3. İnternete Karşı Tutum Ölçeği	102
	Ek 4. Ders Planları	103

SİMGELER VE KISALTMALAR

α	Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı
%	Yüzde
η^2	Etki Büyüklüğü (Eta-kare)
\bar{X}	Ortalama
BT	Bilişim Teknolojileri
F	F istatistiği
İKTÖ	İnternete Karşı Tutum Ölçeği
n	Araştırma Grubu Sayısı
p	Anlamlılık Düzeyi
Ss	Standart Sapma
Sd	Serbestlik Derecesi
VBT	Voleybol Bilgi Testi
VTB	Voleybol Test Bataryası
WDE	Web destekli eğitim

TABLOLAR

Tablo 2.1. Web günlüklerinin avantajları	22
Tablo 2.2. Web günlüklerinin dezavantajları	23
Tablo 3.1. Kontrol ve Deney Gruplarındaki Denek Sayısı	46
Tablo 3.2. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	47
Tablo 3.3. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puan varyanslarının homojenliği testi	47
Tablo 3.4. Kontrol ve Deney Gruplarının Bilişsel Alan Denkliklerine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	48
Tablo 3.5. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	48
Tablo 3.6. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puan varyanslarının homojenliği testi	49
Tablo 3.7. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan denkliklerine ilişkin varyans analizi sonuçları	49
Tablo 3.8. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan manşet pas ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	50
Tablo 3.9. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan parmak pas ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	50
Tablo 3.10. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan servis ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	51
Tablo 3.11. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan ön test puan varyanslarının homojenliği testi	51
Tablo 3.12. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan ön test puanlarının karşılaştırılması	52

Tablo 3.13. VBT madde analiz sonuçları.....	54
Tablo 3.14. Gözlemcilerin Puanlama Güvenirliklerine İlişkin Değerler	62
Tablo 4.1. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan erişimi puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	70
Tablo 4.2. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan erişimi puanlarına ilişkin varyans analizi sonuçları.....	70
Tablo 4.3. Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan post hoc tamhane testi sonuçları	71
Tablo 4.4. Kontrol ve deney gruplarının devinimsel alan erişimi puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	72
Tablo 4.5. Kontrol ve deney gruplarının devinimsel alan erişimi puanlarına ilişkin varyans analizi sonuçları	73
Tablo 4.6. Gruplar Arasındaki Farkların Hangi Gruplar Arasında Olduğunu Belirlemek Amacı ile Yapılan Post Hoc Scheffe ve Tamhane Testi Sonuçları.....	74
Tablo 4.7. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan erişimi puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler	75
Tablo 4.8. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan erişimi puanlarına ilişkin varyans analizi sonuçları.....	75
Tablo 4.9. Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan post hoc scheffe testi sonuçları	76

ŞEKİLLER

Şekil 1.1. Örnek Bir Blog Sayfası	17
Şekil 3.1. Araştırma deseni	45
Şekil 3.2. Parmak Pas Test Alanı	57
Şekil 3.3. Servis Test Alanı.....	59
Şekil 3.4. Servis Karşılama Test Alanı	61
Şekil 3.5. İso266 isimli web günlüğünün ekran görüntüsü.....	64
Şekil 3.6. Web günlüğünde açılmış bir konu örneği.....	64
Şekil 3.7. Web günlüğü üzerinde yapılan yorumlar.....	65
Şekil 3.8. Web sitesi giriş ekranı.....	66
Şekil 3.9. Web sitesine giriş yapıldıktan sonra gelen ekran.....	67
Şekil 3.10. Web sitesinde açılmış bir konu örneği.....	67

1. GİRİŞ

Modern dünyada, ortaya çıkan değişimlerin en önemlilerinden biri, yeni üretilen bilgi teknolojilerinin yaygınlaşarak hayatımızda yer bulmasıdır. Hemen her alanda, hizmetimize sunulan bu teknolojiler kullanılmakta ve bunlar sayesinde yaşam standartlarımızı yükseltebilmekteyiz. Özellikle; internetin günümüzde etkin bir şekilde kullanımı, bireylerin bilgiye hızlı şekilde ulaşmalarını sağlamakta bunun doğal bir neticesi olarak; çalışmalarına büyük kolaylıklar getirmektedir. Bilişim teknolojileri (BT) alanındaki gelişmelerin ardından; hemen her alanda kullanılmaya başlanan internet, gelişime ve ilerlemeye büyük katkılar sunan bir araç haline dönüşmektedir (142).

BT'nin gelişmesi ve yaygınlaşması, eğitimde bu teknolojilerin kullanılma gerekliliğini beraberinde getirmiştir. Öğretmen yetiştiren kuruluşlar da öğretmen adaylarının öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabilmek için uygun bilişim teknolojilerini eğitim-öğretim süreçleriyle bütünleştirme çabası içine girmişlerdir. Geleceğin öğretmenlerinin derslerinde BT'yi kullanabilmeleri, bilgi toplumunun bir gereğidir. Bu açıdan 21. yüzyıl, öğretmenlerden BT açısından donanımlı ve yeterli sahibi bireyler olmalarını beklemektedir. Bu bağlamda öğretmen yetiştiren kurumlar BT'ye yatırımlar yapmakta, müfredat programlarını BT'ye göre yeniden düzenlemektedirler (71).

BT'nin yaygınlaşmasıyla web tabanlı internet uygulamaları öğrenenlere eşzamanlı (senkron) ve eşzamansız (asenkron) araçlar sağlayabilmektedir. Günümüz sosyal ağ yazılımları ve işbirlikçi araçlar, öğrenenlere herhangi bir yer ya da herhangi bir zaman sorunu yaşamadan kolayca ulaşabilecekleri etkinlikler sunmakta; yeni öğrenme gereksinimlerine uyum sağlamaktadır. Web tabanlı öğrenme (web-based learning), web destekli öğrenme (web-supported learning), web ile zenginleştirilmiş öğrenme (webenhanced learning) gibi kavramlar sıkça kullanılmaya başlanmıştır. İnternet'in avantajlarını kullanan bu yöntemler, öğretimde hem geleneksel yöntemleri hem de alternatif öğrenme ortamlarını destekleyebilmektedir (49).

Web destekli eğitim sayesinde insanlar istedikleri mekânda ve istedikleri zamanda eğitim görme imkânı bulmuşlardır. Karaoğlu (89)'na göre de web tabanlı eğitim ile insanlar okula gitmeden ve yollarda vakit harcamadan öğrenim görebilmektedir. Okullardan uzak yerlerde yaşayanlar, çeşitli sebeplerle mekânlarını terk etmeden öğrenme olanağına sahip olmaktadır. Ayrıca Torkul ve diğ. (137) internet teknolojisine dayalı öğrenme kişilerin belirli zaman ve sınıf ortamı zorunluluğu olmaksızın bilgiye ulaşmasının, formal ve yaşam boyu eğitim olanağına kavuşmasının yanında, bilginin güncel kalmasını da sağlayarak genel eğitim düzeyini olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir.

Sınıf ortamlarının kalabalıklaşması, öğretmenin her bireye ayırdığı zamanı azaltmaktadır. Bu durumda her bireye ihtiyacı olan zaman öğretmen tarafından ayrılamayabilmektedir. Uzaktan eğitimin türlerinden olan web destekli eğitim, okulda yapılan yüz yüze eğitimin avantajlı yönlerini kaybettirmediği, ayrıca öğrencilerin internet üzerinden kendi hızında alıştırma ve tekrar yapma gibi avantajları olduğu için hızla öğretmenler tarafından benimsenmiştir. Web destekli eğitim sayesinde, öğretmenin okulda yüz yüze verdiği eğitimi internet üzerindeki sistem sayesinde öğrenciye dilediği kadar tekrar etme, daha detaylı inceleme, alıştırma yapma imkânları vermektedir. Bu da bireyin almış olduğu eğitimin kalitesinin arttırmaktadır. Dolayısıyla daha nitelikli bireylerin yetiştirilmesi sağlanmaktadır (138).

Avcı (13)'nın aktarımıyla, Web 2.0 teknolojileri olarak adlandırılan web günlükleri (blog) uygulamaları bilgi teknolojilerinde yaşanan değişimin bir parçasıdır. Bireylerin web teknoloji kullanımındaki becerilerine dayalı olarak bir gelişim gösteren web okuryazarlığı, bu uygulamalar ile daha geniş kullanıcı kitlelerine ulaşabilmektedir. Bilgi paylaşımını destekleyen bu uygulamalar sayesinde bilgiye sadece tek kaynaktan ulaşılmamaktan ziyade, işbirliği ve fikir paylaşımının yapıldığı sosyal bir iletişim, etkileşim ve öğrenme süreci başlamaktadır.

İnternet'in öğrenme ortamlarında işe koşulduğu web tabanlı öğrenci merkezli uygulamalardan biri de web günlükleridir. Öğretme-öğrenme ortamlarında etkileşimi ve sosyal süreçleri destekleyen web günlükleri, yazarların herhangi bir konu hakkında hızlı ve kolay bir şekilde yorumlarını, dosyalarını vb. paylaşımlarını

sağlayan web siteleridir. Web günlükleri kullanıcılarından herhangi bir web yazarlık aracı bilgisi istememektedir (49).

Web günlükleri, öğreten ve öğrenenlerin sosyal etkileşimlerini, yaratıcılıklarını, kendilerini ifade etme yeteneklerini, üst düzey düşünme becerilerini geliştirmekte ve bilgiyi yapılandırmalarına olanak sağlamaktadırlar. Aynı zamanda öğrencilerin eş zamanlı olarak iletişim kurabilmelerini ve işbirlikli çalışmalar yapabilmelerini sağlamakta, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılabilmelerine katkıda bulunmaktadır. Bu yeni teknolojiler öğrenci merkezli olduğu için, öğrencilerin kendi hızlarına göre ve istedikleri bir zamanda çalışma yapmaları konularında esneklik sağlamaktadır. Web günlüğü teknolojileri daha çok eşzamansız boyutta kullanıldığından zaman mekan bağımsız olarak her zaman ve her yerde tekrar tekrar kullanılabilme olanağı sağlamakta ve akran değerlendirmelerine de olanak tanımaktadırlar (9,13,67,78).

Öğrenme ortamlarında kullanıldığında bloglar öğrenme motivasyonu artışına, sosyal etkileşime, işbirliğine, aktif öğrenmeye ve eleştirel düşünmeye katkıları bulunmaktadır. Bloglar bir öğrenme çevresi olarak farklı şekillerde kullanılabilir. Öğrenenler için tartışma ortamları, ders materyallerinin paylaşım platformu, öğrenmelerin kaydedildiği bir yazma aracı, portfolyo ve grup çalışması aracı olarak işlev görebilmektedir. McPherson ve diğ. (101) ve McBride (96) blogları, bilişim okur-yazarlığında yeni öğretimsel araçlar olarak tanımlamışlardır. Wang ve diğ. (145), çalışmalarında, son zamanlarda internet kullanıcılarının çok rağbet ettiği blogların eğitim ve öğretim uygulamalarında kullanımını incelemeyi amaçlamış, uygulama sonucu, hem öğrenciler hem de öğretmenlerin blog uygulaması hakkında olumlu görüşleri olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, araştırmada kullanılan blog, öğrenciler için ek bir çalışma materyali haline gelmiş, öğrencilerin öğrenme sürelerini kısaltmıştır. Karaman ve diğ. (88) çalışmalarında, Web 2.0 adı verilen uygulamaların internetin eğitimde kullanımını açısından getirdiği değişim potansiyelini ortaya koymaya çalışmıştır. Bu amaçla literatürdeki Web 2.0 uygulamalarının kullanımı ile ilgili deneysel araştırmalar üzerine bir derleme çalışması yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre yayınlarda en çok blog ve vikilerin kullanıldığı, yayınların sayılarının giderek arttığı, ilköğretim ve lisans seviyesinde yoğunlaştığı söylenebilir. Ayrıca bu uygulamaların,

öğrenmeyi desteklediği, grup çalışmaları için uygun bir ortam oluşturduğu ve üst düzey düşünme becerisini geliştirmeye yardımcı oldukları saptanmıştır.

Williams ve Jacobs (146), çalışmalarında yüksek eğitimde öğrenim alanı olarak görülen web günlüklerini ve bu araçların potansiyellerini incelemiştir. Araştırmacılar öğrencilerin etkili bir öğrenim ve öğretim süreci geçirmesi için web günlüklerinin önemli bir etkiye sahip olduğunu, çok sayıda öğrencinin bir araya gelerek kendilerini rahat hissettikleri çevrimiçi bir öğrenme ortamı sağladığı belirtmişlerdir. Öğrenciler arasında daha iyi iletişim ve etkileşim olanağı sağlayan web günlükleri, öğrenme yönetim sistemleri gibi birçok sistemin önemli bir parçası olacağı belirtilmiştir. Williams ve Jacobs'ın 2004 yılında yaptıkları bu saptama günümüzde doğruluğunu göstermektedir. Bugün web günlükleri öğrenim yönetim sistemleri gibi birçok sistemin önemli bir parçası olmuştur (13).

BT'nin gelişmesi eğitim dünyasında köklü değişikliklere yol açmıştır. Bununla beraber eğitimin en önemli parçaları olan öğretmen ve öğrencilerin rollerinde de değişimler yaşanmıştır. BT'yi kullanma becerisi 21. yüzyıl öğretmenlerinden beklenen önemli nitelikler arasındadır. Öğretmen adaylarına bu yeterliklerin kazandırılması, eğitim sistemimiz açısından büyük önem arz etmektedir. Bu teknolojilerin öğrenci merkezli yaklaşımlara göre işe koşulması öğretmenin ve öğrencinin süreçteki rollerini bilmekle mümkündür. Kişinin olumlu görüş ve deneyimlerinin davranışı gösterme sıklığına etki edeceği düşünülürse; öğretmen adaylarının bu yeterlikleri kazanması BT konusunda olumlu tutum ve görüşlere sahip olmasını gerekli kılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin genel olarak öğretim süreçlerinde BT'nin etkin kullanımı konusunda yetersiz oldukları alan-yazından anlaşılmaktadır (3,18,37,70,72,85).

Web destekli eğitim (WDE)'de öğrencilerin ilgileri, beklentileri ve ihtiyaçları geleneksel eğitim yaklaşımına göre büyük farklılıklar göstermektedir (60). WDE'de eğitimin başarısını etkileyen önemli faktörlerden biri de öğrencilerin internete yönelik tutumlarıdır. Öğrencilerin başarıları, beklenti ve ihtiyaçlarının zamanında ve uygun şekilde karşılanması ile doğru orantılıdır. Dolayısı ile web temelli öğretim hizmeti sunan kurumların, öğrencilerin tutumlarını göz önünde bulundurmaları gerekmektedir (48). Eğer kurumlar öğrencilerin bu öğretim şekline olan tutumlarını

belirleyebilirlerse, uygun öğrenme ortamlarının tasarlanması ve uygulamaya geçirilmesi de kolaylaşmaktadır. Bu da, kurumların kaliteli eğitim, başarılı öğrenci, kalıcı öğrenme gibi hedeflerini gerçekleştirmesini sağlamaktadır. Tüm bu nedenlerden dolayı, web temelli öğretim sistemini uygulamaya geçirmeye hazırlanan kurumların çeşitli yöntemlerle öğrencilerinin internete yönelik tutumlarını belirlemeleri zorunlu hale gelmektedir.

Sonuç olarak beden eğitimi ve spor alanında da internet teknolojilerinin kullanılması sürekli gelişen dünyamızın bizlere getirdiği gerekliliklerden biri olmaktadır. Bu bağlamda; bu araştırma voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanımının bilişsel alan, devinişsel alan ve duyuşsal alan üzerine etkisini belirleme açısından önem taşımaktadır. Literatür taraması sonucunda, yapılan çalışmaların daha çok bilişsel ve duyuşsal alan üzerine yapıldığı görülmektedir. Çalışmanın bu alanda öncü olabileceği düşünülmektedir.

1.1. Amaç

Bu araştırma, voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanan grupların erişilerini karşılaştırmak ve internete yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

1.2. Problem

Voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun erişileri ve internete yönelik tutumları arasında anlamlı fark var mıdır?

1.3. Alt Problemler

1. Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun bilişsel alan erişileri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun devinişsel alan erişileri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun duyuşsal alan erişileri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.4. Denenceler

1. Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun bilişsel alan erişileri arasında anlamlı bir fark vardır.
2. Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun devinişsel alan erişileri arasında anlamlı bir fark vardır.
3. Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun duyuşsal alan erişileri arasında anlamlı bir fark vardır.

1.5. Sınırlılıklar

2011– 2012 bahar dönemi beden eğitimi ve oyun öğretimi dersini alan Sınıf Öğretmenliği öğrencileri ile sınırlıdır.

1.6. Sayılılar

Deney sırasında kontrol altına alınmayan istenmedik değişkenler her üç gruba da aynı oranda etkilemiştir.

1.7. Tanımlar

Web günlüğü (Blog): Kullanıcıların herhangi bir tasarım bilgisine sahip olmaksızın web sayfaları yaratabilmelerine, bu sayfalarda çeşitli konular hakkında yazılar yazabilmelerine ve diğer kullanıcıların yazılara yorumlar ekleyebilmelerine olanak sağlayan web tabanlı bir araç.

Web destekli eğitim: Öğrencilerin düzenli olarak sınıf ortamındaki derslere katıldığı, fakat tartışmalar, takım çalışmaları gibi görevler ve sınıf etkinliklerinin desteklenmesi amacıyla web'in işe koşulduğu öğrenme biçimidir.

Voleybol: File ile ikiye bölünmüş bir oyun alan üzerinde iki takım tarafından el ile oynanan bir spordur.

Eriş: Öğrencilerin bir öğretim programına giriş davranışları ile öğretim programından çıkış davranışları arasındaki hedefle tutarlı farktır.

Bilişim Teknolojileri: Bilgi toplama, toplanan bilgilerin işlenmesi, bilgi depolama, bu bilgilerin otomatik olarak başka yere transferi ve gerektiğinde bu bilgilere uzaktan erişim sağlayan elektronik teknolojilerdir (68).

Tutum: Psikolojik bir sürecin her hangi bir değer yargısıyla damgalanmış bir nesne ya da duruma ilişkin olarak, bireyin olumlu mu yoksa olumsuz mu duygusal tepki göstereceğini belirleyen hazır olma durumudur (124).

1.8. Araştırmanın Önemi

Günümüz teknoloji dünyasında hızla yerini alan internet ve web uygulamaları geleneksel sınıf ortamında karşılaşılan problemlerin çözümüne önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Bilgi çağının yaşandığı günümüzde eğitim anlayışında temel amaç, öğrencilere var olan bilgileri aktarmaktan çok bilgiye ulaşma yollarını bulmalarında yardımcı olmaktır. Web 2.0 teknolojilerine karşı günümüzde giderek artan ilgi, en popüler Web 2.0 sosyal yazılım araçlarından birisi olan web günlüğünün öğrenme öğretme sürecindeki önemini giderek artırmaktadır. Bu iletişim teknolojileriyle öğrenciler öğrenme sürecine aktif olarak katılabilmekte, bireysel veya işbirlikçi çalışmalarını her zaman ve her yerden kolayca yapabilmektedirler.

Teknolojinin gelişmesi ve e-öğrenme kavramlarının ilerlemesiyle teknolojinin öğretimle bütünleştirilmesi gerekliliği de artmıştır. Son zamanlarda web günlüğü ve web destekli öğretim uygulamaları özellikle yükseköğretimde giderek yaygınlaşmaktadır. Ne var ki, yapılan çalışmalar incelendiğinde bu türden çalışmaların daha çok teorik alanlarda yapıldığı, beden eğitimi gibi uygulamaya dönük alanlarda yeterli düzeyde araştırma bulunmadığı görülmektedir. Bu çalışmanın arkasında yatan asıl amaç, teorik bilgidен çok, çok yönlü sunumların daha önemli olduğu Beden Eğitimi ve Spor gibi disiplinlerde web sitesi ve web günlüğünün eğitimsel potansiyelini ortaya çıkarabilmektir.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümünde araştırmanın konusuyla ilgili kuramsal bilgiler ve araştırma sonuçları incelenerek genel bilgiler verilmiştir.

2.1. Bilişim Teknolojilerinin Eğitimde Kullanımı

Eğitim ve teknoloji insan yaşamının daha etkin duruma getirilmesinde önemli rolü olan iki temel öğedir. Her iki öğede insanın doğal ve sosyal çevresine egemen olma yönünde gösterdiği çabalarda başvurduğu iki temel araç olmuştur. Eğitim, insanın doğuştan kazandığı gizli güçlerin ve yeteneklerin açığa çıkarılmasında, onun daha güçlü, daha olgun, yaratıcı ve yapıcı bir varlık olarak gelişme ve büyümesine hizmet etmiştir. Teknoloji ise insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerin daha etken, daha verimli biçimde yararlanabilmesinde, onları daha sistemli ve bilinçli olarak uygulayabilmesinde yardımcı olmuştur. Böylece, eğitim ve teknoloji insanoğlunun mükemmelleştirilmesi, kültürleşmesi ve geliştirilmesi, doğaya ve çevresine karşı etken ve nüfuzlu, egemen bir unsur haline gelmesinde etkin olmuştur (4).

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında kişisel bilgisayarların ve internetin yaygınlaşmasıyla bilgi gelişiminde ve değişiminde devrim gerçekleşmiştir. Bilişim Teknolojileri (BT) insanların öğrenme etkinliklerine yeni bir boyut kazandırmış; aynı zamanda yaşam boyu öğrenme konusunda duyarlılık sağlamıştır. Eğitim, her toplum ve kültürde kritik bir konudur. Bununla birlikte, öğretim etkinliklerinde teknolojinin kullanılması da önemli bir olgu olarak her toplumu ilgilendirmiştir. Teknolojideki bu gelişmeler mevcut eğitim öğretim yaklaşımlarının sorgulanmasına ve yeniden yapılandırılmasına neden olmuştur. Öğrenenlere yenilikçi araçlar sunan yeni BT'leri başta üniversiteler olmak üzere tüm eğitim kurumları öğretim süreçlerine uyum sağlamak için modeller geliştirme ve uygulama çalışmaları yapmaktadır. Fakat teknolojinin öğretimle bütünleştirilmesinde problemlerle karşılaşmaktadır. Bu problemler gerek mevcut teknolojilerin yanlış kullanımı gerekse bu teknolojileri kullanacak kişilerin yeterli düzeyde bilgiye sahip olmamalarından kaynaklanabilmektedir.

Öğretim teknolojileri oldukça çeşitlidir. Bu kapsamda yer alan hesap tabloları, kelime işlemciler, sunum programları, çoklu ortam araçları vb. öğretimin

sunumunda ve ders materyallerinin öğrencilere ulaştırılmasında kullanılan bazı teknolojilerdir. İnternet de bilgi paylaşımı ve çeşitlenmesi açısından önemlidir. Örneğin sesli konferans (audio conferencing) ve görüntülü konferans (video conferencing) dünyanın farklı yerlerinde öğretim elemanlarının ve öğrencilerin birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmalarını sağlamaktadır (112).

BT kullanımının öğretimin çeşitli aşamalarına (sınıf, öğretim programı, okul yönetimi, kütüphane, öğretim ortamları) yönelik faydaları bilinmektedir. Bu teknolojiler öğretmenlere mesleklerini yerine getirirken yardım ederek ve öğrencilerin daha etkili öğrenmelerine olanak sağlayarak eğitimin kalitesini artırmaktadır. Geleceğin öğretmenlerinden ise bu teknolojilerin uygulanmasıyla ilgili yeterliklere sahip olmaları beklenmektedir. Öğretmen yetiştiren kurumlar öğretmenlere bu yeterliklerin kazandırılmasında kritik öneme sahiptir. Dolayısıyla bu teknolojilerin öncelikle öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir (70-72).

Web destekli eğitim sayesinde insanlar istedikleri mekânda ve istedikleri zamanda eğitim görme imkânı bulmuşlardır. Karaoğlu (89)'na göre de web tabanlı eğitim ile insanlar okula gitmeden ve yollarda vakit harcamadan öğrenim görebilmektedir. Okullardan uzak yerlerde yaşayanlar, çeşitli sebeplerle mekânlarını terk etmeden öğrenme olanağına sahip olmaktadır. Ayrıca Torkul ve diğerleri (137) internet teknolojisine dayalı öğrenmenin kişilerin belirli zaman ve sınıf ortamı zorunluluğu olmaksızın bilgiye ulaşmasının, formal ve yaşam boyu eğitim olanağına kavuşmasının yanında, bireylerin bilgilerinin de güncel kalmasını sağlayarak genel eğitim düzeyini olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir.

Sınıf ortamlarının kalabalıklaşması, öğretmenin her bireye ayırdığı zamanı azaltmaktadır. Bu durumda her bireye ayrı ayrı zaman ayrılmayabilmektedir. Uzaktan eğitimin türlerinden olan web destekli eğitim, okulda yapılan yüz yüze eğitimin avantajlı yönlerini kaybettirmediği, ayrıca öğrencilerin internet üzerinden kendi hızında alıştırma ve tekrar yapma gibi avantajları olduğu için öğretmenler tarafından hızla benimsenmiştir.

Web destekli eğitim sayesinde, öğretmen okulda yüz yüze olarak verdiği eğitime ek olarak öğrenciye dilediği kadar tekrar etme, daha detaylı inceleme,

alıştırma yapma imkânları verilmektedir. Bu da bireyin almış olduğu eğitimin kalitesinin arttırmaktadır. Dolayısıyla daha nitelikli bireylerin yetiştirilmesi sağlanmaktadır. Birçok eğitmen kendi imkânlarıyla yüz yüze olarak işlediği dersleri web üzerinden destekleyerek eğitim kalitesini arttırmaya çalışmaktadır. Hatta her geçen gün çeşitli konularda internet üzerinden web tabanlı eğitim veren eğitim siteleri bireylerin kullanımına açılmaktadır. Bunların haricinde birçok üniversitede, web destekli ya da web tabanlı olmak üzere eğitimler internet üzerinden sürdürülmektedir (138).

2.2. Web Destekli Eğitim

Web destekli eğitim, tüm ders ve etkinliklerin sadece internet üzerinden yürütüldüğü web tabanlı eğitime göre daha kullanışlı bir eğitim yöntemidir. Web destekli eğitimde, hem yüz yüze eğitimin avantajlarından yararlanılmakta, hem de internet üzerinden öğrencilerin istedikleri zaman ve mekânda eğitimlerine devam etme imkânı sunulmaktadır. Bir başka deyişle iki yöntemin de üstün olan yönleri web destekli eğitimde kullanılmaktadır. Web destekli eğitimde, İnternet'e dayalı uzaktan eğitim adı altında kullanılan farklı tekniklerin hemen hemen tamamından yararlanılmaktadır. İçeriğe erişmek için HTML sayfa yapıları düzenlenmekte, iletişimin sağlanması ve sağlıklı olarak yürütülmesi için elektronik posta listelerinden faydalanılmakta, etkileşimin artırılabilmesi için tartışma listeleri ve sohbet programları kullanılmaktadır (113,127).

Web destekli eğitim en genel tanımıyla web teknolojilerinin kullanılmasıyla eğitimin tamamının veya belirli bir bölümünün öğrencilere ulaştırılmasıdır (38). French'e (10) göre;

“Web destekli eğitim; bilginin bilgisayar, modem ve telefon hatları ile öğrenciye ulaştırılmasıdır. Web destekli eğitim yerine benzer birtakım tanımlar da kullanılmaktadır Bunlara örnek olarak çevrimiçi (online) eğitim, internette eğitim, sanal sınıflar, e-öğrenme verilebilir. Her biri web destekli eğitimin birer parçası olarak sayılabilir.”

Web destekli eğitimin en önemli avantajları arasında eşzamansız eğitime olanak vermesi yer almaktadır. Öğrenciler sistem dâhilindeki içeriğe istedikleri

zaman ulaşabilmekte ve kaynaklardan istedikleri ölçüde faydalanabilmektedirler. Sağlanan bu esneklik, maliyet avantajları ile birleştiğinde ideal bir model oluşmasına olanak tanımaktadır (33).

Öğrenci; hastalık veya başka nedenlerden dolayı dersi takip edemediği durumlarda, konuyla ilgili web destekli eğitim uygulaması geliştirilmişse eğer, dersi takip edemeyen öğrencinin dersi telafi etmesi ve diğer arkadaşlarıyla arasındaki farkı kapatması daha kolay olmaktadır. Kimi zaman öğrenci sınıf ortamında sınıf arkadaşlarından çekindiği için öğretmenine soru soramazken, web destekli eğitime entegre edilmiş anlık mesajlaşma programları sayesinde öğretmenine istediği soruları daha rahat sorabilmektedir. Sınıf ortamında oluşturulamayacak ortamlar web destekli eğitim ile oluşturulabilir, böylelikle öğrenciler ders esnasında göremedikleri ve uygulayamadıkları içeriği web ortamında yapabilirler (127).

Web destekli eğitimin içeriği kapsamlı hazırlanmışsa ve ilgili konularla ilgili bağlantılar sistemde verilmişse, araştırmaya yönelik öğrenciler web destekli eğitim sayesinde konuyu daha derinlemesine inceleyip özümseyebilirler. İçeriği iyi hazırlanmış web destekli eğitimde, öğrencinin farklı duyu organlarına hitap ederek öğretilmek istenen konunun daha iyi kavranmasını sağlamaktadır.

Web destekli eğitimin günümüzde kabul görmesinin ve popülaritesinin giderek artmasının en temel nedeni eğitimin zamandan ve mekândan bağımsız oluşudur. Web destekli eğitimin bu esnek ve bağımsız yapısı iş hayatı nedeniyle zaman sıkıntısı çeken ya da eğitimin verildiği yerde fiziki olarak bulunamayan kişiler için önemli bir tercih nedeni oluşturmuştur. Web destekli eğitimin ön plana çıkan zaman ve mekân avantajları diğer önemli üstünlüklerini kimi zaman gölgede bırakmıştır. Bu üstünlükler sistemin tercih edilmesinde önemli roller oynayabilecek niteliktedir. Bu nitelikler kişiselleştirilebilir eğitim, öğrenci merkezli eğitim, öğrenci yönetimli eğitim ve düşük maliyetli eğitim olarak karşımıza çıkmaktadır (127).

Web destekli eğitimin gerçekleşebilmesi için internete bağlı bilgisayar veya bilgisayarlar, önceden hazırlanmış veya öğretmen tarafından değerlendirilerek seçilmiş konularla ilgili web sitesi veya sayfaları olması yeterli olmaktadır. Web destekli öğretim uygulamalarında öğrenci isterse konu uzmanları, diğer ülkelerde

bulunan öğrenciler, öğretmenler ile ders saatleri içerisinde veya dışında belli bir konuyla ilgili tartışabilmekte, bilgi paylaşımında bulunabilmekte, işbirliğine dayalı projeler gerçekleştirmektedir. Bu uygulamaları web ortamının sağladığı e-mail, sohbet odası (chat), tartışma grupları, web temelli oyun gibi özelliklerden yararlanarak yapılabilmektedir (142).

Bilişimin hemen her alanında olduğu gibi uzaktan eğitim konusunda da ülkemizde içerik sıkıntısı bulunmaktadır. Bant genişliğinin yeni yeni belirli standartlara ulaşabildiği ülkemizde, Web destekli eğitim konusunda da yeterli ilerlemeler kaydedilememiştir. En büyük sıkıntılardan biri içeriğin yetersiz oluşudur. Yurt dışında oluşturulan zengin içerik, dil sorunu ve müfredat farklılıkları yüzünden kullanılamamaktadır. Tüm bu olumsuz tabloya rağmen sayıları çok az da olsa Web destekli eğitim konusunda standartları yakalamış özel sektör kuruluşlarına ve üniversitelere rastlanmaktadır (127).

2.2.1. Web destekli eğitimin yararları

Yeni teknolojilerin eğitimde kullanılması birçok problemi ortadan kaldırmış ve eğitimde kullanılmak üzere birçok imkânı eğitici ve eğitilenlerin kullanımına sunmuştur. Web destekli eğitimin yararları aşağıdaki gibi listelenebilir (93,111,128):

- Öğrenciyi yer ve zaman konusunda özgür kılar.
- Öğrencilere kendi öğrenme düzeyleri ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitsel içeriği takip etme olanağı sunar.
- Öğrenimin maliyetini düşürür.
- Bir sınıf ortamında olmayan öğrenci öğrenmek durumunda olduklarını, kendi öğrenme hızı ve kapasitesine öğrenme imkânına sahiptir.
- Eğitimde kaliteli ve ileri düzeyde bir standardın oluşturulması sağlar.
- Metin, grafik, ses, video ve animasyon gibi çeşitli çoklu ortam elemanları birleştirilerek, öğrenme ortamları zenginleştirilebilir.
- Öğrencilere sohbet kanalları ve video konferans gibi senkron ya da, e-posta ve tartışma grupları gibi asenkron iletişim seçenekleri ile etkili iletişim olanağı sunar.
- Öğrenciler geri dönüp anlamadığı kısma gelerek konuyu tekrar etme ya da pekiştirme olanağına sahiptir.

- Web destekli eğitim sayesinde hem öğrencilerin, hem de öğretim elemanlarının teknoloji ve bilgi okur-yazarlığını geliştirmektedir.
- Kabalık sınıflarda pasif kaldığından dolayı odaklanma problemi yaşayan bir öğrenci, web destekli eğitimde bire-bir öğretim olanağına kavuşunca motivasyonu yükselebilir.
- Öğrencilerin düşünme kabiliyetini geliştirir.
- İşbirlikli öğrenmeyi artırır.
- Öğrenci kendi öğrenmelerine ilişkin daha fazla sorumluluk alır.
- Kültürel ve toplumsal seviye farklılıklarının etkili olmamasından dolayı eğitim sürecini demokratikleştirir.
- Bilgiye, kaynağından ulaşma imkânı sağlanmakta ve geleneksel eğitimde sunulan kaynaklardan çok daha büyük ve geniş kaynaklar sunar.

2.2.2. Web destekli eğitimin sınırlılıkları

Web destekli eğitimin yararları olduğu gibi sınırlılıkları da vardır. Bunlar aşağıdaki gibi listelenebilir (93,111,128):

- Teknik altyapıya gerek duyar. Kullanılan bilgisayar ve internet altyapısının iyi düzeyde olması gerekmektedir.
- Bağlantı hızına bağımlıdır. Bağlantı hızının düşük olduğu durumlarda eğitim aksamaktadır.
- Öğrenci ve öğretim elemanlarının ilgili donanımları kullanma yetersizliği eğitimin verimini düşürmektedir.
- Bazı öğrenciler içerikten çok teknoloji üzerine yoğunlaşabilmektedirler.
- Beceri ve tutuma yönelik davranışların gerçekleşmesinde etkili olamamaktadır.
- Bazı öğrenciler pasif izleyici durumuna düşebilmektedirler.
- Hızlı teknolojik değişimler nedeniyle problemler ortaya çıkabilmektedir.

2.3. Web Günlükleri ve Özellikleri

Geleneksel öğretim yaklaşımlarından oluşturmacı yaklaşımlara geçilmesiyle birlikte öğretmenlerin ve öğrenenlerin de rollerinde değişimler yaşanmıştır. Geleneksel yaklaşımlardaki öğretmen merkezli ve öğrencilerin edilgen alıcılar

olduğu anlayışlar, yerini öğretmenin rehber ve kolaylaştırıcı ve öğrenenin de bilginin aktif alıcısı olduğu anlayışlara bırakmıştır. İnternet teknolojilerinin de hızlı şekilde gelişmesiyle bu yeni anlayışlar, bilgisayar destekli süreçlere doğru bir yönelim göstermektedir. Öğrenci merkezli ortamlarda bilgisayar ve internet kullanımı öğrenme sürecini desteklemekte ve sosyal etkileşimi sağlamada öğrenci ve öğretmenlere yeni olanaklar sunmaktadır. Bireylerin sanal öğrenme toplulukları oluşturmalarını sağlayan yazılımlardan olan bloglar da bu teknolojilerden biridir. Bloglar, eğitim amaçlı kullanıldığında etkileşimli, sosyal süreçleri destekleyen özellikleriyle kullanıcılarına yerden ve zamandan bağımsız olarak çalışabilecekleri esnek bir ortam sunmaktadır (47).

Uzman bilgisayar kullanıcılarının bilgisayar sistemleri üzerinde yaptıkları değişiklikleri kayıt altına aldıkları günlüklerden, “log”lardan türetilmiş bir terim olan (45) blog (web günlüğü), çevrimiçi günlükleri ya da sıkça güncellenen kişisel web sayfalarını içeren bir web (günlüğü) log’udur (66). “Web Log” terimi ilk defa 1997’de John Barger tarafından kullanılmıştır (25). Kısaltılmış versiyonu olarak “Blog” ise 1999’da Peter Merholz tarafından kullanılmıştır. Evan Williams ise Ağustos 1999’da bloglamayı basit, havalı, ücretsiz ve popüler hale getiren Blogger.com hizmetini başlatarak “blogger” kelimesini ortaya atmıştır (82). Pyra Labs adlı şirket tarafından başlatılan blog servisi www.blogger.com’dan sonra blog kavramı yaygınlaşarak, web günlüğü yayınlayanlara “blogger” denilmeye başlanmıştır (11).

Herkesin görüş ve düşüncelerini kolaylıkla açıklayıp yazabildiği, uzman oldukları konularda içerik geliştirebildiği ve takip grubu oluşturabildiği bloglar en yaygın kullanılan web 2.0 araçlarından (106). Teknik bilgi gerekmeksizin istediği şeyi istediği biçimde yazan insanların oluşturduğu ve günlüğe benzeyen web siteleri olan bloglar, kişisel ilgi alanlarına yönelik olarak web sitesi sahiplerinin çeşitli konular hakkında fikir ve gözlemlerini aktardıkları, internet kullanıcılarının da bu bilgilere yorum ekleyebildiği sitelerdir (56).

Weblog kavramının kısa adı olan blog sözcüğü Türkçe’ye “web günlüğü”, “internet güncesi”, “ağ günlüğü”, “internet günlüğü” ve “çevrimiçi günlük” şeklinde çevrilmektedir (42). Blog kavramının Türkçe karşılıkları olarak en sık kullanılanlar “ağ güncesi”, “günlük”, “günce” kavramlarıdır (13). Bunların yanı sıra, “açık

günlük”, “ağ günlüğü” ve “e-günlük” kavramları da weblog kelimesini açıklamada kullanılmaktadır (43). En son gönderilenin rahatça görünmesi için içeriğin ters kronolojik dizinle sergilendiği, yazar ile okuyucunun görüşlerini rahatça dile getirebildiği bir yapıya olanak sağlayan serbest kürsü platformları şeklinde de tanımlanan web günlükleri sanal ortam günlükleri olarak da adlandırılmaktadır (1).

İnternet günlüğü/e-günlük olarak da ifade edilen bloglar, teknik bilgi ve donanım gerektirmeyen, kullanımı ve yönetimi kolay, zengin fonksiyonlu kişisel web alanları olan ve sahiplerinin yazılı ve görsel üretimlerini internet ortamında tüm dünyaya ulaştırmalarını mümkün kılan araçlardır (11). Aynı zamanda, internette bireylerin ya da işletmelerin günlük ya da haftalık yorumlar gönderebildikleri ve okuyucularından da online cevaplar alabildikleri interaktif sitelerdir (122).

Dünyada binlerce blogcunun yayın yaptığı Blogger adlı site ise blog’u şu şekilde ifade etmektedir (42);

“Blog kişisel bir günlüktür. Günlük bir kürsü. Paylaşımçı bir ortam. Politik bir nutuk alanı. En son haberlerin çıktığı yer. Bir bağlantılar koleksiyonu. Sizin kendi özel düşünceleriniz. Dünyadan hatıralar. Blogunuz sizin istediğiniz şey olur. Blogların milyonlarcası, her boyutta ve şekilde vardır ve hiçbir gerçek kuralı da yoktur.”

Web günlükleri en genel tanımıyla, kullanıcıların tasarım bilgisine sahip olmadan web sayfaları oluşturabilmelerine, bu sayfalarda çeşitli konularla ilgili yazılar yazabilmelerine ve diğer kullanıcıların yazılara yorum ekleyebilmelerine olanak sağlayan araçlardır (46).

Bir blog sağlayıcıdan ücretsiz olarak veya az miktarda ücretle bir blog sahibi olmak mümkündür (77). Alınan blogu tasarlamak ve sürdürmek hızlı ve kolay bir işlemdir (34). Bir mail adresi alma işlemiyle benzerlik gösteren blog alma işlemi basit olarak üç veya dört adımda 10 dakikadan daha kısa bir süre içinde kurulup sürdürülebilmektedir. Bir blog kaydı (post-entry) oluşturmak ve güncellemek birkaç fare tıklamasıyla mümkündür. Ayrıca herhangi bir web yazarlık aracı kullanım bilgisi ve html ile ilgili teknik bilgi gerektirmemesi blogların hızlı yükselişinin sebeplerindendir.

Blogların diğer bir avantajı da blog yayıncılığında herhangi bir amaç ve hedef kitle büyüklüğü sınırlaması olmamasıdır (67,99). Blogların popülaritesinin

artmasında erişim kolaylığı da diğer bir faktördür. Ev, okul, internet kafe gibi internet erişimi olan her yerden bloga erişmek ve onu güncellemek mümkündür. Blogların okur kitlesinde sınırlamanın olmaması benzer ilgilere sahip kimselerin de bloglardan öğrenmelerini ve konuya katkıda bulunmalarını sağlamaktadır. Blogun en önemli faydalarından biri de eklenen içeriğin yazım ve yayınının eşzamanlı oluşudur (97).

Blog kurmak ve sürdürmek kolay bir işlem olmakla birlikte kullanıcı bilgisayarına herhangi bir yazılımın kurulmasına da ihtiyaç yoktur. Kullanıcı için hazırlanmış kapsamlı denetim özellikleri vardır. Kullanıcı için tahsis edilmiş veri alanı sayesinde kullanıcılar sayfalarına resim, müzik, video, yazı ve diğer dosya formatlarını yükleyebilirler. E-posta uyarı özelliği ile blog girdilerine herhangi bir yorum yapıldığında blogun sahibi e-posta ile uyarılır. Blogları diğer klasik web sitelerinden ayıran özelliklerden biri de blogların dinamik oluşu ve içeriğinin sürekli değişken oluşudur. Web siteleri ise genellikle statiktir. Bloglar isteğe bağlı olarak belli kullanıcılara sınırlanabilir veya tüm dünyaya açık olacak şekilde yapılandırılabilir (118). Bir blog kaydı (entry) tipik olarak şunlardan oluşmaktadır (49):

- Başlık (title): Başlık, kaydın başlığı,
- Gövde (body): Kaydın temel içeriği,
- Yorumlar (comments): Okurlar tarafından yapılan yorumlar,
- Kalıcı bağlantı (permalink): Eklenen blog kaydının URLsi,
- Kayıt tarihi (post date): Kaydın yayınlandığı tarih ve zaman.

Bir blog kaydı isteğe bağlı olarak şunları da içerebilir:

- Kategoriler ve etiketler (categories-tags): Yazının konusu,
- Geri izleme (trackback): Diğer ziyaretçilerin yorum yapmasına olanak vermek, için bu sayfaya yönlendirici bağlantıyı içeren bir yorum köprüsü.

Şekil 1.1. Örnek Bir Blog Sayfası

2.4. Eğitimde Web Günlüğü Kullanımı

İnternet teknolojileri ortaya çıktığı günden bu yana sürekli ve yüksek ivmeli bir gelişim göstermekte, bu durum toplumsal yaşamın her alanında olduğu gibi öğrenme-öğretme süreçlerine yansımaktadır. Nesnelci ve ardından yorumlayıcı paradigmlar çerçevesinde önemli kuramsal dönüşümlere sahne olan öğrenme olgusu, İnternet teknolojilerinin kullanımı ile birlikte geleneksel yapısından, bilgisayar destekli uygulamalara doğru bir yönelim göstermektedir. BT ile bütünleştirilmiş öğrenme süreçlerinde öğrenci merkezli bir öğrenme anlayışını gündeme getirmektedir. Öğretimin merkezinde, bilgiyi aktaran olarak öğretmenlerin bulunduğu, öğrencilerin ise bilginin edilgen alıcıları rolünde oldukları geleneksel öğretim anlayışının giderek ortadan kalkmakta, öğretim ortamlarında değişen roller öğreten ve öğrenenlere yeni sorumluluklar yüklemektedir (47).

Günümüzde bloglar, eğitsel çevrelerde pek çok amaç için kullanılmaktadır. Müzik eğitiminden, dil eğitimine, okuma yazma becerileri ile analitik ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmede, bireysel çalışmalarını paylaşma ve yayınlamada kullanılan bloglar aynı zamanda öğrencilerin blog içeriği geliştirirken bilgi tarama ve

akademik yazma becerileriyle, grup çalışması ve öğrenme becerilerini geliştirmektedir (136).

Web günlüğü aracılığıyla öğrenciler kendi öğrenme süreçlerini takip edebilmekte, derste öğrendikleri ve çalıştıklarıyla ilgili günlük tutabilmektedir. Aynı şekilde birbirlerinden bilgi almak, anlamadıkları yerleri öğrenmek, herhangi bir konu üzerinde tartışma yapabilmek amacıyla da web günlüklerinden yararlanabilmektedirler. Sonuç olarak web günlükleri, pek çok öğrenme alanında işbirlikli öğrenim aracı, kişisel bilgi yönetim ve yapılandırma aracı olarak da kullanılabilir. Öğrencilerin bir konu hakkında fikirlerini rahatça ifade edebildikleri ortamlar olma sebebiyle bloglar önemli bir eğitim aracı olarak görülmektedir (13).

Giderek daha yaygın kullanıma sahip olan web günlükleri öğrenme ortamlarında diğer bireyler ve içerik ile zaman ve yerden bağımsız etkileşim olanağı sunmaktadır. Bloglar aynı zamanda öğrenenlerin düşüncelerini özgürce paylaşım dile getirebildikleri, diğer bireyler ile girdikleri sosyal etkileşim ile eleştirel bir bakış açısı elde edebildikleri, öğretmenlerinden ve arkadaşlarından sürekli geribildirim alabildikleri esnek bir ortam sunmaktadır. Du ve Wagner (53), blogların öğrenmeye desteğini şu şekilde sıralamaktadırlar:

- Öğrenme günlüklerinin yazımı için blog kullanımı öğrencilerin etkin bir biçimde düşüncelerini anlamlandırabilir ve organize edebilmelerini gerektir.
- Blogların öğrenme için sürekli kullanımı öğrencilerin zamanla öğrenmelerini geliştirmelerine yardımcı olur.
- Blog ile kendini yansıtma alıştırmaları öğrencilerin gelişime ihtiyaç duydukları alanların ve neler öğrendiklerinin belirlenmesine yardımcı olur.
- Blogların bireysel sorumluluğu güçlendiren doğası gereği öğrenciler kendi çevrimiçi öğrenme günlüklerini yayımlayabilirler.
- Öğretmenlerin bireyselleştirilmiş geribildirimleri/yanıtları daha kolay gerçekleşir ve uygun öğrenciye çabuk bir biçimde ulaştırılır.
- Öğrenme günlüklerinin Web'den yayınlanması öğrencilere karşılaştırma ve yarışma fırsatı verir ve kolaylıkla iyiye uyarlayabilecekleri kötü uygulamaların daha fazla farkında olabilmelerine olanak sağlar.

- Öğrenciler blog ortamında düşüncelerini, fikir ve yargılarını diğer bireylerle paylaşarak çevrimiçi bir etkileşim sağlar.
- Blogun etkileşimli özellikleri büyük bir teknik beceri gerektirmeksizin blog yazarının yorumlarını çabuk bir biçimde yayınlamalarına olanak sağlar.
- Blog kayıtları ve yorumları daha sonra gözden geçirmek üzere arşivlenebilir.

Eğitimde blogların temel kullanım biçimleri olarak çevrimiçi dosyalama platformu, işbirlikli öğrenme alanları, çevrimiçi tartışma ortamı, profesyonel gelişim aracı, okul web sitesi, kütüphane portalı ve bilgi yönetimi gibi kullanımlar ön plana çıkmaktadır (41).

2.4.1. Eğitimde Web Günlüğü Kullanımının Avantajları

Kolay kullanıma sahip olma, içeriğinin bireyselleştirilebilmesi, teknik bilgi gerektirmemesi ve pek çok yönden sağladığı esneklik nedeniyle eğitimde de kullanıma uygun araçlar olarak görülen web günlüklerinin aynı zamanda öğrencilerin düşünme becerileri üzerine de olumlu etkileri bulunmaktadır. İşbirlikli bir ortam oluşu ve öğrencilerin kendi düşüncelerini düzenlemelerinde farklı bakış açılarını da görebilmelerini sağlaması sebebiyle yansıtıcı düşünme becerisine de katkı sağlamaktadır. Öğrenme ortamlarında yansıtıcı düşünme becerilerinin gelişmesinin sağlanması sonucu da öğrencilerin öğrenme çıktılarının niteliği artmakta ve yaşam boyu öğrenen özelliği kazanma süreçlerinde web günlüklerinin oldukça olumlu etkileri olduğu düşünülmektedir (21).

Web günlüklerinin eğitimde kullanılmasının pek çok olumlu etkisi bulunmaktadır. Bu avantajlar şunlardır (136);

1. Web günlüğü yayıncılığının öğrencilere sağladığı en büyük avantaj ücretsiz olmasıdır. Başkalarının yorumlarına açık olması, olumlu-olumsuz yorumlara bakılarak web günlüğü yayınlarının düzeltilebilmesi, yayınlamanın ve düzenlemenin kolay oluşu, yayınlamada çoklu ortam nesnelerinin kullanılabilmesi ve erişimin kolay olması da sağladığı diğer önemli avantajlardır (136).

2. Web günlüğü yayıncılığı öğrencilerin düşüncelerini ifade etme, akademik yazma ve tartışma, ses, yazı, görüntü, video gibi çoklu ortam nesnelerini web ortamında paylaşma ve web yayıncılığı konusunda teknik becerilerine katkı sağlamaktadır (136).

3. Web günlükleri aracılığıyla sınıf içi tartışmalarda etkin olmayan ya da kendisini sözle ifade edemeyen öğrenciler düşüncelerini ifade etmede eşit şartlara sahip olabilmektedir (87).

4. Kullanıcıların karşılıklı birbirlerinin girdilerini görüntüleyebilmesi ve yorumlayabilmesi hatta fikir alışverişinde bulunabilmeleri özellikleriyle blog öğrencilerin fikirlerini özgürce yayınlatabilmelerini ve arkadaşlarıyla karşılıklı bilgi paylaşımında bulunabilmelerini sağlayıcı ortam sunmaktadır. Aynı zamanda blog kullanarak öğretmen ve öğrencilerden oluşan blog topluluğu da oluşturulabilmekte, öğrencilerin ilgilendikleri konuları aramaları, sunulan bilgiyi yorumlayabilmeleri, ilave yapabilmeleri kendi öğrenme süreçlerini yönlendirmeleri ve kendilerine güvenlerinin artması mümkün olabilmektedir (50).

5. Web günlüğü öğrencilerin derse dikkatlerini arttırmakta, önceki konuları hatırlamalarına yardımcı olmakta, konuların pekiştirilmesine ve kritiğinin yapılmasına yardımcı olmaktadır. Bunların yanı sıra, programlama konularındaki kavram yanlışlarının düzeltilmesini, öğrencileri devam edemedikleri dersleri telafi etmelerini ve öğrenciler arası paylaşımı kolaylaştırmaktadır (141).

6. Ders içi ve ders dışı etkinliklerde kullanılan web günlükleri topluluk hissinin güçlendirilmesinde kullanılacak önemli araçlardır. Öğrenciler web günlüğü kullanarak diğer kullanıcılardan yardım ve destek alabilmekte bu da öğrencilerin sosyalleşmesini, etkileşimi ve birbirleriyle diyaloga girmelerini desteklemektedir. Ayrıca, web günlüğü aracılığıyla kendisini daha rahat hisseden ve çekinmeden iletişim kurabilen öğrencilerin sınıf topluluğu duygusunun daha yüksek olmaktadır (12).

7. Web günlüğü kullanılarak yapılan derslerde katılımcılar arasında pozitif dayanışma gözlenmekte, öğrencilerin sosyal becerileri gelişmekte, etkili öğrenme sağlanmakta ve sınıf içi etkileşim artmaktadır. Sınıf web günlükleri yorumların tek noktadan görülebilmesi, yeni yorumlar yazılabilmesi, kolay takip edilebilme özellikleri nedeniyle sınıf içi paylaşımında etkili olmaktadır. Sınıf web günlükleri sınıfın tamamını ilgilendiren duyurular, ödevler, işlenen ders konuları açısından etkili olurken grup web günlükleri de çalışmaların değerlendirilmesi ve işbirlikçi öğrenme etkinlikleri açısından etkili olmaktadır. Buna ek olarak da derse ilgiyi ve

motivasyonu arttırarak, öğrenciler arası ders dışı etkileşim ve iletişimi sağlayarak fikir alışverişini desteklemektedir (86).

8. Web günlüklerinin öğrenme ortamında sunduğu diğer avantajlar; hızlı yayım, kullanım kolaylığı, düşük maliyet, dinamik içerik, işbirliği ortamı, yorum yapma, geri bildirimde bulunma, işbirlikli çalışmalar yapma ve bunları saklayabilme, topluluk oluşturarak bilgi ve birikimleri paylaşma, sınıf içi işbirliğini sağlama, farklı bakış açılarını gözlemleyebilme, akran değerlendirmesi yapılabilmesi, bilgi yönetimi yapılması, öğrencilerin proje ya da ödev hazırlarken eşitli bloglara ulaşabilmesi, dersle ilgili duyuruları postalamak, danışmanlık ve rehberlik hizmetleri, sınıf içi uygulamalar ve okulla ilgili etkinliklerden haberdar edilme, öğrencilerin düşünce ve başarılarını paylaşacakları okur grubu oluşturma, ailelerle iletişim kurulması ve başka okullarla işbirlikli projeler geliştirmedir (15).

9. Blog kullanımı öğrencilere öğrendikleri bilgileri paylaşabilecekleri ve tartışabilecekleri aktif bir iletişim ortamı sunmaktadır. Aynı zamanda, ders notlarının tutulması, ödevlerin duyurulması, ödevler için geri bildirim alınması, e-posta, mesaj/duyuru panosu, sohbet odaları gibi öğelerle sınıf ortamının her zaman her yerden erişilebilen bir sanal öğrenme ve öğretme ortamına dönüşmesi bakımlarından oldukça faydalı olmaktadır (92).

10. Bloglar ile okur-yazarlık geliştirilebilmekte ve blog uygulamaları öğrenci, öğretmen ve yönetime büyük faydalar sağlamaktadır. Yazarken öğrenme ortamları olan bloglarda öğrenciler bilgilerini notlar halinde yazabilmekte, yazarken konuyla ilgili farkındalığını arttırmakta ve yeni ürünler ortaya koyabilmektedir. Aynı şekilde bloglar, öğrencilerin internete ilgilerini de pekiştirmekte, geleneksel defterler yerine kendilerine esneklik sağlayan sanal defterleri tercih etmektedir. Bloglar ile öğrencilerin defterlerine yazdıkları sadece kendi defterlerinde kalmamakta, arkadaşlar, aileler, ve öğretmenler de kişinin gelişimini izleyip, ilgi alanları hakkında bilgi sahibi olabilmektedir (131).

Tablo 2.1 web günlüklerinin avantajlarını özetlemektedir (49):

2.4.2. Eğitimde Web Günlüğü Kullanımının Dezavantajları

Web günlüklerinin eğitimde sağladığı üstün eğitsel avantajlar yanında az da olsa dezavantajları da bulunmaktadır. Bu dezavantajlar şunlardır (136);

1. Blog yayıncılığı esnasında akademik yazma ve telif hakları konusunda bilgisi olmayanlar intihal ve telif hakkı sorunlarıyla karşılaşabilmektedir.

2. Bir sosyal paylaşım aracı olan blogların öğretmenlerce öğrencilere sadece ödev yaptırmak için kullandırılmasının öğrencileri blog kullanmaktan soğutabileceği düşünülmektedir.

3. Blog kullanımı için internet erişimi ve bilgisayarın gerekli oluşu öğretmenleri ve öğrencileri eğitimde blog kullanımı konusunda sınırlamaktadır.

4. Öğrencilerin bloglarda soyadı, ev adresi, telefon numarası vb. kişisel bilgilerini paylaşması çeşitli güvenlik sorunlarına yol açabilmektedir.

Tablo 2.2 web günlüklerinin dezavantajlarını özetlemektedir (49):

Tablo 2.2. Web günlüklerinin dezavantajları

Dezavantajları	Dezavantajları		
	Hong (2008)	Xie ve Sharma (2004)	Tekinarslan (2008)
Bloglara sınıf dışından yazılan yorumlar		✓	
Aşırmacılık			✓
Kaynak göstermeden yapılan yayınlar	✓		✓
İnternet erişimi gerektirmesi -bilgisayarı olmayanlar için-			✓
Sınırlı tasarım seçenekleri			✓
Yanlış bilgiler	✓		

2.5. Tutum

Tutum; bir kimse, nesne ya da durumla ilgili oldukça organize ve sürekli olan inanç ve duygulardır. Bu inanç ve duygular bireyin o kimse, nesne ya da duruma karşı bir biçimde davranmasına yol açar (36). Tutum davranışlarla anlatılan içten gelen bir duygudur (100).

Thurstone tutumu, “psikolojik bir objeye yönelen olumlu veya olumsuz bir yoğunluk sıralaması ve derecelemesidir” şeklinde tanımlamaktadır. Allport’a göre tutum, “yaşantı ve deneyimler sonucu oluşan, ilgili olduğu bütün obje ve durumlara karşı bireyin davranışları üzerinde yönlendirici ya da dinamik bir etkileme gücüne sahip duygusal ve zihinsel hazırlık durumudur” (134).

Tutum yaşantı ve deneyimler sonucu oluşan, ilgili olduğu bütün nesne ve durumlara karşı bireyin davranışları üzerinde yönlendirici veya dinamik bir etkiye sahip ruhsal ve sinirsel bir hazırlık durumudur (65).

Karşılaşılan bir durumu sevmek ya da sevmemek, onaylamak ya da onaylamamak bireyin takındığı tutumu göstermeye yardım eder. Ancak tutumu tam olarak anlatmakta eksik kalır. Oysa bir durumu kabul ya da reddetmek, bir duruma eğilim göstermek ya da göstermemek, bir durumdan yana olmak ya da kaçmak deyimleri bireyin tutumunu daha derinliğine anlatmaktadır. Tutumun kökeni, bireyin duruma karşı beslediği tavrıdır. Bireyin tavrı, durumun bireyce kabul ya da reddedilmesine etkide bulunmaktadır (24).

Tutum kavramının içeriğini oluşturan üç unsuru vardır. Bunlar; düşünce, duygu ve davranıştır (83). Ancak davranışlar, tutumdan farklıdır. Yapılan araştırmalara göre insanlar her zaman, tutumları doğrultusunda davranış göstermektedir (2).

Tutumlar sosyal ve psikolojik öğeleri içermesi nedeniyle genellikle, sosyal psikolojinin inceleme konusu olmuştur. Ancak, son yıllarda eğitimle ilgili araştırmalar, bireyin öğrenilecek materyale, öğretmene, öğrenim gördüğü konu alanına yönelik tutumlarının okul başarılarını etkilediğini ortaya koymaktadır (115).

2.5.1. Tutumun Öğeleri

Bireyin tutumları; deneyimleri ve edindiği bilgilerin örgütlenmesi ile oluşmaktadır. Örgütlenme belli değerlendirme süreçlerine bağlı olduğuna göre, söz

konusu deneyim ve bilgiler biçim değiştirdiğinde tutumda değişebilmektedir (134). Tutumların bilişsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç ögesi vardır ve bu ögeler arasında genellikle iç tutarlılık olduğu varsayılmaktadır (79). Bu varsayıma göre, bireyin bir konu hakkında bildikleri (bilişsel öge) ona olumlu bakmasını gerektiriyorsa (duygusal öge), birey o nesneye karşı olumludur (davranışsal öge) (79). Tutumlar yalnızca bir davranış eğilimi ya da sadece bir duygu değil, biliş-duygu-davranış eğilimi bütünleşmesidir (83). Buna üç ögeli tutum modeli adı verilmiştir.

Bilişsel Öge: Herhangi bir tutumun parçası, tutum nesnesine ilişkin olarak sahip olunan düşünce, inanç ve bilgilerin tümüdür (79). İnanç, tutumların bilişsel ögesinde yer almakta ve içerdikleri bilgi inanç derecelerine göre tutumları farklılaştırmaktadır (61). Zihinsel öge bireyin düşünme süreçlerinde kullandığı bilgilerin gruplandırılmasıdır. Tutumların zihinsel ögeleri, uyarıcılar ile ilgili gerçeklere dayanan bilgi ve inançları, çevredeki uyarıcılar hakkında bireylerin edindikleri deneyimleri içermektedir. Tutum konusu ile ilgili bilgi ise, bireyin bu konu ya da konular grubu ile ilgili deneyim geçirmesi sonucu elde edilir (79). Bir objeye yönelik olumlu veya olumsuz tutum varsa, o objeye yönelik olumlu veya olumsuz inançta olacaktır (134). Bilinmeyen bir konuya ilişkin tutum oluşamaz. Tutum konusu hakkındaki bilgiler gerçeklerle ilgi derecesi oranında kalıcı ya da geçici olur. Bilgi değişikliği tutum değişikliği oluşturabilir (79). Baysal'a göre tutum objesi hakkında bilgiler ne kadar gerçeklere dayanıyorsa onunla ilgili tutumlar o kadar kalıcı olur. Tutum objesi ile ilgili bilgi değiştiğinde tutum da değişir (134).

Duygusal Öge: Çevre ile ilgili bilgi, duyum ve deneyimlerin sınıflandırılması yanı sıra, bu sınıfların olumlu, olumsuz olaylarla, arzulanan ya da arzulananmayan amaçlarla ilişkilendirilmesi söz konusudur. Böyle bir ilişkinin varlığı tutumun duygusal ögesini temsil eder (79). Tutumun bireyden bireye değişen ve gerçeklerle açıklanamayan, hoşlanma - hoşlanmama yönünü oluşturur (134). Duygusal öge aynı zamanda bireyin değerler sistemi ile yakından ilişkilidir. Tutum konusunun, bireyin amaçlarına hizmet edip etmemesi, olumlu ya da olumsuz duyguların oluşmasına neden olur. Bu anlamda tutum konusu birey için araçsal bir değer taşır (79). Bir tutum konusunun sonuçları, sosyal değeri ile birey için ifade ettiği değer aynı

olmayabilir, kendisi hoşlanmasa bile zihinsel olarak birey bir toplumsal olaydan hoşlanması gerektiğini bilir. Bazı tutumlar mantıkla açıklanamazlar ve bu tamamen duygusal ögeye sahiptirler (134). Tutumun duygusal ögesi, zihinsel ögeye oranla daha basittir, olumlu ya da olumsuz tepkiye ön eğilimlidir. Bununla beraber, duygusal ögesi ağır basan bir tutumun değişmesi daha güçtür; özellikle bireyin egosunu ilgilendiren konu ya da olaylara karşı tutumu daha, yoğun duygu yüklüdür (79). Tutumların duygusal ögesi, bireyin tutuma konu olan olay ve objelere karşı heyecanını içermektedir. Tutuma süreklilik kazandıran, tutumun itici veya şekillendirici olan yönü bu duygusal ögesidir (59).

Davranışsal Öge: Bireyin belli bir uyarıcı grubundaki tutum konusuna karşı davranış eğilimini yansıtır. Bu davranış eğilimleri sözler ya da diğer hareketlerden gözlemlenebilir. Bunlar bireyin alışkanlıkları, normları ve söz konusu tutum nesnesi ile doğrudan ilişkili olmayan tutumlarında etkisi altındadır (79). Herhangi bir tutum objesine ilişkin bir davranış söz konusu olmadığında, bireyde tutum gizli de olsa çevresindeki bireylerce gözlemlenemeyeceğinden varsayılamaz (134). Tutumun varlığı, ancak yansıttığı varsayılan birtakım gözlemlenebilir davranışlardan çıkarsanabilir. Herhangi bir tutum konusuna karşı, herhangi bir davranış söz konusu değilse, böyle bir tutum, çevredeki bireylerce gözlemlenemeyeceğinden bilinemez, bu nedenle, tutum olgusunda, en azında psikolojik gözlem açısından, davranışsal öge kavramına yer vermek gerekir (79). Tutum, bireyi davranışa hazırlayıcı karmaşık bir eğilimdir. Bunun sonucu, bireyin çevresindeki çeşitli objelere ilişkin beslediği duyguları, o objelerle ilgili düşünceleri ve bilgileri ve onlara yönelik davranışları devamlılık ve düzenlilik gösterir (83).

Tutumları zihinsel, duygusal, davranışsal ögelerden oluşan psikolojik değişkenler olarak ele aldığımızda, ne kadar karmaşık süreçlerin etkisinde olduğu ortaya çıkar. Bu üç ögenin genellikle kendi aralarında ve aynı sınıfa giren uyaranlar arasında, bireyin çevresine uyumu kolaylaştırma açısından, bir tutarlılık oluşturur. Bu üç tutum ögesi karşılıklı etkileşim içindedir ve birinde ortaya çıkan bir değişiklik, tutarlılığı korumak için, diğer ögelerle zincirleme bir değişime neden olur. Yani, bireyin bir tutum nesnesine karşı olumlu olumsuz durumu değiştiğinde, o nesneye karşı tutumunun zihinsel ve davranışsal ögesi de yeniden düzenlenir (79).

2.6. İlgili Çalışmalar

2.6.1. Web Destekli Eğitim ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Eğitim ve öğretim etkinlikleri teknolojinin gelişmesi ile bilgisayar ve internet ortamlarına aktırılmış, web tabanlı ve web destekli öğrenme ortamları tasarlanmıştır. Günümüzde bu ortamlar birçok kullanıcı tarafından tercih edilmektedir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde, web destekli eğitime yönelik çalışmaların genellikle lisans ve lisansüstü düzeydeki öğrencilerle yürütüldüğü, web destekli öğretim yöntemi ile ilgili deneysel çalışmalarda, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik tasarlandığı görülmektedir.

Motschnig-Pitrik ve Mallich (102) “Üç Düzeyde Öğrenme: Proje Yönetiminde Web Destekli ve Deneysel Öğrenme” çalışmasında, öğrenci merkezli öğretimde öğrenenler için zekâ, sosyal yetenek ve duygu, değerler ve anlamlar içeren kişilik olmak üzere üç seviyede öğrenme tanımlanmıştır. Araştırmada, Carl Rogers tarafından e-öğrenme araçları ile geliştirilen Öğrenci Merkezli Öğretim kursları, Öğrenci Merkezli E-Öğrenme (SCeL) olarak adlandırılmıştır. Bu çalışma, Öğrenci Merkezli E-öğrenme alıştırmaalarının katalogunda detaylandırılmış değerlendirme sonuçları ve pratik ipuçları sunmaktadır. Çalışmada, proje yönetimi konusunda ileri düzey kurs içeriği ve öğretici temelleri tartışılmıştır.

Steen (126) web tabanlı geometri etkinliklerinin ilköğretim birinci sınıf öğrencileri üzerine etkisinin analizi amacıyla yaptığı çalışmasında 31 öğrenciyi rasgele bir şekilde dağıtarak deney ve kontrol gruplarını oluşturmuştur. İki gruba da aynı hedefler doğrultusunda eğitim verilmiştir fakat deney grubu web tabanlı geometri etkinliklerini kullanmıştır. Araştırmada veri toplama amacıyla ön-test ve son-testin yanı sıra arada 4 mini test uygulanmıştır. Ön-test sonuçlarına göre deney grubu kontrol grubuna daha geriden başlamıştır ($p < ,05$). Son-test sonuçlarına göre ise deney grubu aradaki farkı kapatmıştır. Ancak bu artış sonucunda deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır ($p > ,05$). Deney grubu öğretmeni tarafından, öğrenci tutum, davranış ve etkileşimleri ile ilgili küçük ve gözlemler ile ilgili kaydettiği günlük düşünceler sonucunda öğreti süresi, alıştırmaalar ile ilgili uygulama faaliyetleri gibi faaliyetlerin arttığı belirtilmiştir. Araştırmada öğrencilerin motivasyonlarının ve akademik başarı düzeylerinin daha üst seviyelere çıktığı kaydedilmiştir.

Jackson (81) tarafından Birmingham Üniversitesinde MBA öğrencileri üzerinde yapılan “Sosyal Bilimlerde Denizaşırı Ülkelerdeki Öğrencileri Web Destekli Öğrenme ile Tanıştırırken Ortaya Çıkan On Sorun” çalışmasında, yaşları 20 ile 50 yaş arasında değişen 35 öğrenci, Çin, Moğolistan, Özbekistan, Güney Afrika, Uganda, Gana, Hindistan, Pakistan, Pasifik Adaları, Meksika, Şile ve Filipinler gibi deniz aşırı ülkelerden web destekli ortamda sunulan kursa katılmıştır. Araştırma sürecinde, öğretmenlere üniversite düzeyindeki eğitim yazılımları; WebCT ortamına aktarım konusunda sorular sorulmuştur. Normal değerlendirme yaklaşımından ve eğitimi desteklemek için internet kullanımını geliştiren bilgisayar destekli işbirlikli öğrenmeden farklı bir literatür kullanılmıştır. Sonuç olarak, üniversite için okutman ve öğrenci açısından öğrenme deneyimi eşit derecede önemli bulunmuştur.

Nachmias ve Segev (103) “Web Destekli Akademik Kurslarda Öğrencilerin İçerik Kullanımı”na yönelik araştırmada, web destekli kurs sitelerinde sunulan içeriği, bu içeriği kullanan öğrenciler arasında bireysel farklılıkları belirlemek ve çevrimiçi içeriklerin kullanımını değerlendirmek amaçlanmıştır. Çalışmada, İsrail’deki Tel-Aviv Üniversitesinde geleneksel yöntemin internet desteği projesi (Sanal TAU) kapsamında hazırlanan 117 kurs web sitesi üzerinden 2001 yılında yürütülmüştür. Değişik bölümlerden 5000’in üzerinde öğrenci araştırmaya katılmıştır. Çalışma sürecinde içeriklere hızlı bir biçimde erişilebildiği görülmüş, öğrencilerin arasında bireysel farklılıklar bulunduğu belirlenmiştir. Web sitelerinde sunulan içerik sayısı Fen ve Sosyal Bilimler Fakültesi; lisans ve yüksek lisans öğrencileri karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Web sitesinde sunulan içerik sayısı ve kursa katılan öğrenci sayısı arasında pozitif yönde korelasyon ortaya çıkmıştır.

Shannon ve Doube (123) “Web Destekli Öğretimi Kullanma ve Değerlendirme: Boşlukları Dolduracak Danışman Rolü Geliştirme” açısından incelenen çalışmaya, 2002 yılında Adelaide Üniversitesinde görev yapan 1136 akademik personel katılmıştır. Araştırma projesi, uyum sağlama sürecinde ortaya çıkan engelleri belirlemek ve Adelaide Üniversitesinde görev yapan akademik personel tarafından çevrimiçi öğrenme yönetim ve içerik yaratıcı sistem (MyUni) geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, yarı yapılandırılmış görüşmeler ile üniversitedeki bütün akademik personeli yöneten bir araştırma yürütülmüştür.

Araştırma kapsamında ankete katılanlar web destekli öğretim sistemini (MyUni) kullanmış ve uyum engelleri ve ilerideki çalışmalarda kullanımı bir değer vermişlerdir. Katılımcılar, yüksek puanlar vermişler, ileriki çalışmalarında internet ve benzer teknolojileri, öğretimi desteklemek için kullanacaklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar, üniversitede öğrenme yönetim sistemini kullanmak ve uyum sağlamak için web destekli öğretim yeteneği ve bilgisinin bulunması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin kazanımlarını geliştirmek amacıyla web destekli öğrenme ve öğretme içeriğinin öğrenme yönetim sistemine aktarmalarının gerekliliği vurgulanmıştır.

Hong (76) “Web Tabanlı ya da Web Destekli Öğrenme Çevreleri- Kurs Düzenlemeleri ya da Öğrenme Stilleri Arasındaki Fark” başlıklı araştırmasında, Østfold Üniversitesinde “Yapı Mühendisliği ve Proje Hesaplamaları” dersi için hazırlanan çevrimiçi kursa katılan 37 mühendislik bölümü öğrencisi ile çalışmıştır. Araştırma sürecinde düzenlenen çevrimiçi kurslar (LearningSpace); yerleşke içerisinde yüz yüze eğitimi desteklemek için web destekli, yerleşke dışında sanal bir öğretmen tarafından web tabanlı olarak tasarlanan ortamlarda sunulmuştur. Araştırmanın sonunda görüşleri alınan öğrencilerden %50’si web tabanlı eğitim çevrelerinde öğretme öğrenme etkinliklerinin web ve web kursu üzerinden yürütüldüğünü, öğrencilerin %50’si ise web destekli eğitim çevrelerinde etkinliklerin web ve web kurslarına eklendiğini, diğerleri ise öğretme etkinliğinin yüz yüze geleneksel eğitimin egemen olduğunu açıklamışlardır. Sonuç olarak kurs düzenleyicinin öğretme planına yüz yüze etkinlikler eklemesi gerektiği, kursların web tabanlı değil, web destekli düzenlenmesinin tercih edildiği üzerinde durulmuştur.

Frederickson, Reed ve Clifford (64) tarafından yürütülen “Ders Tabanlı Öğretmeye Karşı Web Destekli Öğrenmenin Değerlendirilmesi: Nicel ve Nitel Bakış Açıları”nı içeren çalışmaya, London College Üniversitesinde Eğitim Psikolojisi lisans dersini alan 16 tane birinci dönem öğrencisi katılmıştır. Öğrenciler iki gruba ayrılmış, gruplardan birine web destekli, diğerine ders tabanlı öğrenme yöntemi uygulanmıştır. Elde edilen nicel verilerde iki yöntem arasında anlamlı bir farklılık bulunamamış, nitel verilerde ise web destekli eğitimin işbirliğine yardımcı olduğu sonucuna varılmıştır.

Neo (104) “Web-Destekli Öğrenme: Öğrencileri Yapılandırmacı Öğrenme ile İlişkilendirmek” başlıklı çalışmada, Yaratıcı Çoklu ortam Fakültesinde (FCM) öğrencilere verilen kurslar çerçevesinde geliştirilen web destekli yapılandırmacı öğrenme çevrelerinin etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında İnternet Uygulamaları kursuna yönelik Web tabanlı çoklu ortam projesi geliştirilmiştir. Öğrenme modülü, öğrenci merkezli ve yapılandırmacı öğrenme süreçlerine göre tasarlanmıştır. Araştırmaya, 102 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın sonunda, olumlu ve anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Öğrenme sürecinde, öğrenciler problemi anlamışlar, işbirliği yaparak çalışmışlar, çözümler bulmuşlar ve kendi öğrenme kazanımlarını belirlemişlerdir. Çevrimiçi öğrenme ortamlarında geribildirim, öğrencilerin olumlu tutum geliştirmelerini sağlamıştır.

Capus ve diğ. (32) yaptıkları “Öğrencilerin Sınıf Dışında Egzersizleri Yapmaya Teşvik Etmek İçin Bir Sanal Ortam: Bir Durum Çalışması” isimli araştırmalarında öğrencilerin okul dışında alıştırmaya yapmalarına yardımcı olmak amacıyla bir çevrimiçi öğrenme ortamı hazırlamışlardır. Hazırladıkları sisteme “Sphinx” adını vermişlerdir. Bu sistem, öğrencilerin kendi çözümlerini bulabilecekleri ortamlar içermektedir. Araştırmada hazırlanan çevrimiçi öğrenme ortamının öğrencilerin başarılarında bir artış olup olmadığı incelemektir. Araştırmaya 2003 yılı güz dönemindeki 137 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin sadece küçük bir kısmı sistemden tam olarak yararlanmış olsa da, sistemi kullanan öğrencilerin notlarında diğer öğrencilere göre belirgin bir artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Oliver (107) “Web Destekli Araştırma Tabanlı Öğrenme Araçları Kullanarak Yeni Başlayan Öğrencileri Alıştırma”ya ilişkin çalışmasında, Australian Üniversitesi iletişim bölümüne yeni başlayan öğrencileri alıştırmak amacıyla web destekli araçlarla gerçekleştirilen uygulamalarının etkililiği ve yararları açıklanmıştır. Kursu 16 haftalık sömestr döneminde 263 öğrenci tamamlamıştır. Güçlü öğrenme yapıları, anlamlı içerik, geribildirim ve destek biçiminde tanımlanan ders tabanlı öğrenme yaklaşımı için web tabanlı araç geliştirilmiştir. Çalışmanın sonunda, web destekli ders tabanlı öğrenme çevrelerinin öğrencilerin alışmalarını sağladıkları bulunmuş, öğrencilerin motivasyon ve ilgilerini çekebilecek faktörlerin tanımlanması gerekmediği vurgulanmıştır.

İşman ve diğ. (80), yapmış oldukları bir araştırmada internet destekli materyal geliştirme dersi alan öğrencilerin interneti kullanma durumlarını incelemiştir. Araştırmaya, Sakarya Üniversite'sinde okuyan öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersi alan 376 öğrenci katılmıştır ve bu öğrencilerin internet destekli materyal geliştirme dersini almadan önce interneti kullanma durumları ile internet destekli materyal geliştirme dersini aldıktan sonra interneti kullanma durumları karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; internet destekli öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersi öğrencilerin internet bilgilerini ve okul yaşantılarında kullanma düzeylerini artırdığını ortaya çıkarmıştır.

Uzunboylu (142) yaptığı “Web Destekli İngilizce Öğretiminin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi” isimli çalışmasında İngilizce dilbilgisi öğretiminin alıştırmalı çalışmaları web destekli olarak yürütüldüğünde, bu eğitimin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini araştırmıştır. Deneysel bir araştırma modeli kullanılmış olan araştırmada, deney grubundaki öğrenciler hazırlanan web sitesini kullanarak İngilizce dilbilgisi alıştırmaları yapmışlardır. Denekler web ortamında İngilizce dilbilgisi araştırmalarının yanı sıra İngilizce dilbilgisi kurallarını kullanarak sohbet, tartışma, oyun oynama gibi etkinlikler de yapmışlardır. Kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda İngilizce dilbilgisi alıştırmalı çalışmaları web destekli olarak yapan deney grubu öğrencilerinin İngilizce dilbilgisi başarısının, geleneksel öğretim yöntemiyle yapan kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Ünsal (143) “Web Destekli Eğitim, Elektronik Öğrenme ve Web Destekli Öğretim Programlarındaki Çeşitli Ders Modelleri”ni irdeleyen çalışmasında, bilgisayar destekli öğretim, elektronik öğrenme (e-öğrenme), web destekli öğretim tasarımı ve ders modelleri ile ilgili konular açıklanmıştır. Çalışmanın sonunda, ders yapılarının geliştirilmesi uzmanlık ve birkaç alanın işbirliği içinde çalışmasını gerektirmektedir. Sağlam ve kaliteli bir öğrenmenin gerçekleştirilebilmesi, kaynakların en iyi şekilde kullanılmasına bağlıdır. Çalışmadaki ders yapılarından tek birinin kullanılması geçerli olmayabilir. Öğretimin amacına, öğrenci özelliklerine, zamana, maliyete ve imkânlara göre öğretim tasarımı için ders yapıları tercih edilebilir ve yeni yapılar geliştirilebilir.

Cabı (30) “Web Destekli Pascal Öğretimine Yönelik Örnek Bir Çalışma” adlı araştırmada, Web (World Wide Web) destekli öğretim alanındaki gelişmeler ve yapılan çalışmalar incelenerek, Pascal’a giriş dersinin etkin ve verimli öğretimi amacıyla, örnek Web sitesi oluşturulmuş ve uygulamaya konulmuştur. Başkent Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Programı’ındaki 44 öğrenciye Web sitesi üzerinden uygulama yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Pascal dersinin öğretiminde oluşturulan Web sitesini kaynak olarak kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca, Web sitesinde duyuru panosunun olması, öğrenci girişinin şifre ile yapılması, Türkiye ve Türkiye dışındaki kaynaklara, tarama yapmadan ulaşılabilmesi, sınav sonuçlarının ve öğrencilerin listesinin bulunması derse karşı ilginin artmasında etkili olduğu belirtilmiştir.

Gülbahar (73) “Web-Destekli Öğretim Ortamında Bireysel Tercihler”e ilişkin yapılan çalışmada, bireysel tercihlerin değişik etkilerini incelemek ve açıklayıcı bir model ortaya koymak amacıyla, çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış, bu amaçla web sitesinde yer alan seçenekler ve öğretim öncesi ve sonrası etkinlikler ile ilgili olarak görüşmeler yoluyla elde edilen öğrenci görüşleri değerlendirmiştir. Çalışmanın bulguları, web sitesinde sunulan içeriğin zenginleştirilmesi bağlamında farklı bilgi kaynakları ve materyal biçimlerinin sunulmasının ve öğretim üyesinin yönlendirmesinin önemli olduğunu göstermiştir. Web sitesinde yer alan öğretim öncesi ve sonrası etkinlikler, öğrenciler tarafından farklı şekillerde yararlı bulunmuştur. Çalışma sonuçları, her öğrencinin kendi tercihleri doğrultusunda kendi çizgisinde öğrendiğini göstermiştir.

Odabaşı ve diğ. (105) “İlköğretim Birinci Kademedeki Web Üzerinden Ders İşlenebilirliği”ne yönelik yaptığı araştırmasında, özellikle yükseköğretimde sıkça kullanılan web destekli eğitimin ilköğretim birinci kademedeki uygulanıp uygulanamayacağını ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla web destekli eğitim göz önüne alınarak bir öğretim süreci üç ana özelliği olan öğretmen, öğrenci ve ders içeriği açısından incelenmiştir. Öğretmenin değişen rolleri ve yeterlilikleri, ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin yaş düzeylerine göre özellikleri ile ders içeriklerinin özellikleri web destekli eğitime uygunluk açısından irdelenmiştir. Sonuç olarak ilköğretim birinci kademedeki web destekli eğitim uygulamalarının gerçekleştirilebilmesi için; web destekli eğitim faaliyetlerine başlamadan önce

öğretmenlerin ve öğrencilerin internet yeterlilikleri ve web destekli eğitim ile değişen rolleri konusunda gerekli eğitimleri almaları gerektiği ortaya çıkmıştır.

Çakır (40) yapmış olduğu “Baskın Zekâ Türüne Dayalı Olarak Geliştirilen Web Destekli Eğitim ve Bilgisayar Destekli Eğitimin Trafik Eğitiminde Etkililiği” isimli çalışmasında, ilköğretim birinci kademe dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde çalışmıştır. Araştırma grubu olarak iki sınıf seçilmiş ve bu sınıflar rasgele olarak bir tanesi web destekli öğretim (WDÖ) gören sınıf, bir tanesi de bilgisayar destekli öğrenim (BDÖ) gören sınıf olarak belirlenmiştir. Araştırmada 33 öğrenciden oluşan WDÖ grubuna baskın zekâ türüne dayalı olarak geliştirilen web sitesi kullanılmıştır. Otuz dört öğrenciden oluşan BDÖ grubuna ise baskın zekâ türüne dayalı olarak geliştirilen eğitsel yazılımı kullanılmıştır. Araştırma toplam 67 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre WDÖ grubunda yer alan öğrenciler, BDÖ grubuna göre verilen Trafik Eğitimi Dersini daha iyi öğrendikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin BDÖ’ye yönelik tutumları olumlu olmakla birlikte yapılan uygulamaların, öğrencilerin tutumlarında çok hızlı bir değişim sağlayamadığı saptanmıştır. Diğer öğrencilerin WDÖ’ye yönelik tutumları ise hem olumludur hem de yapılan uygulamalar, öğrencilerin tutumlarında anlamlı bir artış sağladığı saptanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin ve velilerin WDÖ’ye ve BDÖ’ye yönelik görüşlerinin olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bülbül ve diğ. (26) “Web Destekli Ders Çalıştırıcı Tasarımı” başlıklı çalışmada, eğitimdeki ihtiyaçların giderilmesi için hem öğretmenlerin öğrencileri değerlendirme fırsatını hem de kendi hazırladıkları tasarımların yeterliliğini ölçme imkânı sağlayan Web Tabanlı bir yazılım geliştirilmiştir. Bu yazılım öğrenci ve öğretmen modüllerinden oluşan ve öğretmen modülünde öğrencinin aldığı derslerin; hangi zamanda, ne kadar süre ile çalışıldığı, uygulanan sınavlardan aldığı sonuçları öğretmenin karşısına çıkararak öğrenci hakkında daha kolay bir değerlendirme yapmasını sağlamaktadır. Öğretmenin hazırladığı ders materyallerinin etkinliğini görme olanağı sağlayarak daha başarılı ders materyalleri tasarlamasına imkân sağlamaktadır. Geliştirilen sistem öğretmenin, öğrencinin gelişimine daha olumlu katkı sağlamasına yardımcı olmaktadır. Sistem ile öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitim ve öğretimi algılama biçimlerine, değerlendirme yöntemlerine farklı bir açıdan yaklaşmış bilişim teknolojilerini kullanmaktan çekinen öğretmenlerin,

sınıfta öğrencinin yaptığı ödevi kontrol etmek için ayırdığı süreyi kısaltarak yalnızca verilere göz atması yeterli olmaktadır.

Ekinci (55) yüksek lisans tez çalışmasında mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan gençlerin istihdam edilebilme becerilerinin geliştirilmesinde web destekli eğitim ile desteklenen yüz yüze eğitim öğretim yönteminden yararlanılmasının öğrenci başarısına etkisini araştırmıştır. Araştırmada kayıtlı meslek lisesi son sınıf öğrencisi 200 öğrenciye “Öğrenci Tanıma Anketi” uygulanmış ve bu kişiler içerisinde benzer özelliklere sahip olanlar seçilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 21’i deney grubu ve 21’i kontrol grubu olmak üzere toplam 42 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamında "Girişimcilik" konusu, deney grubunda web destekli eğitim ile desteklenen yüz yüze eğitim, kontrol grubunda ise yalnızca geleneksel öğretimle işlenmiştir. Öntest ve son-test olarak kullanılmak üzere bir başarı testi geliştirilmiştir. Başarı testi ile elde edilen verilere dayalı olarak yapılan istatistiksel karşılaştırmalar sonucunda, iki sistemde de öğrenci başarısı beklenen şekilde olumlu gerçekleşmiştir. İki sistemin karşılaştırılmasının sonucunda, iki sistem arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Web destekli eğitim ile desteklenen yüz yüze eğitim modelinin, geleneksel yüz yüze eğitim modeline göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Arıkan (7) yaptığı “Web Destekli Etkin Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Başarıları, Derse Yönelik Tutumları ve Hatırda Tutma Düzeyleri Üzerindeki Etkileri” isimli araştırmasında, Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü 2005-2006 öğretim yılı bahar dönemi Bilgisayar Ağları ve İletişim dersini alan 3. sınıf öğrencileriyle çalışmıştır. Araştırma grubu; deney grubunda 27, kontrol grubunda 26 öğrenci olmak üzere toplam 53 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada deney grubunda dersler web destekli etkin öğrenme uygulamaları ile işlenmiş ve uygulama süresince katılımcıların web etkinliklerine katılım durumlarına ilişkin veri tabanı kayıtları alınmıştır. Kontrol grubunda ise geleneksel uygulamalarla işlenmiştir. Araştırma sonucunda başarı testine ilişkin verilerin çözümlenmesinden elde edilen sonuçlarda web destekli etkin öğrenme uygulamalarının, geleneksel sınıf içi öğretim uygulamalarına göre ders başarısını arttırmada daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hatırda tutma açısından ise, web destekli etkin öğrenme uygulamaları ile geleneksel sınıf içi öğretim uygulamaları arasında anlamlı bir fark

olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca tutum ölçeğine ilişkin verilerin çözümlenmesinden elde edilen sonuçlarda; deney ve kontrol gruplarının tutum ölçeği puanları arasında, ön test ile izleme testi arasında ve son test ile ön test arasında anlamlı farklılaşma görülürken, son test ile izleme testi arasında anlamlı farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. E-öğrenme anketine ilişkin verilerin çözümlenmesinden elde edilen sonuçlarda ise katılımcılar sınıf içi uygulamalardan ve e-öğrenme uygulamalarından memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Filiz (63) ise “Geogebra ve Cabri Geometri II dinamik geometri yazılımlarının web destekli ortamlarda kullanılmasının öğrenci başarısına etkisi” isimli çalışmada hazırlanan yazılımlarının web destekli ortamlarda kullanılmasının öğrenci başarısına etkisini ve bu süreçte gerçekleşen öğrenmelerin nasıl geliştiğini incelemiştir. Yarı deneysel olan araştırmanın grupları Trabzon ilinde bir ilköğretim okulundaki hali hazırda bulunan sekizinci sınıflardan birbirine denk olan iki sınıf oluşturmaktadır. Seçilen iki sınıf içerisinde deney ve kontrol grupları rasgele belirlenmiştir. Deney grubunda 12, kontrol grubunda ise 13 olmak üzere toplam 25 öğrenci bulunmaktadır. Uygulama öncesinde sekizinci sınıf geometri öğrenme alanının dört kazanımı seçilerek dinamik geometri yazılımlarını içeren bir web sitesi ve konuyla ilişkili çalışma yaprakları hazırlanmıştır. Deney grubuna hazırlanan web sitesindeki etkinlikler ve hazırlanan çalışma yaprağındaki yönergeler doğrultusunda eğitim yapılmış, kontrol grubuna ise geleneksel yöntemler kullanarak eğitim yapılmıştır. Araştırma sonucunda, hazırlanan web destekli materyal ile öğrenim gören öğrencilerde geleneksel öğretim gören öğrencilere göre daha etkili bir öğrenme gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmanın sonuçlarına dayanarak dinamik geometri yazılımlarının öğrencilerin çıkarım yapma ve varsayımda bulunma becerilerini arttırdığını sonucuna ulaşılmıştır.

Köse Biber (93) “Web Destekli Fen Bilgisi Öğretiminin Kaynaştırma Eğitimindeki İlköğretim yedinci sınıf Öğrencilerinin Performans Düzeyi ve Akademik Başarılarına Etkisi”ni incelediği çalışmada, genel eğitim sınıfında bulunan kaynaştırma eğitime tabi tutulan öğrencilerin web ortamında özel bir eğitim almaları sağlanarak öğrencilerin öğrenme etkinliklerini, zaman ve mekândan bağımsız olarak ve eğitim üniteleri somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene doğru olacak biçimde kendi hız ve düzeylerine göre gerçekleştirmeleri amaçlanmıştır.

Araştırmanın grubunu bir ilköğretim okulunda öğrenim gören ve kaynaştırma eğitimi alan 22 tane 7. Sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre; özel gereksinimli öğrencilere web destekli öğretim yöntemi ile sağlanan özel eğitim desteğinin, bu öğrencilerin akademik başarılarını ve performans düzeylerini arttırdığı, bilgisayara ve fen dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Arslan (10) yaptığı çalışmasında “Yabancı Dil Olarak Almanca” öğretiminde web destekli öğrenme platformu MOODLE’ın kullanımı ve öğrencilerin öğrenme sürecine, özellikle yazma becerisi bağlamında katkısını araştırmayı amaçlamıştır. Örneklem 2007–2008 Eğitim-Öğretim yılında Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Çeviri bölümü Almanca Mütercim-Tercümanlık Programı hazırlık sınıflarında öğrenim gören 38 öğrenciden oluşmaktadır. Kontrol grubunda 21, araştırma grubunda ise 17 öğrenciden oluşan çalışma yarı deneysel bir çalışmadır. Çalışmanın MOODLE kullanılarak yapılan uygulama bölümü iki yarıyıllık hazırlık eğitimi sürecini kapsamaktadır. Hazırlık eğitimi boyunca yapılan tüm sınavlar hem tüm beceriler hem de yazılı anlatım becerisi bağlamında karşılaştırılmış ve iki grup arasındaki başarı farkına bakılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; iki grup arasında öğrencilerin özellikle yazılı anlatım becerisi bağlamında bir başarı farkı gösterdiği bulgulanmıştır. Web destekli öğrenme platformu MOODLE ile özellikle yazılı anlatım becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalar öğrenme sonucunun sınıfta yapılan sınavlarda başarıya olumlu etki etmiştir. Bu bölümde; yapılan araştırmanın kuramsal çerçevesi ile ilgili bilgiler sunulmuş ve daha önce yapılmış olan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

Özden ve Şengel (110) tarafından Fen Bilgisi dersinde web-tabanlı öğretimin, öğrencilerin fen bilgisi öğrenimindeki tutumları üzerindeki etkilerini ve algılarını ortaya çıkarmak için bir araştırma yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini 17 tane sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılmak üzere bir web sayfası tasarlanmış, web sayfası altı ay kullanıldıktan sonra öğrenciler üçer kişilik gruplar halinde mülakata alınmıştır. Çalışmanın sonunda, web sitesinde verilen bilgi türlerinin sayısı, ödevlerin yapılması ve çevrimiçi değerlendirmenin öğrencilerin fen bilgisini öğrenmelerine etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Ama katılımcılar konuşma odaları ve diğer iletişim araçlarını kullanmayı tercih etmemişlerdir. Web destekli

öğretim ile ilgili yurt içinde ve dışında yapılan çalışmalar genel olarak incelendiğinde, araştırmaların sonuçlarına göre her eğitim düzeyindeki öğrencilerin başarılarını arttırdığı, derse yönelik ilgi ve tutumları üzerinde etkinin farklılaştığı görülmektedir.

Kurtoğlu ve Seferoğlu (94) “Web Destekli Eğitime Yönelik Yapılan Araştırmalar Konusunda Bir İçerik Analizi Çalışması” isimli çalışmalarında 2011 yılı içerisinde ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı’na kayıtlı olan dergilerde yayımlanan ve web destekli eğitim konusunda yapılmış olan makalelere yönelik bir içerik analizi yapmak ve web destekli eğitimle ilgili olarak ülkemizde var olan durumu ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışma sonunda web destekli/tabanlı öğretim konusunda yapılan çalışmaların sayısının gün geçtikçe artmakta olduğu ve öneminin arttığı görülmüştür. Web destekli/tabanlı öğrenme ortamlarının tasarımı en fazla çalışılan konu olduğu bulunmuştur. Araştırmalarda en fazla üniversite öğrencileri ile çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Araştırmalarda en fazla kullanılan araştırma türünün nicel araştırma olduğu, en fazla kullanılan modelin ise deneysel araştırma modeli olduğu görülmüştür.

2.6.2. Web Günlükleri ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Bloglarla ilgili alan-yazın incelendiğinde blogların öğrenme ve öğretme ortamlarına katkılarıyla ilgili birçok bulguya rastlamak mümkündür. Genellikle blogların öğrenme-öğretme ortamlarında iletişim, etkileşim, bilginin yapılandırılması, sosyal süreçler gibi birçok değişkene ilişkin olumlu etkileri olduğu bilinmektedir. Ayrıca bloglarla ilgili uygulamalı çalışmalar öğrencilerin blogların faydalarıyla ilgili olumlu algıları olduğunu göstermektedir (8,13,69,129).

Blogların eğitimde kullanılması son yıllarda artış göstermekte özellikle uzaktan eğitim uygulamalarına geçişte bloglar uygun bir ortam olarak olarak görülmektedir. Diğer web uygulamalarından öğrencilerle iletişim kurma, tartışma ve paylaşım yoluyla birbirleriyle etkileşimini sağlama, öğrenilenleri pekiştirme ve farklı bakış açılarını yakalayabilme avantajlarından ötürü daha ön planda bir araç olan blogların eğitimde kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır (20).

Web günlükleri öğretimsel olarak kullanıldığında öğrenme-öğretme ortamlarına yönelik birçok faydaları bulunmaktadır. Williams ve Jacobs’a (146) göre öğrenciler blogların öğrenme ve öğretme sürecinde önemli bir etkisinin olduğunu

ifade etmişlerdir. Bloglar öğrenenlerin öğrenme düzeyini ve öğrenen motivasyonunu artırarak öğretimsel amaçlı kullanılabilir (46,62,75,117,146). Wang ve Fang (144) çalışmasında blogların öğrencilerin öğrenmeye yönelik güvenlerini artırdığını ifade etmiş; öğrencilerin üçte ikisinin blogların akademik gelişimlerine katkı sağladığını düşündüğünü bulmuştur. Blogların öğretimsel faydalarıyla ilgili Efimova (54) ise blogların öğrencilerin bilgi ve beceri seviyelerini artırdığını bulmuştur (Teknoloji becerileri, yazma, disiplinli ve düzenli olma, genel ve özel olan şeyleri ayırt etme yeteneği).

Blogların pedagojik faydalarıyla ilgili bir çalışma Dickey'in (51) öğretmen adaylarının yabancılaşma ve yalıtılmışlık hislerine etkisini araştırdığı çalışmadır. Araştırmacı blogları çevrimiçi derslerde tartışma amaçlı kullanmıştır. Sonuç olarak bir web tabanlı uzaktan öğrenme ortamı olarak blogların öğretmen adaylarının yalıtılmışlık ve yabancılaşma hislerini ortadan kaldırdığını bulmuştur.

Baggetun and Wasson (16) blogların öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenmelerini çeşitli şekillerde desteklediğini bulmuştur. 1- genel bir konu üzerinde yansıtma yaparak (Reflection) 2- kişisel bir bilgi veritabanı inşa ederek 3- öğrencilerin bilgilerini test ettiği, karşılaştığı sorunlara çözümler ürettiği ve bilgilerini görüntülediği bir bilgi havuzu olarak öğrencilerin kendi öğrenmelerini kontrol edebileceğini söylemiştir. Ayrıca Du ve Wagner (53) blogların etkili kullanımının öğrencilerin öğrenme performanslarına, bilgi oluşturma ve bilgi paylaşımına etkisini incelediği çalışmasının sonucunda, öğrencilerin bloglarda sergiledikleri performansın öğrenme çıktılarının önemli bir göstergesi olduğunu bulmuştur. Ellison ve Wu (57)'ya göre ders ile ilgili kavramları anlamada diğer öğrencilerin bloglarını okumak en faydalı yol olarak görülmüştür.

Blogların öğrenci ve öğretim elemanları arasındaki iletişime de olumlu katkıları bulunmaktadır. Hernandez Ramos (74)'a göre forumlar ve bloglar öğretmenlerin öğrencilerini tanımada önemli araçlar olarak görülmektedir. Ayrıca öğrenci-öğrenci iletişimi düşünüldüğüne, öğrencilerin bir araya gelerek rahat bir şekilde iletişim ve sosyal etkileşimin kurulabileceği çevrimiçi ortam sağlamaktadır (46,62,116,144,146). Bununla beraber benzer ilgilere sahip insanlara ulaşma, yeni arkadaşlar edinme ve topluluk oluşturmaya imkân tanımaktadır (54).

İşbirlikçi öğrenme açısından değerlendirildiğinde bloglar, öğrenciler, öğretmenler, ebeveynleri içine alan geniş işbirlikçi öğrenme ortamları oluşturarak etkileşimli projelerde birlikte çalışmayı sağlayabilir (34,75,117,119). Ayrıca bir grup çalışması aracı, ders kaynaklarının paylaşım alanı olarak kullanılabilirdiği (46,97), öğrencilere grup olma bilinci kazandırdığı ve onlara yeni bir teknolojiyi keşfetme olanağı sunduğu alan-yazından anlaşılmaktadır (144,147).

Bir aktif öğrenme ortamı olarak bloglar öğretmenlere, öğrenmeyi sınıf duvarlarının dışına çıkarma ve öğrenciyi sürece aktif olarak dâhil etme şansı tanımaktadır (52). Bir yazma süreci olarak düşünüldüğünde bloglar öğrencilere düşünme süreçlerine odaklanmalarını, yazdıklarını ve çalışmalarını gözden geçirmelerini, öğrenme kayıtlarını tutabilmelerini sağlayan etkili bir araç olarak da kullanılabilir (8). Richardson (120)'a göre bir yazma eylemi olarak blog öğrencilere şunları sağlamaktadır: (a) düşündüklerini yazarak ifade etme, (b) herhangi bir konu hakkında belli bir süre içinde –belki de bir ömür boyu-yazma eylemini sürdürme, (c) okurları ise bu konuşma sürecine dâhil ederek daha fazla yazma ve düşünmeye öncülük etme, (d) farklı öğrenme deneyimlerini sentez etme ve bu toplu deneyimler arasındaki ilişkileri anlama. Blog bu potansiyelleri ile öğrenenlere yüksek kalitede yazma becerileri kazandırmaktadır (74). Bu şekilde öğrencilere eşit imkânlar tanınmakta ve özellikle içine kapanık ve utangaç öğrencilerin kendini rahat bir şekilde ifade edebileceği bir ortam sağlamaktadır (145).

Şahin (129) de çalışmasında süreç temelli yazma eğitiminde weblog kullanımının yeri ve weblog destekli yazma eğitiminin öğrencilerin bağımsız öğrenme seviyelerine ve yazma performanslarına etkisini araştırmıştır. 50 öğrencinin katıldığı çalışmanın kontrol grubunda süreç temelli yazma eğitimi yalnızca sınıf içi aktivitelerle verilirken deney grubunda süreç temelli yazma eğitimi weblog destekli olarak yürütülmüştür. Anketler, mülakatlar ve öğrenci blog kayıtlarından toplanan veriler weblog destekli yazma eğitiminin öğrencilerin yazma performansını sınıf içi aktivitelerle verilen yazma eğitiminden daha fazla geliştirdiği ve öğrencilerde bağımsız yazma performansını arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Beldarrain (23) blogların öğrencilerin başarılarının, ilerlemelerinin ve yansıtılmalarının kaydını tutabileceği bir portfolyo olarak da kullanılabileceğini ifade etmiştir. Gerek bir yazma aracı gerek portfolyo özelliğiyle bloglar öğrenenlerin aktif

öğrenme yöntemleriyle bilgiyi oluşturma girişimlerini, kendi bilişsel süreçlerini işletmelerini destekleyerek oluşturmacı yaklaşımla uygunluk göstermektedir (53).

Blogun yorum özelliğinin eğitimsel potansiyeli de yapılan birçok çalışma ile incelenmiştir. Shoffner'ın (125) çalışmasına göre öğretmen adayları blogları düşüncelerini yansıtmada etkili birer araç olarak ifade etmişlerdir. Öğrenenlerin kendi düşüncelerini yazmasıyla ve başka bloglardaki yazılara yorumlar yapmasıyla eleştirel düşünme ve analitik düşünme yetenekleri gelişmektedir (57,74). Ayrıca Efimova (54)'ya göre bloglardaki yorumlar ve diyaloglar paylaşıma katkı sağlamakla beraber fikirleri değerlendirme ve geliştirmeye uygundur. Perschbach (116) eğitimde blog kullanımının eleştirel düşünmeye ve yansıtmaya etkisini incelemiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir kısmının eleştirel düşünme yeteneği kazandığı belirlenmiştir. Bireyin bu şekilde yorumlar yapmasıyla bilgi sosyal olarak yapılandırılmakta ve anlamlandırılmaktadır (77,116).

Bloglar dersle ilgili duyurular, ders kaynaklarının paylaşımı gibi konularda da kullanılabilir. Mora (97) öğretim elemanına göre blogları bir paylaşım aracı, ders duyurularının, ders notlarının ve dersle ilgili bağlantıların yayınlandığı bir web sayfası ve öğrenci çalışmalarının kontrol edildiği bir araç olarak, öğrencilere göre ise ödevlerin teslim edildiği bir platform olarak görmüştür. Downes (52)'a göre de bloglar öğretmenler, öğrenciler ve ebeveynlere ev ödevi sorunlarını aşmada yardımcı olmaktadır. Bu şekilde öğretmen açıklamaları, örnekleri, ipuçlarını yazarak karışıklıkları giderebilir. Ayrıca bu özelliğiyle bloglar öğretim elemanı için bilgi ve mesleki gelişim materyallerinin bir deposu olarak, öğretimsel etkinliklerle ilgili okul birimleri ve ebeveynlere bilgi sağlama aracı olarak da düşünülebilir (34). Bloglarla ilgili yapılan uygulamalı çalışmalarda bazı öğrencilerin uygulamayla ilgili olumsuz tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Bu olumsuz tutumlar, daha önceden blog deneyimi olmayan öğrencilerin blogun doğru kullanımı konusundaki tereddütlerinden (147) ve teknoloji kaynakları ve kullanımı hakkında bilgi eksikliği olmasından (74) kaynaklanmaktadır.

Papastergiou ve diğ. (114) "Beden Eğitiminde Multimedya Bloglar: Öğrenci Bilgisi ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Öz-Yeterlikleri Üzerine Etkisi" isimli çalışmalarında öğrencilerin basketbol becerisi, internet öz-yeterlilikleri ve multimedya bloglama öz-yeterlilikleri üzerine etkisini incelemişlerdir. Daha önce

basketbol dersi almış yetmiş kişiye dört temel basketbol becerisini 11 hafta boyunca bir gruba multimedya web günlüğü üzerinden, diğer gruba ise web günlüğü bileşenlerinden yoksun multimedya web sitesi üzerinden vermişlerdir. Çalışma sonucunda web günlüğü grubundaki öğrencilerin internet öz-yeterliliği, multimedya bloglama öz-yeterlilikleri ön test-son test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunurken, web sitesi kullanan grubun ön test-son test puanları arasında istatistiksel bir farklılık bulunamamıştır. Öğrencilerin basketbol bilgi düzeyleri ön test-son test puanları arasında ise bir farklılık bulunamamıştır.

Blogların geçen alan-yazında bahsedilen öğretimsel faydaları öğrenme ortamlarında kullanılabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda Oravec (108) eğitimciler için blogların karma eğitim ortamlarında kullanımıyla ilgili bazı stratejiler önermiştir. Bunlar:

a) Öğrenci Çalışmalarının Kaydı: Bir sınıf etkinliği olarak öğrenci çalışmalarının çevrimiçi olarak kaydedilmesiyle öğrenci, çalışmalarını yazma performansını gözden geçirmeye imkân bulur. Aynı zamanda diğer insanların (öğretmen, akran, ebeveyn) da yorumları ve sürece katılmasıyla onlarla da etkileşime geçerek öğretim etkinliklerinin bütünlüğü sağlanmış olur.

b) Bağlantı Değişimi (Hyperlinks): Öğretmen bir sınıf aktivitesi olarak öğrencilere blog tasarlayabilir bu şekilde öğrencilerle çevrimiçi ve yüz yüze tartışma ortamları oluşturabilir. Öğrenciler kendilerine ilginç gelen bağlantılarını akranlarıyla paylaşabilir ve bunlarla ilgili yorumlar alabilir. İlgili alanlarına göre kişisel düşünce süreçlerini kaydederek herhangi bir konu üzerinde çalışabilir. Blogun tüm dünyaya açık olmasının risklerini kavrayarak gizlilik ayarlarını düzenleyebilir.

c) Yansıtıcı Düşünme: Karma öğrenme ortamında kullanılan bloglar öğrenenlerin eğitim öğretim süreçlerinde yansıtıcı düşünmeyi kullanmasını sağlayabilir.

d) Bilgi Toplulukları Oluşturma ve Sürdürme: Bloglar kronolojik kayıtlarla bireylere herhangi bir meslek alanının güncel konularıyla ilgili faydalı anlayışlar kazandırabilir. Weblog tabanlı bilgi toplulukları ile öğrenenler benzer temalar üzerinden yorumlarla etkileşime geçebilir. Bloglar bireylerin bilgiyi almasında ve yaymasında yeni bir yol olarak görülmektedir. Gelişen uzaktan eğitim

ve çevrimiçi öğrenme alanında bloglar bireyleri meslek alanlarıyla ilgili güncel kaynaklara yönlendirmektedir (108).

2.6.3. İnternete Yönelik Tutum ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Tsai ve diğerleri (139) tarafından yapılan çalışmada lise öğrencilerinin İnternete yönelik tutumlarının belirlenmesine yönelik bir ölçek geliştirilmiş, yaş ve cinsiyet değişkenleri ile öğrencilerin tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu çalışmada, lise öğrencilerinin internete yönelik tutumları Kullanışlılık, kontrol, davranış ve duyuşsal boyut olmak üzere dört boyutta değerlendirilmiştir. Çalışma bulgularından cinsiyete ilişkin analizde kullanışlılık boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmamakla beraber, diğer boyutlarda erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha olumlu bir eğilimde oldukları; internet deneyimi açısından, Kullanışlılık boyutu dışında, daha deneyimli olan öğrencilerin deneyimleri az olan öğrencilere göre daha olumlu bir tutum sergiledikleri, internet kullanırken daha az kaygı taşıdıkları ve kendilerine daha fazla güvendikleri belirtilmiştir. Sonuç olarak, Tsai ve diğerleri internete yönelik tutumlarında, lise öğrencilerinin kullanışlılık boyutu açısından cinsiyet ve deneyimin önemli bir değişken olmadığını, ancak diğer üç boyutta ise bu değişkenlerin önemli birer etken olduğunu savunmaktadır.

Üniversite öğrencileri ile yapılan güncel bir çalışmada da, Sanders ve Morrison-Shetlar (121) öğrencilerin internet üzerinden yapılan web tabanlı uygulamalara yönelik tutumlarını incelemiştir. Lisans seviyesinde sunulan biyoloji dersinde yüz-yüze ve asenkron ortamlarda yürütülen ders sonucunda öğrencilerin tutumlarını inceleyen araştırmacılar, kız öğrencilerin erkek öğrencilere yönelik daha olumlu bir tutum eğiliminde olduklarını belirtmektedir. Ancak, araştırmacılar derse katılan öğrencilerin bilgisayar kullanma seviyeleri konusunda herhangi bir değerlendirme yapmamışlardır. Diğer çalışmalarla çelişkili gibi görünen bu sonucun sebebi de yazarların katılımcıların bilgisayar seviyelerine yönelik değişkeni göz önünde bulundurmaması olabilir.

Lise ve üniversite öğrencileri üzerinde yapılan internet ve web tabanlı öğretim ortamlarına yönelik tutum çalışmalarının yanı sıra, öğretmen adaylarının da internete yönelik tutumlarının belirlenmesi iki açıdan oldukça önemlidir. Öğretmen adaylarının internete yönelik tutumlarının belirlenmesi, onların interneti öğrenmeye yönelik ilgi ve motivasyonlarını etkileyebileceği gibi (35), ileride internet merkezli

işlere yönelik tutumlarının ve çalışma isteklerinin de bir göstergesi olacaktır. İkinci olarak, öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde bilgi ve becerilerin yanı sıra, duyuşsal boyutların da göz önünde bulundurulması, onların ileride öğretim etkinliklerini planlamalarında ve uygulamalarında önemli rol oynayacaktır.

Tüysüz ve Aydın (140) web tabanlı öğrenme modeli ile eğitim alan öğrencilerin 13 hafta boyunca düzenli internet kullanmalarının internet kullanımına yönelik tutumlarında olumlu yönde değişiklikler olduğunu belirtmişlerdir.

Yılmaz (148), öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik olumlu tutumlara sahip olduğunu belirtmiştir. İnternet kullanımına yönelik tutumların daha geliştirilebilmesi için öğretmen adaylarının internet kullanma olanaklarının artırılması ve internetten yararlanmalarını özendirecek çalışmalara yönlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Erdoğan (58) “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları” isimli çalışmasında iki devlet üniversitesinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 138 erkek, 140 kız olmak üzere 278 öğretmen adayı katılmıştır. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının internete karşı tutumlarında farklılık bulunmuştur. Bu farklılık cinsiyet, sınıflar ve kullanma sıklığı açısından incelendiğinde belirgin olarak ortaya çıkmıştır.

Altunçekiç ve Aksu (6) “Web Destekli Öğrenme Ortamlarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Düzeyleri Üzerine Etkisi” isimli çalışmalarında fen eğitiminde web destekli öğrenme ortamlarının öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutum düzeylerine etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada deney ve kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Çalışmada web destekli öğrenme ortamlarının öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutum puanlarında uygulama öncesi ve sonrasında anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Çalışma sonrasında deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutum düzeylerinin kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarına göre daha fazla artış gösterdiği belirlenmiştir. Web destekli öğrenme ortamlarının öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutum düzeylerini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir.

Bayramoğlu (22) “Öğretmenlerin internete karşı tutumlarını iyileştirmeye yönelik bir eğitim: Öz yeterlik, zevk alma, kullanışlılık algısı ve davranışsal niyet” isimli çalışmasında evrimii sayfa oluşturmak üzerine hazırlanan ve uygulanan bir eğitimin öğretmenlerin internete karşı olan tutumu üzerindeki etkisini ölçmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda katılımcıların eğitim sonrasındaki internete karşı tutum, internette öz yeterlilik ve kullanışlılık algıları eğitim öncesine göre istatistiksel olarak olumlu yönde bir farklılık bulunmuştur. Verilen eğitim, katılımcıların internete karşı tutumlarında olumlu ve kayda değer bir etki yaratmıştır. Ayrıca katılımcıların öz yeterlilik ve kullanışlılık algısı düzeylerinde eğitim öncesi ve sonrasında önemli bir farklılık görölmüştür. Eğitim sonrasında zevk alma ve davranışsal niyet değerleri öncesine göre daha yüksek olsa da bu farklılık istatistiksel olarak önemli bulunmamıştır.

Yüksel ve Demirhan (149) “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarının ve Web Günlüğü Kullanımlarının İncelenmesi” isimli çalışmalarında beden eğitimi öğretmen adaylarının internete yönelik tutumlarını ve web günlüğü kullanımlarını incelemeyi amaçlamışlardır. Ön test-son test kontrol gruplu araştırma modeline göre tasarlanan araştırmada, kontrol grubuna web sitesi üzerinden, deney grubuna ise web günlüğü üzerinden web destekli voleybol eğitimi verilmiştir. Verilerin analizi sonucunda web sitesi grubunda internete yönelik tutum ön test–son test puanlarının analizi sonucunda fark bulunurken, voleybol bilgi testi ön test–son test puanlarının analizi sonucu bir farklılık bulunamamıştır, web günlüğü grubunda ise internete yönelik tutum ve voleybol bilgi testi ön test-son test puanlarının analizi sonucunda fark bulunmuştur. Bu alışma sonucunda web günlüğü kullanımının sadece internete yönelik tutuma değer bilişsel alana da katkı sağladığı savunulabilir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma deseni, araştırma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanması süreci ve elde edilen verilerin analizi ile ilgili bilgiler sunulmuştur.

3.1. Araştırma Deseni

Araştırmada ön test–son test kontrol gruplu deney (ÖSKD) deseni kullanılmıştır. ÖSKD deseninde katılımcılar, deneysel işlemde önce ve sonra bağımlı değişkenle ilgili olarak ölçülmektedirler. ÖSKD, bir ilişkili desendir. Çünkü aynı kişiler bağımlı değişken üzerinde iki kez ölçülürler. Bununla birlikte, farklı deneklerden oluşan deney ve kontrol gruplarına ait ölçümlerin karşılaştırılması nedeniyle de bu desen, ilişkisizdir. Bundan dolayı, ÖSKD karışık bir desendir (27). Araştırma deseninin simgesel görünümü şu şekildedir.

G1	R	T₁	D (Web günlüğü)	T₄
G2	R	T₂	D (Web sitesi)	T₅
G3	R	T₃		T₆

Şekil 3.1. Araştırma deseni

Şekil 3.1’de verilen araştırma deseninde, G1 ve G2 deney grubunu, G3 kontrol grubunu; R, araştırma gruplarının gruplara yansız olarak atandığını; T₁-T₂-T₃ grupların ön test ölçümlerini; T₄-T₅-T₆ grupların son test ölçümlerini, D ise deney grubundaki bireylere uygulanan bağımsız değişkeni göstermektedir. Büyüköztürk (27)’ün aktarımıyla, Eckhardt ve Ermann’a göre bu deney deseninin mantığı şu şekilde özetlenebilir:

- R, ilgili değişkenler üzerinde sadece şansla oluşan farklara sahip grupları yaratmaktadır.
- T₁-T₄, ön test ve son test gözlemleri arasında grubu etkileyen kontrol edilmemiş herhangi bir değişken ve deneysel değişken nedeniyle deney 1 grubunda oluşan farkı göstermektedir.
- T₂-T₅, ön test ve son test gözlemleri arasında grubu etkileyen kontrol edilmemiş herhangi bir değişken ve deneysel değişken nedeniyle deney 2 grubunda oluşan farkı göstermektedir.

- T_3-T_6 , ön test ve son test gözlemleri arasında grubu etkileyen kontrol edilmemiş herhangi bir değişken nedeniyle kontrol grubunda oluşan farkı göstermektedir.
- $(T_1-T_4) - (T_2-T_5) - (T_3-T_6)$, deney değişkeninin etkisini göstermektedir.

3.2. Araştırma Grubu

Bu araştırmada deneysel desen kullanıldığından dolayı evren ve örneklem tespitine gidilmeyerek, “araştırma grubu” nitelemesi yapılmıştır.

Araştırmaya, 2011–2012 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği programında, ikinci sınıf düzeyinde öğrenim gören 92 kız ve 37 erkek toplam 129 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Öğrenciler ders şubelerine göre gruplara ayrılmıştır. Öğrencilerin oluşturduğu gruplara göre dağılımları Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Kontrol ve Deney Gruplarındaki Denek Sayısı

	Deney 1 Grubu		Deney 2 Grubu		Kontrol Grubu	
	f	%	f	%	f	%
Kız	31	72,1	30	68,2	31	73,8
Erkek	12	27,9	14	31,8	11	26,2
Toplam	43	100	44	100	42	100

Araştırma grubunda yer alan öğrenciler, lisans öğrenimlerinin dördüncü döneminde (ikinci sınıf), “*Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*” dersi almaktadırlar. Deney grupları ve kontrol grubu oluşturulurken bu dersi alan öğrenciler seçilmiş ve bu gruplara ders içeriğinde “Voleybol” oyunu doğrudan öğretim modeli kullanılarak öğretilmiştir.

Kontrol ve Deney gruplarının denkliği, bilişsel alana ait Voleybol Bilgi Testi (VBT), duyuşsal alana ait İnternete Karşı Tutum Ölçeği (İKTÖ) ve devinişsel alana ait Voleybol Test Bataryası (VTB) ile belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarının denkliklerini saptamak amacıyla adı geçen ölçeklerden elde edilen ön test

ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığı varyans analizi aracılığıyla belirlenmiştir.

Kontrol ve deney gruplarından elde edilen bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan ön test ortalamaları üzerinde yapılacak olan istatistiksel analizlere karar vermeden önce her üç gurubunda normal dağılım gösterip göstermediği ve varyansların homojen olup olmadığı test edilmiştir.

Tablo 3.2. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Grup	Kontrol n=41		Deney 1 n=43		Deney 2 n=44	
	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata
Ortalama	6.83	.18113	7.23	.22	7.30	.24
Ortanca	7.00		7.00		7.00	
Varyans	1.34		2.04		2.54	
Standart Sapma	1.16		1.43		1.59	
Min.	5.00		4.00		3.00	
Mak.	9.00		10.00		10.00	
Çarpıklık	.350	.369	-.38	.36	-.33	.35
Basıklık	-.739	.724	-.261	.70	.216	.70

Tablo 3.2 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmeden önce verilerin dağılımının normal olup olmadığı test edilmiştir. Bu bağlamda çarpıklık katsayısının (skewness) standart hataya bölünmesi ile elde edilen z- istatistiği $z_{kontrol} = 0.94$, $z_{deney1} = -1.05$, $z_{deney2} = -0.92$ olarak bulunmuştur. $\alpha = .05$ için z-istatistiğinin 1.96'dan küçük çıkması dağılımın normalden aşırı sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir (28,31,132).

Tablo 3.3. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puan varyanslarının homojenliği testi

Test	Levene İstatistik	P
Bilişsel	1.241	.293

Tablo 3.3 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puan varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir ($p > .05$).

Tablo 3.4. Kontrol ve Deney Gruplarının Bilişsel Alan Denkliklerine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	5.36	2	2.68	1.35	.26
Gruplar için	248.63	125	1.99		
Toplam	254.00	127			

Tablo 3.4. incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan ön test puanları arasında ($F_{(2-125)} = 1,348$, $p > .05$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 3.5. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

	Grup					
	Kontrol n=42		Deney 1 n=43		Deney 2 n=44	
	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata
Ortalama	84.76	2.47	82.55	1.93	85.50	2.21
Ortanca	88.00		82.00		85.50	
Varyans	257.21		160.39		215.09	
Standart Sapma	16.037		12.66		14.66	
Min.	53.00		42.00		54.00	
Mak.	111.00		108.00		110.00	
Çarpıklık	-.18	.36	-.50	.36	-.18	.35
Basıklık	-.95	.71	1.33	.709	-.50	.70

Tablo 3.5 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmeden önce verilerin dağılımının normal olup olmadığı test edilmiştir. Bu bağlamda çarpıklık katsayısının standart hataya bölünmesi ile elde edilen z- istatistiği $z_{kontrol} = -0.5$, $z_{deney1} = -1.39$,

$z_{deney2} = -0.5$ olarak bulunmuştur. $\alpha = .05$ için z-istatistiğinin 1.96'dan küçük çıkması dağılımın normalden aşırı sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir (28,31,132).

Tablo 3.6. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puan varyanslarının homojenliği testi

Test	Levene İstatistik	P
Duyuşsal	2.78	.07

Tablo 3.6 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puan varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir ($p > .05$).

Tablo 3.7. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan denkliklerine ilişkin varyans analizi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	202.73	2	101.37	.48	.62
Gruplar için	26531.22	126	210.57		
Toplam	26733.95	128			

Tablo 3.7. incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puanları arasında ($F_{(2-126)} = .48$, $p > .05$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 3.8. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan manşet pas ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Manşet Pas	Grup					
	Kontrol n=42		Deney 1 n=43		Deney 2 n=44	
	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata
Ortalama	16.54	1.82	18.00	1.58	19.22	1.45
Ortanca	14.00		18.00		17.00	
Varyans	136.16		108.66		93.62	
Standart Sapma	11.66		10.424		9.67	
Min.	.00		.00		3.00	
Mak.	44.00		35.00		40.00	
Çarpıklık	.57	.37	-.07	.36	.31	.36
Basıklık	-.66	.72	-.96	.71	-.73	.70

Tablo 3.9. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan parmak pas ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Parmak Pas	Grup					
	Kontrol n=42		Deney 1 n=43		Deney 2 n=44	
	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata
Ortalama	25.58	1.96	27.30	1.70	28.81	1.37
Ortanca	28.00		30.00		30.50	
Varyans	158.74		125.31		83.64	
Standart Sapma	12.59		11.19		9.14	
Min.	.00		.00		4.00	
Mak.	46.00		44.00		44.00	
Çarpıklık	-.46	.36	-.39	.36	-.75	.35
Basıklık	-.54	.72	-.479	.70	.01	.70

Tablo 3.10. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan servis ön test puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Servis	Grup					
	Kontrol n=42		Deney 1 n=43		Deney 2 n=44	
	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata	İstatistik	Std. Hata
Ortalama	11.14	1.27	12.44	1.20	13.45	.68
Ortanca	9.00		15.00		13.00	
Varyans	66.57		61.96		20.44	
Standart Sapma	8.159		7.87		4.52	
Min.	.00		.00		.00	
Mak.	24.00		24.00		22.00	
Çarpıklık	.08	.36	-.24	.36	-.67	.35
Basıklık	-1.32	.72	-1.21	.70	.93	.70

Tablo 3.8, 3.9 ve 3.10 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan manşet pas, parmak pas ve servis becerileri ön test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmeden önce verilerin dağılımının normal olup olmadığı test edilmiştir. Bu bağlamda çarpıklık katsayısının standart hataya bölünmesi ile elde edilen z- istatistiği $Z_{\text{manşet_kontrol}}= 1.53$, $Z_{\text{manşet_deney1}}= -0.19$, $Z_{\text{manşet_deney2}}= 0.87$; parmak pas için $Z_{\text{parmak_kontrol}}= -1.25$, $Z_{\text{parmak_deney1}}= -1.08$, $Z_{\text{parmak_deney2}}= 0.02$; servis için $Z_{\text{servis_kontrol}}= 0.22$, $Z_{\text{servis_deney1}}= -0.68$, $Z_{\text{servis_deney2}}= -1.87$ olarak bulunmuştur. $\alpha = .05$ için z-istatistiğinin 1.96'dan küçük çıkması dağılımın normalden aşırı sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir. Bu değerler +2, -2 aralığında olması tavsiye edilmiştir (28,31,132).

Tablo 3.11. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan ön test puan varyanslarının homojenliği testi

Test	Levene İstatistik	P
Manşet Pas	,823	,442
Parmak Pas	2,455	,090
Servis	,306	,737

Tablo 3.11 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan ön test puan varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir ($p > .05$).

Tablo 3.12. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan ön test puanlarının karşılaştırılması

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Manşet Pas	Gruplar arası	153,79	2	.68	.50
	Gruplar içi	14035,92	125		
	Toplam	14189,71	127		
Parmak Pas	Gruplar arası	221,86	2	.91	.40
	Gruplar içi	15209,56	125		
	Toplam	15431,43	127		
Servis	Gruplar arası	113,36	2	1.15	.31
	Gruplar içi	6144,63	125		
	Toplam	6258,00	127		

Tablo 3.12 incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan ön test puanları arasında (Manşet Pas: $F_{(2-125)} = .68$, $p > .05$; Parmak Pas: $F_{(2-125)} = .91$, $p > .05$; Servis: $F_{(2-125)} = 1.15$, $p > .05$) anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Elde edilen bu sonuçlara göre; kontrol ve deney gruplarını oluşturan öğrencilerin voleybol bilgi düzeylerinin, internete yönelik tutumlarının ve voleybola ait devinişsel alan becerilerinin birbirine benzer olduğu söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bilişsel alanda aday öğretmenlerin voleybol bilgi düzeylerini tespit etmek için araştırmacı tarafından geliştirilen 4 seçenekli toplam 14 sorudan oluşan Voleybol Bilgi Testi (VBT) kullanılmıştır. Devinişsel alan becerilerini tespit etmek için Bartlett ve diğ. (19) tarafından geliştirilen Voleybol Test Bataryası (VTB) kullanılmıştır. Duyuşsal alanda aday öğretmenlerin internete yönelik tutumlarını belirlemek için Liaw (95) tarafından geliştirilen, Bayramoğlu (22) tarafından Türkçeye uyarlanan İnternete Karşı Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1. Bilişsel Alan ile İlgili Veri Toplama Aracı

3.3.1.1. Bilişsel Alan Testi

Alan uzmanı tarafından işlenecek dersin sonucunda öğrencinin kazanması beklenen hedefler maddeler halinde yazılmış, kazanılması beklenen bilgileri ölçmek amacıyla her bir hedef için üç soru yazılmıştır. Toplamda, dört seçenekli ve 21 sorudan oluşan çoktan seçmeli bir deneme testi hazırlanmıştır. Deneme testinin kapsam geçerliğini sağlamak için, işlenecek olan her konu ile ilgili sorulara yer verilmiştir. Sorularda mümkün olduğunca açık ve anlaşılır sözcükler kullanılmaya çalışılmıştır. Hazırlanan bu deneme formu; bir program geliştirme uzmanı, bir ölçme değerlendirme uzmanı, bir voleybol alanında uzman ve bir de Türkçe alanında uzman olmak üzere toplamda dört uzman kişiye gösterilmiştir. Bu uzmanlardan; soruların anlaşılabilirliği, soru kökleri ve cevaplar arasındaki ilişki, çeldiricilerin durumu gibi konularda görüşleri istenmiştir. Uzmanlardan elde edilen dönütler doğrultusunda, deneme formundaki sorular üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmış ve son haline getirilmiştir. Voleybol başarı deneme testi, daha önceki dönemlerde voleybol dersini alan 234 kişilik bir öğrenci grubuna uygulanmıştır.

Ön uygulama sonucu elde edilen cevap kâğıtlarına, Jmetrik programı aracılığıyla madde analiz işlemi yapılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda; deneme testinin aritmetik ortalaması (21 üzerinden) $\bar{X} = 14.20$, standart sapması 4.95, testin ortalama gücü $.67$ ve KR-21 güvenirlik katsayısı ise $.85$ olarak bulunmuştur. Bu veriler ışığında, voleybol deneme testinin orta güçlükte bir test olduğu ve güvenirliğinin de yüksek düzeyde olduğu söylenebilir (109,133,135).

Deneme testinden oluşturulacak olan nihai testte yer alacak sorular için, tüm soruların madde güçlük indeksleri ve madde ayırt edicilik güçleri tek tek incelenmiştir. Her kritik davranışı ölçen üç sorudan; madde ayırt edicilik gücü en yüksek olan 2 soru nihai teste alınmıştır. Bilen ve bilmeyeni ayırt ettiğine inanılan (madde ayırt edicilik gücü 0.30 ve daha üstü) ve kolay sorular için madde güçlük indeksleri yüksek, orta güçlükte sorular için madde güçlük indeksleri orta ve zor sorular için ise madde güçlük indeksleri düşük olan sorular seçilmiştir (109,133,135). Ayrıca, voleybol nihai testine konulacak olan sorular üzerinde gerekli düzeltme

işlemleri (soru kökü, zayıf ve güçlü çeldiriciler, iki doğru cevabı varmış gibi görünen sorular vb.) yapılmıştır. Böylece, 14 sorudan oluşan nihai voleybol bilgi testi hazırlanmıştır (Ek 2). Oluşturulan nihai teste, deneme testinin uygulandığı 234 kişilik grubun verdiği cevaplara tekrar bakılmış ve testin aritmetik ortalaması (14 üzerinden) $\bar{X}=9.21$, standart sapması 3.92, testin ortalama gücü .65 ve KR-21 güvenilirlik katsayısı ise .86 olarak bulunmuştur. Bu veriler ışığında, voleybol nihai testinin orta güçlük düzeyinde ve güvenilir bir test olduğu söylenebilir (109,133,135).

Deneme çalışması sonucunda seçilen soruların, madde güçlük indeksleri ve madde ayırt edicilik güçleri tablo 3.13’de verilmiştir.

Tablo 3.13. VBT madde analiz sonuçları

Soru Numarası	P (Madde Güçlük İndeksi)	D (Madde Ayırt Etme Gücü)
1	.85	.39
2	.73	.48
3	.42	.67
4	.55	.39
5	.72	.50
6	.47	.66
7	.76	.74
8	.54	.37
9	.77	.67
10	.55	.41
11	.76	.66
12	.69	.52
13	.62	.65
14	.79	.41

3.3.2. Devinişsel Alan ile İlgili Veri Toplama Araçları

3.3.2.1. Devinişsel Alan Testi

Devinişsel alan becerilerini tespit etmek için devinişsel alana ait parmak pas, servis karşılama (manşet) ve servis becerileri değerlendirilmiştir. Bu becerilerin değerlendirilmesinde Bartlett ve diğ. (19) tarafından geliştirilen sınıf içi güvenilirlik katsayısı servis testi için; .65, parmak pas testi için .88 ve servis karşılama testi içinse .73 olan Voleybol Test Bataryası kullanılmıştır.

Parmak Pas Testi: Parmak pas atışının geçerlilik, yükseklik ve tutarlılığı değerlendirilmiştir.

Araçlar: Standart voleybol topu, filesi ve sahası ve ayrıca hedef alanların işaretlenmesi için 2 adet dikey sırk, şeritler ve kâğıt bant.

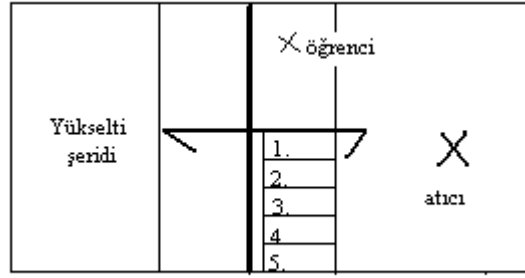
Uygulama:

1. Belirlenen atış alanından öğrenciye 10 atış hakkı verilmiştir. Atış alanı Şekil 3.2'de görüldüğü gibi belirlenmiştir. Kazanılacak olası en yüksek puan 50'dir.
2. Atıcı oyuncudan kaynaklanan hatalarda atışı tekrar ettirme kararı uygulayıcıya bırakılmıştır.
3. Şekil 3.2'de görüldüğü üzere hedef alanlar belirlenmiş ve atak çizgisine dikey olacak şekilde hedef alanların önünde yükselti şeridi hazırlanmıştır.
4. Oyun alanının ortasında atıcı olarak bir oyuncu görevlendirilmiştir (Şekil 3.2). Atıcı topu iki el ile havada gök kuşağı çizecek şekilde atmıştır.
5. Öğrenci, atıcıdan gelen topu karşılayarak yükselti üzerinden hedef alana göndermiştir.
6. Puan sistemi;
 - a. Sonuç puanı 10 deneme sonucunda kazanılan puanlar toplanarak hesaplanmıştır.

- b. Uygun olmayan şekilde topa temas edilmesi, yükselti şeridi veya file altından geçen her atış, fileye veya yükselti şeridine temas eden her atış ve hedef merkezler dışına giden atışlar sıfır puan ile değerlendirilmiştir.

Değerlendirme: Puanlama sistemi, ortak kabul edilen yeni başlayan pasör formuna ve dıştan gelen topları yüksek pas ile değerlendirebilme becerisine göre belirlenmiştir. Bu nedenle en yüksek puan olan (5, 4) uygun yüksekliğe sahip olduğu halde kenara daha yakın olan atışlara verilmiştir. Daha düşük puanlar (3, 2, 1) ise fileye yakın ya da oyun alanının ortasına yakın olan toplara verilmiştir.

Parmak Pas Test Alanı: Test alanı belirlenirken değerlendirmede esas alınacak 5 ayrı hedef alan belirlenmiştir. Test, oyun alanının her hangi bir yarı sahası içerisinde gerçekleştirilmektedir. Yarı saha içerisinde 2 numaralı yerde, dip çizgiden merkeze doğru 2 metre ve saha orta çizgisinden merkeze doğru 1 metre 67 santimetre uzaklıkta kesişen nokta öğrenci için atış noktası olarak belirlenmiştir. Atıcı oyuncu için aynı yarı saha içerisinde dip çizgiden 3 metre 34 santimetre ve saha kenar çizgilerinden merkeze doğru 4 metre 50 santimetre uzaklıkta kesişen nokta atış noktası olarak belirlenmiştir. Hedef alanlar ise saha orta çizgisinden 30 santimetre uzaklıkta ve hücum çizgisi arasında kalan boşlukta belirlenmiştir. Dip çizgiden merkeze doğru 90 santimetre genişliğindeki alan 5 numaralı hedef alan olarak belirlenmiş ve 5 puan ile değerlendirilmiştir. Diğer 4 alan ise 60 santimetre genişliğinde eşit olarak belirlenmiş ve dip çizgiden merkeze doğru 4, 3, 2, 1 numaralı hedef alanlar olarak isimlendirilmiştir. Bu alanlara ait puan değerleri ise sırası ile 4, 3, 2, 1 olarak kaydedilmiştir. Ayrıca hedef puan alanı önüne fileye dik olacak şekilde 2 metre 10 cm yüksekliğinde yükselti şeridi yerleştirilmiştir.

Şekil 3.2. Parmak Pas Test Alanı

Servis Testi: Servis atışında tutarlılık ve kesinlik değerlendirilmiştir.

Araçlar: Standart voleybol topu, filesi ve sahası ve ayrıca hedef alanların işaretlenmesi için beyaz kâğıt bant.

Uygulama:

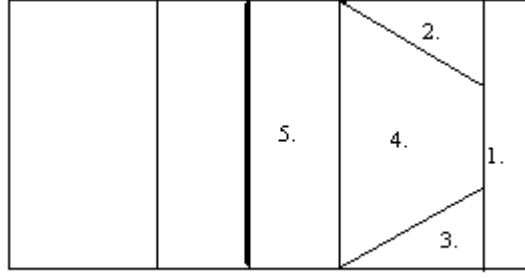
1. Öğrenciye servis alanından 10 atış hakkı verilmiştir. Kazanılabilecek olası en yüksek puan 40'dır.
2. Öğrenci 10 hakkında da tek bir teknik ile servis (alttan servis) atışı yapmıştır.
3. Şekil 3.3 'de görüldüğü üzere oyun alanı hedef alanlara bölünerek işaretlenmiştir.
4. Puanlama sistemi;
 - a. Atış sonunda topun temas ettiği hedef alana ait puan öğrencinin puan tablosuna kaydedilmiştir.
 - b. Topun dip çizgiye temas etmesi halinde atış en yüksek puan ile değerlendirilmiştir.
 - c. Topun file veya antenlere temas etmesi halinde ya da oyun alanı dışına çıkması durumunda atış sıfır puan ile değerlendirilmiştir.

Değerlendirme: Puanlama sistemi, servis atışının "W" formuna göre oluşturulmuştur. Burada "W" formu olarak nitelendirilen form savunma halinde bulunan bir takımın servis karşılarken genel olarak saha içerisindeki dizilimini nitelendirmektedir. Bu dizilişe göre takım 2, 3, 4 numaralı yerlerde olmak üzere ön

bölgede 3 oyuncu ve 5, 1 numaralı yerlerde olmak üzere arka bölgede 2 oyuncu ve oyun alanı orta bölgesinde 6 numaralı yerin ön kısmında bir oyuncu olacak şekilde yerleştiği kabul edilmiştir. Yeni başlayanlar için uygun görülen servis deseni olması nedeni ile bu form puanlama sisteminde temel alınmıştır.

En küçük puan (2) servis atışının direk olarak “W” formunun ortasına gittiği anlamını taşımaktadır. Daha yüksek puan değerleri ise (4,3) servis atışının “W” formunun önündeki, yanlarındaki ya da arkasındaki alanlara gittiği anlamını taşımaktadır.

Servis Test Alanı: Servis test alanı oluşturulurken beş ayrı hedef alan belirlenmiştir. Birinci hedef alan saha dip çizgisinden 1 metre 67 santimetre uzaklığında ve dip çizgiye paralel olarak çizilen ikinci bir çizgiyle oluşturulmuştur. Birinci hedef alana ait servis puan değeri 4 olarak kaydedilmiştir. İkinci, üçüncü ve dördüncü hedef alanlar oluşturulurken ise dip çizgiye paralel olarak çizilen bu çizgi üzerinde her iki kenardan da oyun alanının merkezine doğru 3 metre 33 santimetre uzaklıkta iki nokta belirlenmiştir. Belirlenen bu iki nokta arasındaki uzaklık ise 2 metre 34 santimetre olarak ölçülmüştür. Belirlenen bu iki noktadan hücum çizgisinin saha yan çizgileri ile kesiştiği noktalara doğru iki ayrı çizgi çizilerek sağ ve sol kenarda yüksekliği 4 metre 33 santimetre olan iki ayrı üçgen elde edilmiştir. Bu üçgen alanlar ikinci ve üçüncü hedef alan olarak adlandırılarak servis puan değerleri her iki hedef alan için de 3 olarak kaydedilmiştir. İkinci ve üçüncü hedef alan üçgenleri ve birinci hedef alan önünde kalan alan yani orta saha ise dördüncü hedef alan olarak adlandırılmış ve servis puan değeri 2 puan olarak kaydedilmiştir. Beşinci hedef alan ise servis karşılama alanı olan yarı saha içerisinde kalan 3 metrelik hücum çizgisi ve file arasında kalan boşluk olarak belirlenmiştir. Beşinci hedef alana ait servis puan değeri ise 3 olarak kaydedilmiştir (Şekil 3.3).

Şekil 3.3. Servis Test Alanı

Servis Karşılama Testi: Servis karşılama becerisinin kesinlik, tutarlık ve pozisyonu (yüksekliği) değerlendirilmiştir.

Araçlar: Standart voleybol topu, filesi ve sahası ve ayrıca hedef alanların işaretlenmesi için 2 adet direk, şerit ve kâğıt bant.

Uygulama:

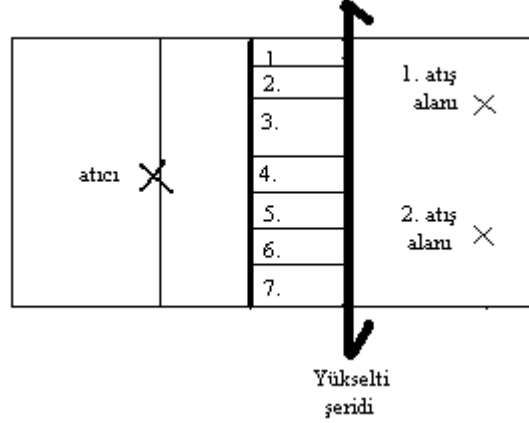
1. Sağ ve sol arka atış alanlarından beşer adet olmak üzere öğrenciye toplam 10 atış hakkı verilmiştir. Sağ arka atış alanı, sol arka atış alanına ait bilgiler Şekil 3.4’de görülmektedir. Kazanılacak en yüksek puan 50’dir.
2. Atıcı oyuncudan kaynaklanan hatalarda atışı tekrar ettirme kararı uygulayıcıya bırakılmıştır.
3. Şekil 3.4’de görüldüğü üzere hedef alanlar belirlenerek, atak çizgisi üzerinde yükselti şeridi hazırlanmıştır.
4. Atıcı oyuncu test alanı karşısında kalan yarı saha içerisinde atak çizgisi üzerinde yer almıştır. Atıcının oyun alanı içerisindeki yeri Şekil 3.4’de görüldüğü gibi belirlenmiştir. Atıcı topu iki el ile baş üzerinden atmıştır.
5. Öğrenci, atıcıdan gelen topu karşılayarak yükselti üzerinden hedef alana göndermiştir.
6. Puan Sistemi;

- a. Sonuç puanı 10 deneme sonucunda kazanılan puanlar toplanarak hesaplanmıştır.
- b. Yanlış teknik ile topa temas edilmesi, yükselti şeridi veya file altından geçen her atış, fileye veya yükselti şeridine temas eden her atış ve hedef merkezler dışına giden atışlar sıfır puan ile değerlendirilmiştir.

Değerlendirme: Puanlama sistemi, pasörün kolaylıkla topun altına girebileceği yükseklikte pas atabilme becerisine göre belirlenmiştir. Bir çok hücum sisteminin kurulumunda pasör oyun alanının merkezine doğru hareket etmektedir. Bu nedenle en yüksek puan olan (5,4) oyun alanının merkezine yani pasörün etkili oyun kurabileceği alanlara verilmiştir.

Servis Karşılama Test Alanı: Test alanı belirlenirken puanlama da esas alınacak yedi ayrı hedef alan belirlenmiştir. Test alanı olarak belirlenen yarı saha içerisinde, hücum çizgisi ve file arasında kalan boşluk sırası ile oyuncunun sağından soluna doğru sıralanmıştır. Birinci ve ikinci hedef alan olarak adlandırılan alanlar 93 santimetre genişliğindedir. Birinci hedef alanın pas değeri 1 puan, ikinci hedef alanın pas değeri ise 3 puan olarak belirlenmiştir. Üçüncü hedef alan olarak adlandırılan alan 1 metre 86 santimetre genişliğindedir ve pas değeri 5 puan olarak kaydedilmiştir. Dördüncü, beşinci ve altıncı hedef alanlar da birinci bölgeye eşit olarak 93 santimetre genişliğinde belirlenmiştir. Dördüncü hedef alanın pas değeri 4 puan iken beşinci hedef alanın pas değeri 3 ve altıncı hedef alanın pas değeri 2 olarak kaydedilmiştir. Yedinci ve son hedef alan ise 2 metre 46 santimetre genişliğindedir ve pas değeri 1 puan olarak belirlenmiştir. Test alanı için yedi ayrı hedef alan belirlendikten sonra hücum çizgisinin üzerine 2 metre 10 santimetre yüksekliğinde yükselti şeridi eklenmiştir. Oyuncu için iki ayrı atış bölgesi test alanı ile aynı yarı saha içerisinde belirlenmiştir. Sağ atış noktası için; sağ kenar çizgisinden 3 metre 30 santimetre ve dip çizgiden 1 metre 60 santimetre uzaklığında bir nokta belirlenmiştir. Aynı şekilde sol atış noktası içinde sol kenar çizgisinden 3 metre 30 santimetre ve dip çizgiden 1 metre 60 santimetre uzaklığında bir nokta belirlenmiştir. Oyuncu her iki atış noktasından da beşer adet atış yapmıştır. Atıcı oyuncunun atış noktası ise test alanı karşısında yer alan yarı saha içerisinde hücum çizgisi üzerinde her iki kenar

çizgisinden de 4 metre 50 santimetre uzaklığında dolayısıyla tam ortada olmak üzere belirlenmiştir (Şekil 3.4).

Şekil 3.4. Servis Karşılama Test Alanı

3.3.2.2. Gözlemci Güvenirliği

Araştırmada gözlemci olarak görev yapan üç kişi bulunmaktadır. Gözlemciler, profesyonel olarak voleybol oynayan sporculardan oluşmaktadır. Gözlemcilerin puanladıkları devinişsel alan becerileri “manşet pas”, “parmak pas” ve “servis” becerilerini içermektedir. Gözlemcilerin uygulama sırasında aynı anda becerileri puanlamaları sağlanmıştır. Gözlemciler arası güvenilirlik için Kendall’s Tau-b istatistiğine göre güvenilirlik değerleri hesaplanmıştır.

Kendall’s Tau istatistiği; çok sayıda gözlemcinin vermiş olduğu puanlar arasında ne ölçüde uyuma bulunduğunu belirler. Hakemlerin veya gözlemcilerin verdikleri puanlar sıralı ölçek verisi niteliğindedir. Bu test aynı zamanda üç ve üçten fazla ölçüm değişkeni arasındaki ilişkileri incelemek içinde kullanılmaktadır. Kendall’s Tau katsayıları aşağıdaki gibidir (31,130).

> .50 yüksek ilişki

.36 - .49 önemli ilişki

.20 - .35 orta dereceli ilişki

.10 - .19 düşük ilişki

< .10 ilişki yok

Gözlemcilerin kendi iç puanlama güvenilirliğine ilişkin ölçüm değerleri Tablo 3.14. de verilmiştir.

Tablo 3.14. Gözlemcilerin Puanlama Güvenirliklerine İlişkin Değerler

Grup	Beceri	Kendall's Tau	
		Ön Test	Son Test
Deney1 Grubu	Manşet Pas	1	1
	Parmak Pas	1	1
	Servis	1	1
Deney2 Grubu	Manşet Pas	1	.995
	Parmak Pas	1	1
	Servis	.999	1
Kontrol Grubu	Manşet Pas	.998	1
	Parmak Pas	1	1
	Servis	1	1

Tablo 3.14 incelendiğinde gözlemcilerin üç gruba vermiş olduğu manşet pas, parmak pas ve servis puanları arasında yüksek ilişki bulunmaktadır.

3.3.3. Duyuşsal Alan ile İlgili Veri Toplama Aracı

3.3.3.1. Duyuşsal Alan Testi

Duyuşsal alanda aday öğretmenlerin internete yönelik tutumlarını belirlemek için Liaw (95) tarafından geliştirilen, Bayramoğlu (22) tarafından Türkçeye uyarlanan İnternete Karşı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 7'li likert tipinde olup 16 maddeden oluşmaktadır, ölçeğin; internet kullanımında yeterlik, internet kullanımından zevk alma, internetin kullanışlılığı, interneti kullanmak için davranışsal istek olmak üzere toplam dört alt boyutu bulunmaktadır. Türkçe'ye uyarlanan ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .90 bulunmuştur. Bu çalışmada ise ölçeğin Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .93 bulunmuştur. Elde edilen güvenilirlik katsayıları ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir (5,84).

3.3.4. Video Kamera ve Üçayak

Uygulama boyunca ders sorumlusu tarafından işlenen dersler “Sony HDD Video Kamera” ile kaydedilmiştir. Kamera görüntüleri işlenen derslerin ders planlarına uygunluğu açısından uzmanlarla birlikte incelenmiştir. Kamera derslerin işlendiği spor salonunun tamamını görecektir şekilde yerleştirilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma yapmak için Hacettepe Üniversitesi Senatosu Etik Komisyonu’ndan gerekli izinler alınmıştır (Ek 1). Araştırma 2011–2012 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu spor salonunda gerçekleştirilmiştir. Uygulamalar öncesi tüm gruplarda VBT, İKTÖ ve devinişsel alan becerileri testi uygulanmıştır. Rastgele olarak üç denk gruba atanan öğrencilerle 7 hafta süresince haftada 45+45 toplam 90 dakika olmak üzere toplam 630’ar dakika Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu öğretim elemanı tarafından dersler yürütülmüş ve tüm derslerde voleybol konusu işlenmiştir. Ders sorumlusu on sekiz yıllık alan deneyimine sahip doktora derecesine sahip bir beden eğitimi öğretmenidir.

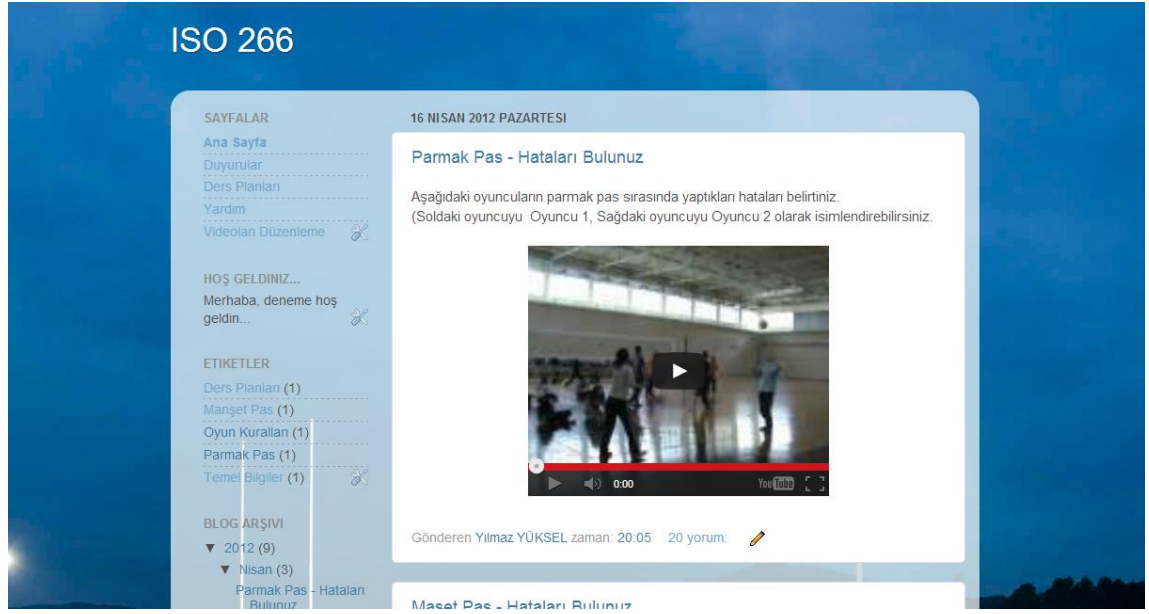
Yarıyıl sonunda tüm gruplara tekrar VBT, İKTÖ ve VTB uygulanmıştır. Tüm dersler video kamera ile kaydedilmiş ve kayıtlar üç alan uzmanı tarafından değerlendirilerek, işlenen derslerin planlara uygun olduğuna karar verilmiştir.

3.4.1. Uygulama süreci

3.4.1.1. Deney 1 grubunda

Uygulama başlamadan önce Deney 1 grubu öğrencilerine VBT, İKTÖ ve VTB testleri uygulanmış ve ön test verileri elde edilmiştir. Deney 1 grubunda yer alan öğrenciler için <http://iso266.blogspot.com> isimli web günlüğü hazırlanmıştır. Bu web günlüğü ile öğretmen adayları; (1) dersin izlencesine, ders materyallerine erişme imkanı, (2) web günlüğünde tartışmalara katılabilme imkanı, (3) duyuruları takip edebilme imkanı, (4) öğretim elemanları ve öğretmen adaylarıyla iletişime geçebilme imkanı bulmuşlardır. Ayrıca dersin web günlüğü sayfasından öğretim elemanı; (1) öğretmen adaylarıyla iletişime geçebilme imkanı, (2) dersle ilgili duyuruları yayımlayabilme imkanı ve (3) ders materyallerini öğretmen adaylarının kullanımına sunabilme imkanı bulmuştur. Web günlüğüne erişim sınırlandırılmış sadece Deney 1

grubunda yer alan öğrencilerin ve ders sorumlusunun erişimine açılmıştır. Web günlüğü toplam 572 defa ziyaret edilmiş ve web günlüğünde açılan konulara toplam 217 yorum yapılmıştır. Web günlüğü genel hatlarıyla aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir (Şekil 3.5, 3.6, 3.7).

Şekil 3.5. Iso266 isimli web günlüğünün ekran görüntüsü

Şekil 3.6. Web günlüğünde açılmış bir konu örneği

Açılan bazı konulara öğrencilerin yorum yapması istenmiştir böylece web günlüğü üzerinde bir tartışma ortamı yaratılmıştır.

Şekil 3.7. Web günlüğü üzerinde yapılan yorumlar

Parmak pas konusunda açılan bir konuya öğrencinin yaptığı yorum:

“Oyuncu 1, top geldiğinde öne veya arkaya adım alarak topa müdahale edebilmek için ayaklar omuz genişliğinde açık ve adım pozisyonunda olmalıdır. Bu duruşu yapmadığı için topa yanlış müdahale etmektedir. Topa vuruş esnasında ellerini tam olarak açmıyor. Oyuncu 2, oyuncunun duruş ve atış pozisyonlarında bir hata yok ancak topu çok fazla yükselttiği için oyuncu 1 müdahalede zorlanmaktadır. Daha kontrollü oynayabilir.”

Ders sorumlusunun cevabı:

“Çok güzel, doğru gözlem yapmışsın.”

Öğrencinin yaptığı yorum:

“Birinci oyuncu topa parmak ucu ile değil avuç içi ile vuruyor, topun altına girmiyor, topa vuruş esnasında eller alnın biraz yukarısında üçgen oluşturmuyor.”

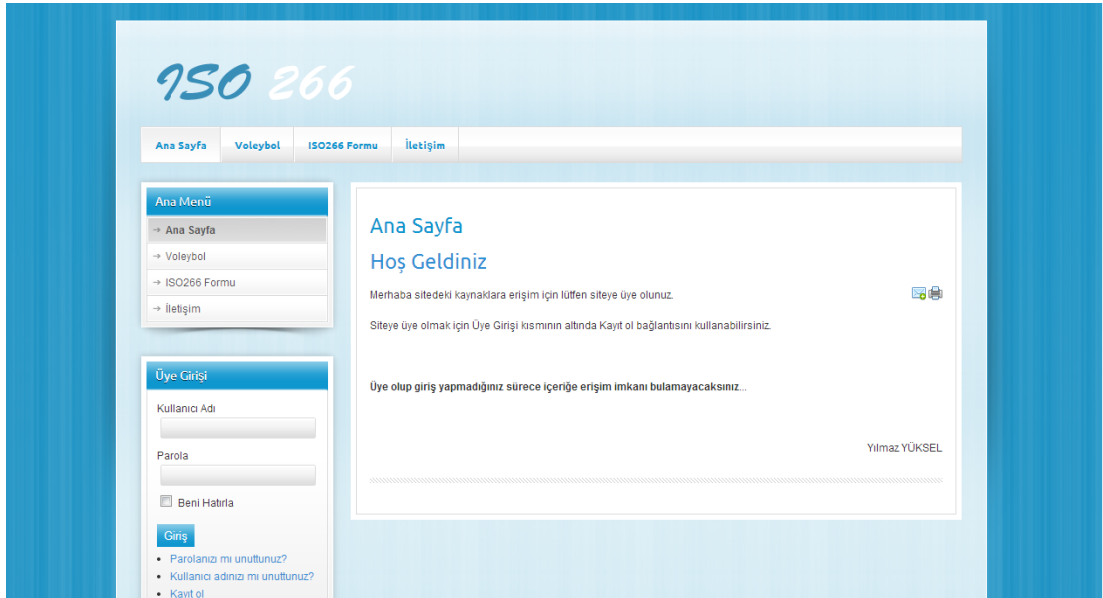
Ders Sorumlusunun cevabı:

“Kolların ve ellerin durumu ile ilgili yorumların doğru ancak oyuncular topun altına girme pozisyonunda geç kalıyorlar.”

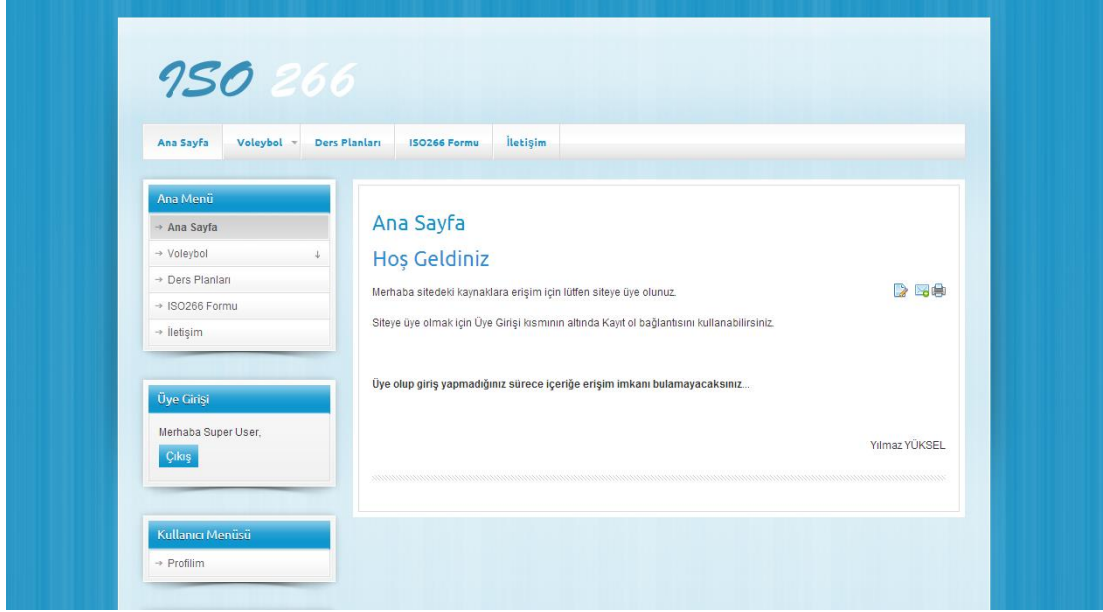
Uygulama sonunda Deney 1 grubu öğrencilerine VBT, İKTÖ ve VTB testleri uygulanmış ve son test verileri elde edilmiştir.

3.4.2. Deneý 2 grubunda

Uygulama başlamadan önce Deneý 2 grubu öğrencilerine VBT, İKTÖ ve VTB testleri uygulanmış ve ön test verileri elde edilmiştir. Deneý 2 grubunda yer alan öğrenciler için <http://www.hareketvesporegitimi.org/iso266> web sitesi hazırlanmıştır. Dersle ilgili tüm materyaller siteye yüklenmiştir. Site popüler içerik yönetim sistemlerinden biri olan Joomla versiyon 2.5.3 ile oluşturulmuştur, web sitesine erişim sınırlandırılmış sadece Deneý 2 grubunda yer alan öğrencilerin ve ders sorumlusunun erişimine açılmıştır. Öğrencilerin siteye girip girmediklerini, hangi konuyu ne kadar süre okuduklarını, sitede ne kadar kaldıklarını takip edebilmek için JoomlaWatch versiyon 1.2.12 eklentisi yüklenmiştir. Web sitesi genel hatlarıyla aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir (Şekil 3.8, 3.9, 3.10).

Şekil 3.8. Web sitesi giriş ekranı

Şekil 3.9. Web sitesine giriş yapıldıktan sonra gelen ekran

Şekil 3.10. Web sitesinde açılmış bir konu örneği

Uygulama sonunda Deney 2 grubu öğrencilerine VBT, İKTÖ ve devinişsel alan beceri testleri uygulanmış ve son test verileri elde edilmiştir.

3.4.3. Kontrol grubunda

Uygulama başlamadan önce kontrol grubu öğrencilerine VBT, İKTÖ ve VTB testleri uygulanmış ve ön test verileri elde edilmiştir. Dersler daha önceden hazırlanan ders planlarına göre ders sorumlusu tarafından işlenmiştir. Uygulama sonunda kontrol grubu öğrencilerine VBT, İKTÖ ve VTB testleri uygulanmış ve son test verileri elde edilmiştir.

3.5. Verilerin analizi

Bu başlık altında, araştırma denencelerini test etmek için kullanılan Voleybol Bilgi Testi (VBT), İnternete Karşı Tutum Ölçeği (İKTÖ) ve Voleybol Test Bataryası (VTB)'ndan elde edilen verilerin analizinde kullanılan tekniklere yer verilmiştir. Kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin normalik dağılımlarına uyup uymadığını belirlemek için çarpıklık katsayısının standart hatasına bölünmesi ile elde edilen z istatistiği kullanılmıştır. Çarpıklık katsayısının standart hatasına bölünmesi ile elde edilen z istatistiğinin 1.96 dan küçük çıkması dağılımın normalden aşırı sapmadığını göstermektedir (28,31,132). Bu nedenle çalışmamızda verilerin analizinde parametrik yöntemler tercih edilmiştir.

Bilişsel alana ait Voleybol Bilgi Testi geliştirilirken; madde güçlük indeksi, madde ayırt edicilik gücü indeksi, aritmetik ortalama, standart sapma, testin ortalama güçlüğü, KR-21 güvenilirlik katsayısı kullanılmıştır. Madde analizi için ücretsiz olan jMetrik versiyon 2.1.0 programı kullanılmıştır.

Kontrol ve deney gruplarının bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alan ön test puan denkliklerini test etmek için aritmetik ortalama, standart sapma ve tek yönlü varyans analizi testinden yararlanılmıştır. Tek yönlü varyans analizi, ilişkisiz iki ya da daha çok örneklem ortalaması arasındaki farkın sıfırdan anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını test etmek için kullanılır (28).

Kontrol ve deney gruplarının erişme puanlarını hesaplamak için son test değerlerinden, ön test değerleri çıkarılmıştır ve elde edilen yeni değerler erişme puanı olarak kaydedilmiştir. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alan erişme puanlarını test etmek için aritmetik ortalama, standart sapma ve tek yönlü varyans analizi testinden yararlanılmıştır. Gruplar arası fark bulunduğunda, bu farkın ya da farkların hangi gruplar arasında olduğunun bulunması için çoklu karşılaştırma (post-hoc test) testlerinden yararlanılmıştır. Grup varyanslarının eşit olduğu

durumlarda ortalama puanlarının çoklu karşılaştırılmasında sıklıkla kullanılan testler arasında Scheffe, Tukey HSD yer almaktadır, araştırmacı hipotezi test etmede tutucu davranmak istiyorsa Scheffe testini kullanması önerilir (28,31). Bu çalışmada da varyansların eşit olduğu durumlarda Scheffe testi kullanılmıştır. Puanların dağılımına ilişkin grup varyanslarının eşit olmadığı durumlarda ise Dunnett C ve Tamhane T2 testleri kullanılabilir. Tamhane's T2 ve Tamhane's T3 istatistikleri tutucu ve dikkatli karşılaştırmalar yapması ile göze çarpmaktadır (90). Bundan dolayı bu çalışmada da varyansların eşit olmadığı durumlarda Tamhane's T2 testi kullanılmıştır.

Bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etki büyüklüğünü belirlemek amacıyla eta-kare (etki büyüklüğü) değerinden yararlanılmıştır. Eta kare (η^2) değerinin .01 olması küçük etki büyüklüğü, .06 olması orta etki büyüklüğü, .14 olması ise geniş etki büyüklüğü olarak yorumlanır (29).

Devinişsel alan testinde gözlemcilerin vermiş olduğu puanlara göre gözlemciler arası güvenirlik için Kendall's Tau istatistiği kullanılmıştır, Kendall's Tau istatistiği; çok sayıda gözlemcinin vermiş olduğu puanlar arasında ne lde uyuma bulunduğunu belirlemek için kullanılır (31,130).

Araştırmada elde edilen veriler için uygulanacak istatistiksel işlemler SPSS (Hacettepe Üniversitesi Yazılım Deposundan indirilmiştir) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir, istatistiksel işlemlerde anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde, bulgular her alt probleme göre incelenmiş, tablolar şeklinde verilmiş ve tablolar ile ilgili detaylı açıklamalar yapılmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

“Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun bilişsel alan erişileri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” alt problemine ilişkin bulgular Tablo 4.1, Tablo 4.2 ve Tablo 4.3’de verilmiştir.

Deney gruplarında kullanılan web sitesi ve web günlüğünün bilişsel alan erişimi puanlarına etkisini saptamak amacıyla, kontrol ve deney gruplarına “ Voleybol Bilgi Testi (VBT)” uygulanmıştır. Kontrol ve deney gruplarında yer alan sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bu ölçekten elde ettikleri erişim puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan erişim puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Grup	n	\bar{X}	Ss
Kontrol	41	.15	1.21
Deney 1	43	2.02	1.73
Deney 2	44	2.40	2.26
Toplam	128	1.55	2.04

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik veriler toplamak için, kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin bilişsel alan erişim puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını incelemek amacıyla, tek yönlü varyans analizi (one-way anova) uygulanmıştır. Analiz sonucu elde edilen bulgular Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan erişim puanlarına ilişkin varyans analizi sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p	η^2
Gruplar arası	122.88	2	61.44	18.88	.00	.23
Gruplar içi	406.73	125	3.25			
Toplam	529.61	127				

Tablo 4.2. incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının bilişsel alan erişim puanları arasında ($F_{(2-125)}= 18.88, p < .05, \eta^2= .23$) anlamlı bir farklılık bulunduğu ve etki büyüklüğü için hesaplanan eta-kare değerinin sonucuna göre etki büyüklüğünün geniş olduğu görülmektedir. Yapılan Levene Testi sonucuna göre, VBT varyanslarının homojen olmadığı ($p < .05$) belirlenmiş ve buna göre Tamhane testi yapılmasına karar verilmiştir.

Gruplar arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Tamhane testinin sonuçları Tablo 4.3’de verilmiştir.

Tablo 4.3. Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacı ile yapılan post hoc tamhane testi sonuçları

(I) grup	(J) grup	Ortalama Farkı (I-J)	SH	p
Kontrol	Deney 1	-1.87*	.32	.00
	Deney 2	-2.26*	.39	.00
Deney 1	Kontrol	1.87*	.32	.00
	Deney 2	-.38	.43	.76
Deney 2	Kontrol	2.26*	.39	.00
	Deney 1	.38	.43	.76

Tablo 4.3’de görüldüğü üzere, gruplar arası farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post-hoc Tamhane testi sonucunda, Kontrol grubunun “Voleybol Bilgi Testi” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = .15$) ile Deney 1 grubunun “Voleybol Bilgi Testi” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 2.02$) ve Deney 2 grubunun “Voleybol Bilgi Testi” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 2.40$) arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

“Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun devinışsel alan erişimleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” alt problemine ilişkin bulgular Tablo 4.4, Tablo 4.5 ve Tablo 4.6’da verilmiştir.

Deney gruplarında kullanılan web sitesi ve web günlüğünün devinışsel alan erişim puanlarına etkisini saptamak amacıyla, kontrol ve deney gruplarına “ Voleybol Test Bataryası (VTB)” uygulanmıştır. Kontrol ve deney gruplarında yer alan sınıf

öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bu ölçekten elde ettikleri erişim puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 4.4’de verilmiştir.

Tablo 4.4. Kontrol ve deney gruplarının devinimsel alan erişim puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

	Grup	n	\bar{X}	Ss
Manşet Pas	Kontrol	41	1.63	7.33
	Deney 1	43	5.37	10.76
	Deney 2	44	7.75	6.68
	Toplam	128	4.99	8.75
Parmak Pas	Kontrol	39	1.15	8.82
	Deney 1	43	7.20	12.58
	Deney 2	44	4.43	8.25
	Toplam	126	4.36	10.31
Servis	Kontrol	41	.53	6.28
	Deney 1	43	5.27	6.49
	Deney 2	44	4.09	6.73
	Toplam	128	3.35	6.76

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik veriler toplamak için, kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin devinimsel alan erişim puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını incelemek amacıyla, tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Analiz sonucu elde edilen bulgular Tablo 4.5 ’de sunulmuştur.

Tablo 4.5. Kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan erişim puanlarına ilişkin varyans analizi sonuçları

		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p	η^2
Manşet Pas	Gruplar arası	803.18	2	401.59	5.61	.00	.08
	Gruplar içi	8941.80	125	71.53			
	Toplam	9744.99	127				
Parmak Pas	Gruplar arası	750.21	2	375.10	3.67	.02	.03
	Gruplar içi	12546.98	123	102.00			
	Toplam	13297.20	125				
Servis	Gruplar arası	508.69	2	254.34	5.99	.00	.08
	Gruplar içi	5300.48	125	42.40			
	Toplam	5809.18	127				

Tablo 4.5. incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının devinişsel alan erişim puanları arasında ($F_{\text{ManşetPas}(2-125)} = 5.61$, $p < .05$, $\eta^2 = .08$ $F_{\text{ParmakPas}(2-123)} = 3.67$, $p < .05$, $\eta^2 = .03$ $F_{\text{Servis}(2-125)} = 5.99$, $p < .05$, $\eta^2 = .08$) anlamlı bir farklılık bulunduğu ve etki büyüklüğü için hesaplanan eta-kare değerine göre farklılığın manşet pas ve servis için orta etki büyüklüğünde, parmak pas için küçük etki büyüklüğünde olduğu görülmektedir. Yapılan Levene Testi sonucuna göre, manşet pas ve parmak pas varyanslarının homojen olmadığı ($p < .05$), servis varyanslarının ise homojen olduğu ($p > .05$) belirlenmiş ve buna göre parmak pas ve manşet pas puanlarına Tamhane testi, servis puanlarına ise Scheffe testi yapılmasına karar verilmiştir.

Gruplar arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe ve Tamhane testinin sonuçları Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6. Gruplar Arasındaki Farkların Hangi Gruplar Arasında Olduğunu Belirlemek Amacı ile Yapılan Post Hoc Scheffe ve Tamhane Testi Sonuçları

	(I) grup	(J) grup	Ortalama Farkı (I-J)	SH	p
Manşet Pas Tamhane	Kontrol	Deney 1	-3.73	2.00	.18
		Deney 2	-6.11*	1.52	.00
	Deney 1	Kontrol	3.73	2.00	.18
		Deney 2	-2.37	1.92	.52
	Deney 2	Kontrol	6.11*	1.52	.00
		Deney 1	2.37	1.92	.52
Parmak Pas Tamhane	Kontrol	Deney 1	-6.05*	2.38	.03
		Deney 2	-3.27	1.88	.23
	Deney 1	Kontrol	6.05*	2.38	.03
		Deney 2	2.77	2.28	.54
	Deney 2	Kontrol	3.27	1.88	.23
		Deney 1	-2.77	2.28	.541
Servis Scheffe	Kontrol	Deney 1	-4.74*	1.42	.00
		Deney 2	-3.55*	1.41	.04
	Deney 1	Kontrol	4.74*	1.42	.005
		Deney 2	1.18	1.39	.69
	Deney 2	Kontrol	3.55*	1.41	.04
		Deney 1	-1.18	1.39	.69

Tablo 4.6’da görüldüğü üzere, gruplar arası farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post-hoc Tamhane ve Scheffe testleri sonucunda, kontrol grubunun devinişsel alan manşet pas erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 1.63$) ile deney 2 grubunun aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 7.75$) arasındaki farklılık, kontrol grubunun devinişsel alan parmak pas erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 1.15$) ile deney 1 grubunun aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 7.20$) arasındaki farklılık, kontrol grubunun devinişsel alan servis erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = .53$) ile deney 1 grubunun aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 5.27$) ve deney 2 grubunun aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 4.09$) arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular

“Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun duyuşsal alan erişileri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” alt problemine ilişkin bulgular Tablo 4.7, Tablo 4.8 ve Tablo 4.9’da verilmiştir.

Deney gruplarında kullanılan web sitesi ve web günlüğünün duyuşsal alan erişisi puanlarına etkisini saptamak amacıyla, kontrol ve deney gruplarına “ İnternete Karşı Tutum Ölçeği (İKTÖ)” uygulanmıştır. Kontrol ve deney gruplarında yer alan sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bu ölçekten elde ettikleri erişisi puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan erişisi puanlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Grup	n	\bar{X}	Ss
Kontrol	42	2.35	9.33
Deney 1	43	12.27	9.24
Deney 2	44	4.93	10.94
Toplam	129	6.54	10.67

Araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik veriler toplamak için, kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin duyuşsal alan erişisi puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını incelemek amacıyla, tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Analiz sonucu elde edilen bulgular Tablo 4.8 ’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. Kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan erişisi puanlarına ilişkin varyans analizi sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p	η^2
Gruplar arası	2264.92	2	1132.46	11.58	.00	.15
Gruplar içi	12321.08	126	97.78			
Toplam	14586.01	128				

Tablo 4.8. incelendiğinde kontrol ve deney gruplarının duyuşsal alan erişisi puanları arasında ($F_{(2-126)}= 11,581$, $p < .05$, $\eta^2= .15$) anlamlı bir farklılık bulunduğu ve etki büyüklüğü için hesaplanan eta-kare değerinin sonucuna göre etki büyüklüğünün geniş olduğu görülmektedir. Yapılan Levene Testi sonucuna göre

varyansların homojen olduğu belirlenmiş ve gruplar arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla Scheffe testi yapılmasına karar verilmiştir.

Gruplar arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçları Tablo 4.9’da verilmiştir.

Tablo 4.9. Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacı ile yapılan post hoc scheffe testi sonuçları

(I) grup	(J) grup	Ortalama Farkı (I-J)	SH	p
Kontrol	Deney 1	-9.92*	2.14	.00
	Deney 2	-2.57	2.13	.48
Deney 1	Kontrol	9.92*	2.14	.00
	Deney 2	7.34*	2.12	.00
Deney 2	Kontrol	2.57	2.13	.48
	Deney 1	-7.34*	2.12	.00

Tablo 4.9’da görüldüğü üzere, gruplar arası farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc Scheffe testi sonucunda, Kontrol grubunun “İnternete Yönelik Tutum” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 2.35$) ile Deney 1 grubunun “İnternete Yönelik Tutum” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 12.27$) arasında ve deney 1 grubunun “İnternete Yönelik Tutum” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 12.27$) ile Deney 2 grubunun “İnternete Yönelik Tutum” erişim puanlarının aritmetik ortalaması ($\bar{X} = 4.93$) arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

İKTÖ’den alınabilecek maksimum puanın 112 olduğu düşünüldüğünde, grupların duyuşsal alan ön test puanlarını incelediğimizde (Tablo 3.5), grupların internete yönelik olumlu bir tutum içinde olduğu görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde, “*Voleybol Öğretiminde Web Sitesi ve Web Günlüğü Kullanımının Erişimi ve İnternete Yönelik Tutuma Etkisi*” ile ilgili olarak yapılan bu araştırmaya ilişkin bulguların yorumlanması ve ilgili literatür ışığında tartışılmasına yer verilmiştir.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda belirlenen denencelere kanıt niteliği taşıyan bulgulara yönelik tartışma ve yorum aşağıda yer alan başlıklarda sunulmuştur.

5.1. Birinci Denenceye İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

“*Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun bilişsel alan erişimleri arasında anlamlı bir fark vardır.*” şeklindeki birinci denenceye ilişkin bulguların tartışması ve yorumu aşağıda verilmiştir.

Yedi hafta süresince yürütülen çalışmada voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanımının bilişsel alan üzerine etkisi incelenmiştir. Kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin VBT’den elde ettikleri bilişsel alan erişimi puanları incelendiğinde, web sitesi ve web günlüğü kullanımının deney gruplarındaki öğrenciler üzerinde olumlu ve belirgin bir değişiklik yarattığı görülmektedir (Tablo 4.1).

Kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin bilişsel alan erişimi puanları tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmış ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Tablo 4.2). Gruplar arasında farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post-Hoc Tamhane testi uygulanmıştır. Sonuçlara bakıldığında, kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin bilişsel alan erişimi puanları arasında Deney 1 ve Deney 2 grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (Tablo 4.3). Bu sonuçtan yola çıkarak voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanımının bilişsel alan davranışlarının kazanımında anlamlı şekilde etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmada elde edilen bulgular, WDE ortamında öğretim uygulamalarının diğer öğretim uygulamalarına oranla akademik erişimi daha yüksek düzeyde artırdığını göstermiştir. Bu sonuçlar, Uzunboylu (142) ve Baki ve diğ. (17) tarafından

yapılan çalışmaların sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Uzunboylu (142) tarafından yapılan deneysel çalışmada web destekli İngilizce dilbilgisi öğretiminin öğrenci başarısını anlamlı bir şekilde yükselttiğini, Baki ve diğ. (17) de yaptıkları çalışma sonucunda web destekli öğretim yönteminin öğrencilerin akademik başarılarını arttırma yönünde etkili olduğunu tespit etmişlerdir. Bunun nedenini WDE ortamında öğrencilerin derse karşı daha fazla olumlu tutum içerisinde olmaları ve derste daha fazla aktif hale gelmeleri şeklinde açıklamışlardır. Arslan (10), araştırmasında WDE yöntemiyle eğitim verilen öğrencilerin akademik başarılarında daha yüksek bir artış olduğunu tespit etmiştir. Kenanoğlu (91) ile Mahiroğlu ve Çoşar (98), yaptıkları araştırmalarda web tabanlı uzaktan eğitim sistemlerinin öğrenci başarısını arttırıcı etkiye sahip olduğu sonucuna varmışlardır. Benzer şekilde Capus ve diğ. (32) yaptıkları çalışmalarında eğitime destek amaçlı hazırlanan sistemi kullanan öğrencilerin notlarında diğer öğrencilere göre belirgin bir artış olduğu sonucuna ulaşılmış olması da bu araştırma ile paralel sonuçlara ulaşılan araştırmalardandır.

Çakır (40)'ın yaptığı çalışmada web destekli eğitim gören grubun, bilgisayar destekli eğitim gören gruba göre daha iyi öğrendikleri sonucuna ulaşılması da benzer şekilde bu araştırmada ulaşılan sonuçları destekler niteliktedir. Ekinci (55) de yaptığı çalışmada web destekli eğitim ile desteklenen yüz yüze eğitim modelinin, geleneksel yüz yüze eğitim modeline göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Arıkan (7) çalışmasında web destekli etkin öğrenme uygulamalarının, geleneksel sınıf içi öğretim uygulamalarına göre ders başarısını arttırmada daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Köse Biber (93) yaptığı çalışmada web destekli eğitim gören öğrencilerin daha başarılı sonuçlar elde ettikleri sonucuna ulaşmıştır.

Çetin (44) yaptığı “Mesleki Eğitimde Web Destekli Eğitim Ortamının Geliştirilmesi ve Etkisinin İncelenmesi” adlı çalışmasında, Bilişim Teknolojilerinin Temelleri dersini web destekli eğitim ve geleneksel yöntem ile eğitim olmak üzere iki gruba eğitim vermiştir. Araştırma sonucunda web destekli yöntemle eğitim alan grubun son-testler puanları ile geleneksel yöntemle eğitim alan grubun son-test puanları arasında web destekli eğitim lehine anlamlı bir fark bulmuştur.

Yüksel ve Demirhan (149), beden eğitimi öğretmen adaylarının internete yönelik tutumlarını ve web günlüğü kullanımlarını inceledikleri çalışmada, bir gruba web günlüğü üzerinden diğer gruba web sitesi üzerinden web destekli eğitim vermişlerdir. Web günlüğü kullanan grubun bilişsel alan ön test-son test puanlarının analizi sonucu farklılık bulunurken, web sitesi kullanan grubun bilişsel alan ön test-son test puanlarının analizi sonucu bir farklılık bulunamamıştır.

Literatürde web destekli eğitimin bilişsel alan üzerine olumlu etkisi olduğuna dair çalışmalara rastlamakla birlikte etkisinin bulunmadığı çalışmalara da rastlanmıştır.

Web destekli eğitim üzerine yapılan bir başka çalışma ise Çakır (39) tarafından COBOL programlama dili dersi üzerinde yapılmıştır. Araştırmada öntest-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Kontrol grubu sadece geleneksel yöntemlerle eğitim almış, deney grubu ise bu eğitime ek olarak web üzerinden eğitim ile desteklenmiştir. Araştırma sonucunda akademik başarı açısından anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Deney gruplarına verilen web destekli eğitim sonucunda, hem öğrenciler ile yüz yüze eğitim yapılmıştır, hem de öğrencilere zaman ve mekân özgürlüğü tanınmış, bilgiye kolaylıkla ulaşılma imkânı sağlanmış, bilgisayar teknolojisinin avantajlarından yararlanılmış ve bunlar gibi web destekli eğitimin birçok avantajından yararlanılarak öğrencilerin daha etkili bir eğitim almaları sağlanmıştır. Araştırma sonucunda web destekli eğitimin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel yöntemle öğrenim gören kontrol grubu öğrencilerinin bilişsel alan erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir fark olması, web destekli eğitimin oluşturduğu farkı açıkça ortaya koymaktadır.

5.2. İkinci Denenceye İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

“Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun devinişsel alan erişimleri arasında anlamlı bir fark vardır.” şeklindeki ikinci denenceye ilişkin bulguların tartışması ve yorumu aşağıda verilmiştir.

Voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanımının devinişsel alan üzerine etkisi incelenmiştir. Kontrol ve deney gruplarında yer alan

öğrencilerin devinişsel alan testi Voleybol Test Bataryası (VTB)'ndan elde ettikleri devinişsel alan erişi puanları incelendiğinde, web sitesi ve web günlüğü kullanımının deney gruplarındaki öğrencilerin puanları üzerinde olumlu ve belirgin bir değişiklik yarattığı görülmektedir (Tablo 4.4).

Kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin devinişsel alan erişi puanları tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmış ve grupların erişi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Tablo 4.5). Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post-Hoc Scheffe ve Tamhane testleri uygulanmıştır. Sonuçlara bakıldığında, kontrol ve deney grubunda yer alan öğrencilerin devinişsel alan manşet pas erişi puanları arasında Deney 2 grubu lehine anlamlı bir fark olduğu, devinişsel alan parmak pas erişi puanları arasında Deney 1 grubu lehine anlamlı bir fark olduğu, devinişsel alan servis erişi puanları arasında Deney 1 ve Deney 2 grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (Tablo 4.6). Bu sonuçtan yola çıkarak voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanımının devinişsel alan becerilerinin kazanımında anlamlı şekilde etkili olduğu söylenebilir.

Literatür incelendiğinde web destekli bir eğitim verilip devinişsel alan becerilerinin değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan çalışmaların daha çok bilişsel alan ve duyuşsal alan üzerinde olduğu görülmektedir (6,14,58,142,148,149). Avşar (14) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerine yönelik İnternet temelli bir yetişkin eğitimi uygulamasının, öğrenenlerin görüşlerine ve katılım davranışlarına göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın devinişsel alan boyutuyla ilgili verilere rastlanmamıştır.

Deney gruplarına verilen web destekli eğitim sonucunda, hem öğrenciler ile yüz yüze eğitim yapılmıştır, hem de öğrencilere zaman ve mekân özgürlüğü tanınmış, anlaşılmayan konular kendi hız ve kapasiteleri doğrultusunda tekrar ve alıştırmalar yapılmış, bilgiye kolaylıkla ulaşılma imkânı sağlanmış, bilgisayar ve internet teknolojisinin avantajlarından yararlanılmış ve bunlar gibi web destekli eğitimin birçok avantajından yararlanılarak öğrencilerin daha etkili bir eğitim almaları sağlanmıştır. Araştırma sonucunda web destekli eğitimin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel yöntemle öğrenim gören kontrol grubu

öğrencilerinin devinişsel alan erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir fark olması, web destekli eğitimin oluşturduğu farkı açıkça ortaya koymaktadır.

5.3. Üçüncü Denenceye İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

“Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun duyuşsal alan erişimleri arasında anlamlı bir fark vardır” şeklindeki üçüncü denenceye ilişkin bulguların tartışması ve yorumu aşağıda verilmiştir.

Voleybol oyununun öğretiminde web sitesi ve web günlüğü kullanımının duyuşsal alan erişimi üzerine etkisi incelenmiştir. Kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin duyuşsal alan testi İnternete Karşı Tutum Ölçeği (ÖKTÖ)’nden elde ettikleri duyuşsal alan erişimi puanları incelendiğinde, web günlüğü kullanımının internete yönelik tutum üzerinde Deney 1 grubu üzerinde olumlu bir etkisi olduğu görülmektedir.(Tablo 4.7).

Kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin duyuşsal alan erişimi puanları tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmış ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Tablo 4.8). Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post-Hoc Scheffe testi uygulanmıştır. Sonuçlara bakıldığında, kontrol ve deney gruplarında yer alan öğrencilerin duyuşsal alan erişimi puanları arasında Deney 1 grubu lehine anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir (Tablo 4.9).

Özetle, araştırmada elde edilen bulgular, web günlüğü ortamındaki öğretim uygulamalarının internete yönelik tutum üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermiştir. Nitekim, Yılmaz (148), öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik olumlu tutumlara sahip olduğunu belirtmiştir. Yüksel ve Demirhan (149) tarafından yapılan çalışmada web günlüğü kullanımının internete yönelik tutum üzerinde etkili olduğu bulunmuştur.

Erdoğan (58) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının internete karşı tutumlarında cinsiyet, sınıflar ve kullanma sıklığı açısından farklılık bulunmuştur. Altunçekiç ve Aksu (6) tarafından yapılan çalışmada web destekli öğrenme ortamlarının öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutum düzeylerini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir.

Tüysüz ve Aydın (140) web tabanlı öğrenme modeli ile eğitim alan öğrencilerin 13 hafta boyunca düzenli internet kullanmalarının internet kullanımına yönelik tutumlarında olumlu yönde değişiklikler olduğunu belirtmişlerdir.

Papastergiou ve diğ. (114) tarafından yapılan çalışmada web günlüğü kullanan öğrencilerin internet öz-yeterliliği, multimedya bloglama öz-yeterlilikleri ön test-son test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunurken, web sitesi kullanan grubun ön test-son test puanları arasında istatistiksel bir farklılık bulunamamıştır.

Deney gruplarına verilen web destekli eğitim sonucunda, hem öğrenciler ile yüz yüze eğitim yapılmıştır, hem de öğrencilere zaman ve mekân özgürlüğü tanınmış, anlaşılmayan konular kendi hız ve kapasiteleri doğrultusunda tekrar ve alıştırmalar yapılmış, bilgiye kolaylıkla ulaşılma imkânı sağlanmış, internet teknolojisinin avantajlarından yararlanılmış ve bunlar gibi web destekli eğitimin birçok avantajından yararlanılarak öğrencilerin daha etkili bir eğitim almaları sağlanmıştır. Araştırma sonucunda web destekli eğitimin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel yöntemle öğrenim gören kontrol grubu öğrencilerinin duyuşsal alan erişimi ortalamaları arasında anlamlı bir fark olması, web destekli eğitimin oluşturduğu farkı açıkça ortaya koymaktadır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, “Voleybol Öğretiminde Web Sitesi ve Web Günlüğü Kullanımının Erişi ve İnternete Yönelik Tutuma Etkisi” ile ilgili olarak yapılan araştırmanın sonuçlarına ve bu sonuçlardan yola çıkarak yapılan önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun bilişsel alan erişileri ile ilgili sonuçlar;

- Web sitesi ve web günlüğü kullanan öğrencilerin (deney grupları) bilişsel alana ilişkin Voleybol Bilgi Testi erişi puanı ortalamalarında, deneysel işlem öncesinden sonrasına gözlenen değişim, kontrol grubundaki öğrencilerin erişi puanı ortalamalarında gözlenen değişimden, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklıdır. Belirlenen anlamlı fark deney grupları lehinedir.

Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun devinişsel alan erişileri ile ilgili sonuçlar;

- Web sitesi ve web günlüğü kullanan öğrencilerin (deney grupları) devinişsel alana ilişkin Voleybol Test Bataryası erişi puanı ortalamalarında, deneysel işlem öncesinden sonrasına gözlenen değişimi kontrol grubundaki öğrencilerin erişi puanı ortalamalarında gözlenen değişimden, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklıdır. Belirlenen anlamlı fark devinişsel alan manşet pas erişi puanlarında Deney 2 grubu lehine, devinişsel alan parmak pas erişi puanlarında Deney 1 grubu lehine, devinişsel alan servis erişi puanlarında Deney 1 ve Deney 2 grupları lehinedir.

Web sitesi ve web günlüğü kullanan gruplar ile kontrol grubunun duyuşsal alan erişileri ile ilgili sonuçlar;

- Web sitesi ve web günlüğü kullanan öğrencilerin (deney grupları) duyuşsal alana ilişkin İnternete Karşı Tutum Ölçeği (ÖKTÖ) erişi puanı ortalamalarında, deneysel işlem öncesinden sonrasına gözlenen değişimi

kontrol grubundaki öğrencilerin erişim puanı ortalamalarında gözlenen değişimden, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklıdır. Belirlenen anlamlı fark deney grubu lehinedir.

6.2. Öneriler

6.2.1. Uygulamaya Dönük Öneriler

1. Araştırmada uygulanan web destekli eğitimin, öğrencilerin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alan erişimleri üzerinde olumlu etkisinin olduğu sonucuna dayanarak mümkün olan derslerde web destekli eğitim kullanılabilir.
2. Web destekli eğitim için site içerikleri hazırlanırken, içerik sıkıntısı olduğu tespit edilmiştir. Yükseköğretim kurumları tarafından web destekli eğitime yönelik multimedya tabanlı içerikler hazırlanabilir.
3. Web destekli eğitim etkinlikleri öğrencilere bilişim teknolojilerini kullanma becerisi kazandırmakta ayrıca uzaktan eğitim yaşantıları edinmelerini sağlamaktadır. Bu nedenle, öğretim etkinliklerinde web destekli eğitimin kullanılması ile dolaylı olarak öğrencilere bazı beceriler kazandırılabilir.

6.2.2. Araştırmaya Dönük Öneriler

1. Bu araştırma voleybol branşı üzerinde yürütülmüştür, farklı içerik tasarımlarının diğer spor branşları üzerinde etkisi incelenebilir.
2. Araştırma sınıf öğretmenliği bölümü öğrencileri üzerinde yürütülmüştür, farklı bölüm özellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileri ile yürütülebilir.
3. Bu araştırma üniversite öğrencileri ile yürütülmüştür, farklı yaş ve düzey grubundaki öğrencilerle çalışma yapılabilir.
4. Öğrencilerin web destekli eğitimi kullanma süreleri incelenebilir, sistemi daha çok kullanan öğrencilerin bilişsel alan, devinişsel alan ve duyuşsal alan ortalamaları ile sistemi daha az kullanan öğrencilerin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelenebilir.
5. Çalışmaya nitel bir boyut kazandırılarak, öğrencilerin kişisel görüşleri alınıp bunlar incelenebilir.
6. Sadece web günlüğü ya da sadece web sitesinin kullanımına yönelik bir çalışma yapılabilir.

7. Bu araştırmada kullanılmak üzere bir bilgi testi geliştirilmiştir. Geliştirilen test araştırma sürecinde ön test-son test olarak kullanılmıştır. Her seferinde aynı testin öğrencilere sunulması, öğrencilerin başarı düzeylerini belirlemede hatalı sonuçların elde edilme ihtimalini yükseltmektedir. Eşdeğer güçlükte farklı testler geliştirmek araştırmada daha doğru ve güvenilir verilere ulaşma açısından önemli olabilir.

KAYNAKLAR

1. Akbayır, Z. (2008). *Yeni İletişim Ortamı Olarak Kurumsal Bloglar: Türkiye'deki Şirketlerin Blog Kullanımları Üzerine Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi İstanbul.
2. Akkoyunlu, B. (1996) Öğrencilerin Bilgisayara Karşı Tutumları. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 20 (100), 15-27.
3. Akpınar, Y. (2003) Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2 (2), 79 - 96.
4. Alkan, C. (1995). *Eğitim Teknolojisi* (4 bs.). Ankara: Atilla Kitabevi.
5. Alpar, R. (2010). *Spor, Sağlık ve Eğitim Bilimlerinden Örneklerle Uygulamalı İstatistik ve Geçerlik- Güvenirlik*. Ankara: Detay Yayıncılık.
6. Altunçekiç, A., Aksu, L. (2011) Web Destekli Öğrenme Ortamlarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Düzeyleri Üzerine Etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (1), 239-250.
7. Arıkan, Y.D. (2007). *Web Destekli Etkin Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Başarıları, Derse Yönelik Tutumları Ve Hatırda Tutma Düzeyleri Üzerindeki Etkileri*. Doktora Tezi, , Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
8. Armstrong, L., Berry, M., Lamshed, R. (2004) Blogs as electronic learning journals. *E-Journal of Instructional Science and Technology*, 7 (1).
9. Aronsson, L. (2002). Operation of a large scale, general purpose wiki website, experience from susning [Bildiri]. 6th International ICCCC/IFIP Conference on Electronic Publishing, Czech Republic.
10. Arslan, T. (2009). *Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Web Destekli Öğrenme Modeli MOODLE'ın Kullanımı ve Öğrenme Sürecine Etkisi- Yazma Becerisi Bağlamında Görgül Bir Çalışma*. Doktora Tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.
11. Aslan, P. (2011). *Halkla İlişkilerde Yeni Eğilimler: Sosyal Medya*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi İstanbul.
12. Atıcı, B., Özmen, B. (2012) Blog Kullanımının Sınıf Topluluğu Duygusuna Etkisi. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 1-12.
13. Avcı, Ü. (2009). *Derelerde Web Günlüğü ve Viki'nin Kullanımı İle İlgili Üniversite Öğrencilerinin Görüşlerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

14. Avşar, P. (2012). *Yetişkinlerin öğrenme özelliklerine göre düzenlenmiş internet temelli bir eğitim ortamının değerlendirilmesi: Beden eğitimi öğretmenlerine yönelik korfbol eğitimi örneği*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.
15. Babur, A. (10-12 Şubat 2010). Eğitimde Bir Günlük Uygulaması: Weblog! [Bildiri]. Akademik Bilişim'10, Muğla.
16. Baggetun, R., Wasson, B. (2006) Self-Regulated Learning and Open Writing. *European Journal of Education*, 41 (3-4), 453-472.
17. Baki, A., Karakuş, F., Kösa, T. (6-8 May 2008). Web Destekli Öğretim Yardımıyla Fraktal Geometri Kavramlarının Öğrenilmesine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri [Bildiri]. 8th International Educational Technology Conference, Eskişehir.
18. Balcı, B. (2002). Öğretmen yetiştirmede teknoloji kullanımı [Bildiri]. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Ankara.
19. Bartlett, J., Smith, L., Davis, K., Peel, J. (1991) Development of a Valid Volleyball Skills Test Battery. *Journal of Physical Education, Recreation and Dance*, 62 (2), 19-21.
20. Baş, T., Tüzün, H. (2007). Aday öğretmenlerin alan eğitiminde web günlüklerinin (blog'ların) kullanılması [Bildiri]. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Konferansı, Bakü, Azerbaycan.
21. Bayrak, F., Koçak Usluel, Y. (2011) Ağ Günlük Uygulamasının Yansıtıcı Düşünme Becerisi Üzerine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 93-104.
22. Bayramoğlu, Y. (2007). *A Training to Promote Teachers' Positive Attitude Towards Web Use: Self Efficacy, Web Enjoyment, Web Usefulness and Behavioral Intention to Use The Web*. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
23. Beldarrain, Y. (2006) Distance education trends: Integrating new technologies to foster student interaction and collaboration. *Distance Education* (27), 139-153.
24. Bilgin, H. (1996). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Öğretmenlik Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
25. Blood, R. (2000). Weblogs: A History and Perspective 04.02, 2012, Ağ Sitesi: http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html
26. Bülbül, H.İ., Batmaz, İ., Şahin, Y.G., Küçükali, M., Çakır Balta, Ö., Balta, C.K. (2006) Web Destekli Ders Çalıştırıcı Tasarımı. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 5 (2), 84-88.
27. Büyüköztürk, Ş. (2007). *DeneySEL Desenler: Ön Test-Son Test Kontrol Grubu Desen ve Veri Analizi* (2 bs.). Ankara: Pegem Yayınları.

28. Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (12 bs.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
29. Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., Köklü, N. (2012). *Sosyal Bilimler için İstatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
30. Cabı, E. (6-9 Temmuz 2004). Web Destekli Pascal Öğretimine Yönelik Örnek Bir Çalışma [Bildiri]. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi, Malatya.
31. Can, A. (2013). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
32. Capus, L., Curvat, F., Leclair, O., Tourigny, N. (2006) A Web Environment to Encourage Students to Do Exercises outside the Classroom: A Case Study. *Educational Technology & Society*, 9 (3), 173-181.
33. Carswell, A.D., Venkatesh, V. (2002) Learner outcomes in an asynchronous distance education environment. *International Journal of Human-Computer Studies*, 56 (5), 475-494.
34. Clyde, L.A. (2005) Educational blogging. *Teacher Librarians*, 32 (3), 43-45.
35. Coffin, R.J., McIntyre, P.D. (1999) Motivational influences on computer related affective states. *Computers in Human Behavior*, 15 (5), 549-569.
36. Cüceloğlu, D. (1998). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Yayınevi.
37. Cüre, F., Özden, N. (2008) Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) uygulama başarıları ve BİT'E yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 41-53.
38. Çağiltay, K., Graham, C., Lim, B.R., Craner, J., Duffy, T. (2001) The seven principles of good practice: a practical approach to evaluating online courses. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (20), 40-50.
39. Çakır, H. (2003) Web Destekli Öğretimin Cobol Programlama Dili Dersindeki Öğrenci Başarısına Etkisi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44-55.
40. Çakır, H. (2006). *Baskın Zekâ Türüne Dayalı Olarak Geliştirilen Web Destekli Eğitim ve Bilgisayar Destekli Eğitimin Trafik Eğitiminde Etkililiği*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
41. Çakıroğlu, E. (2013). *Özel Eğitim-Öğretim Kurumlarında Ders Aracı Olarak Blog Kullanımının Öğrencinin Motivasyonuna Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
42. Çelebi, P. (2009). *Türkiye'de İnternet Ortamında Toplumsal Cinsiyetin Kuruluşu: Bloglar*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Ankara.

43. Çetin, E. (2010). Sosyal İletişim Ağları ve Gençlik :Facebook Örneği 07.04, 2012, Ağ Sitesi: <http://idc.sdu.edu.tr/tammetinler/bilim/bilim15.pdf>
44. Çetin, M.E. (2009). *Mesleki Eğitimde Web Destekli Eğitim Ortamının Geliştirilmesi ve Etkisinin İncelenmesi*.Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
45. Çevikel, T. (2010). *Web 2.0, Bloglar ve Gazetecilik: Türkçe Politik Blogların Profesyonel Medya ve Gazetecilikle İlişkisi*.Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
46. Çuhadar, C. (2008). *Oluşturmacılığa dayalı öğretimde etkileşimin blog aracılığı ile geliştirilmesi*.Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
47. Çuhadar, C.,Kuzu, A. (2006). Öğretim ve Sosyal Etkileşim Amaçlı Blog Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri [Bildiri].6.Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Gazimağusa, KKTC.
48. Daniels, M.H., Tyler, J.M.,Christie, B.S. (2000). On-line instruction in counselor education: Possibilities, implications, and guidelines. J. W. Bloom & R. G. Walz (Ed.). *Cybercounseling and Cyberlearning: Strategies and Resources for the Millennium* (s. 303-317). Alexandria, VA: American Counseling Assn
49. Demirel, T. (2010). *Blogların Öğretim Amaçlı Kullanımı Üzerine Öğretmen Adaylarının Görüşleri*.Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Erzurum.
50. Deperlioğlu, Ö.,Köse, U. (10-12 Şubat 2010). Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı [Bildiri].Akademik Bilişim'10, Muğla.
51. Dickey, M. (2004) The impact of web-logs (blogs) on student perceptions of isolation and alienation in a web-based distance-learning environment. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning*, 19 (3), 279-291.
52. Downes, S. (2004) Educational Blogging. *EDUCAUSE Review*, 39 (5), 14-26.
53. Du, H.S.,Wagner, C. (2007) Learning with Weblogs: Enhancing Cognitive and Social Knowledge Consturction. *IEEE Transactions of Professional Communication*, 50 (1), 1-16.
54. Efimova, L. (2-3 April 2004). Discovering the iceberg of knowledge work [Bildiri].Fifth European Conference on Organisational Knowledge, Learning, and Capabilities, Innsbruck.
55. Ekinci, M. (2007). *İstihdam Edilebilme Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Web Destekli Öğretimin Öğrenmeye Etkisi*.Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Ankara.
56. Eldeniz, L. (2010). İkinci Medya Çağında Etkileşimin Rolü ve Web 2.0. F. Aydoğan & A. Akyüz (Ed.). *İkinci Medya Çağında İnternet*. İstanbul: Alfa Yayınları

57. Ellison, N., Wu, Y. (2008) Blogging in the classroom: a preliminary exploration of student attitudes and impact on comprehension. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 17 (1), 99-122.
58. Erdoğan, A.T. (2008). ***Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları***. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.
59. Erdoğan, İ. (1999). *İşletmelerde Davranış*. İstanbul: Evrim Basımevi.
60. Erdoğan, Y., Bayram, S., Deniz, L. (2007) Web Tabanlı Öğretim Tutum Ölçeği: Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi Çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 1-14.
61. Eren, E. (2001). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi* (7 bs.). İstanbul: Beta Yayıncılık.
62. Farmer, J., Bartlett-Bragg, A. (2005). Blogs @ anywhere: high fidelity online communication [Bildiri]. 22nd ASCILITE Conference, Brisbane.
63. Filiz, M. (2009). ***Geogebra ve Cabri Geometri II Dinamik Geometri Yazılımlarının Web Destekli Ortamlarda Kullanılmasının Öğrenci Başarısına Etkisi***. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Ankara.
64. Frederickson, N., Reed, P., Clifford, V. (2005) Evaluating Web-supported Learning Versus Lecture-based Teaching: Quantitative and Qualitative Perspectives. *Higher Education*, 50 (4), 645-664.
65. Freedman, L.J., Sears, O.D., Carlsmith, M.J. (1989). *Sosyal Psikoloji*. İstanbul: Ara Yayıncılık
66. Gilchrist, A. (2007) Can Web 2.0 Be Used Effectively In Organizations? *Bilgi Dünyası*, 8 (1), 123-139.
67. Godwin-Jones, B. (2003) Emerging technologies blogs and wikis: Environments for on-line collaboration. *Language Learning & Technology*, 7 (2), 12-16.
68. Göktaş, Y. (2003). ***A comparative study between the European Union countries' and Turkey's education systems regarding the integration of information and communication technologies***. Yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
69. Göktaş, Y. (2009) Incorporating blogs and the seven principles of good practice into preservice teacher ICT courses: a case study. *The New Educational Review* 19 (3-4), 29-44.
70. Göktaş, Y., Yıldırım, Z., Yıldırım, S. (2008) The keys for ICT integration in K-12 education: teachers' perceptions and usage. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 127-139.

71. Göktaş, Y., Yıldırım, Z.,Yıldırım, S. (2008) A review of ICT related courses in preservice teacher education program. *Asia Pacific Education Review* 9(2), 168-179.
72. Göktaş, Y., Yıldırım, Z.,Yıldırım, S. (2009) Investigation of K-12 teachers' ICT competencies and the contributing factors in acquiring these competencies. *New Educational Review*, 17 (1), 276-294.
73. Gülbahar, Y. (2005) Web-Destekli Öğretim Ortamında Bireysel Tercihler. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4 (2), 76-82.
74. Hernández-Ramos, P. (2004) Web logs and online discussions as tools to promote reflective practice. *The Journal of Interactive Online Learning*, 3 (1).
75. Holzberg, C. (2003). Educational web logs 2 Şubat, 2013, Ağ Sitesi: <http://www.techlearning.com/web-tour/0080/education-web-logs/41276>
76. Hong, W. (2004) Web Based vs. Web Supported Learning Environment - A Distinction of Course Organizing or Learning Style? *Issues in Informing Science & Information Technology*, 1, 207-214.
77. Huann, T., John, O.,Yuen, J. (2005) Weblogs in education, IT Literature Review. *Educational Technology Division, ministry of Education, Singapore*.
78. Huffaker, D. (2005) The educated blogger: using weblogs to promote literacy in the classroom. *AACE Journal*, 13 (2), 91-98.
79. İnceoğlu, M. (2010). *Tutum Algı İletişim* (5 bs.). İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları.
80. İşman, A., Baytekin, Ç., Balkan, F., Horzum, B.,Kıyıcı, M. (2002) Fen Bilgisi Eğitimi ve Yapısalcı Yaklaşım. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 1 (1), 41-47.
81. Jackson, P. (2003) Ten challenges for introducing Web-supported learning to overseas students in the social sciences. *Active Learning in Higher Education*, 4 (1), 87-106.
82. Jarvis, J. (2012). *E-Sosyal Toplum Dijital Çağda Sosyal Medyanın İş ve Gündelik Hayata Etkisi* (Ç. Kök, Çev.). İstanbul: MediaCat Kitapları.
83. Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). *Yeni İnsan ve İnsanlar Sosyal Psikolojiye Giriş* (10 bs.). İstanbul: Evrim Yayınevi.
84. Kalaycı, Ş. (2006). *Faktör Analizi. SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım
85. Karal, H.,Beri Gel, M. (2006) Eğitim fakültelerinin öğretmenlerin teknolojiyi eğitimde etkin olarak kullanabilme yeterlilikleri üzerine etkileri ve çözüm önerileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (32), 60-66.

86. Karaman, S., Kaban, A., Yıldırım, S. (2010) Sınıf Blogu İle Grup Bloglarının Öğrenci Katılımı ve Görüşleri Açısından Karşılaştırılması. *Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 1-12.
87. Karaman, S., Karakuzu, M. (2006) Sınıf İçi Etkinlikleri Desteklemek Üzere Web Sayfalarının Kullanımı. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi* (13), 326-336.
88. Karaman, S., Yıldırım, S., Kaban, A. (22-23 Aralık 2008). Öğrenme 2.0 Yaygınlaşıyor: Web 2.0 Uygulamalarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Araştırmalar ve Sonuçları [Bildiri]. XIII. Türkiye’de İnternet Konferansı.
89. Karaoğlu, A. (2008). *İlköğretim Bilgisayar Derslerinde Web Tabanlı Eğitimin Öğrenci Başarı Düzeyine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
90. Kayri, M. (2009) Araştırmalarda Gruplar Arası Farkın Belirlenmesine Yönelik Çoklu Karşılaştırma (Post-Hoc) Teknikleri. *Journal of Social Science*, 19 (1), 51 - 64.
91. Kenanoğlu, R. (2008). *Web tabanlı uzaktan eğitim sistemlerinin öğrenci başarısına ve bilgisayar yönelik tutumlarına etkisi*. Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
92. Koçoğlu, Z. (2009) Yabancı Dil Olarak İngilizce Yazma Dersinde Blog Kullanımı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (1), 311-327.
93. Köse Biber, S. (2009). *Web Destekli Fen Bilgisi Öğretiminin Kaynaştırma Eğitimindeki İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Performans Düzeyi ve Akademik Başarılarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi İzmir.
94. Kurtoğlu, M., Seferoğlu, S.S. (27-28 Eylül 2011). Web destekli eğitime yönelik yapılan araştırmalar konusunda bir içerik analizi çalışması [Bildiri]. Web Destekli Öğretim Uygulamaları Sempozyumu Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
95. Liaw, S.S. (2002) Understanding user perceptions of World-wide web environments. *Journal of Computer Assisted Learning*, 18 (2), 137-148.
96. Luehmann, A., MacBride, R. (2008) Classroom blogging in the service of studentcentered pedagogy: Two high school teachers’ use of blogs. *Then Journal*, 6.
97. Luján-Mora, S. (2006). A Survey of Use of Weblogs in Education [Bildiri]. Current Developments in Technology-Assisted Education Spain.
98. Mahiroğlu, A., Coşar, M. (2008) Web Tabanlı Uzaktan Eğitimde Sıra, Hız ve İçerik Kontrollerinin Akademik Başarıya Etkisi. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (1), 63-83.
99. Martindale, T., Wiley, D. (2005) Using weblogs in scholarship and teaching. *TechTrend*, 49 (2), 55-61.

100. Maxwell, J.C. (1996). *The Winning Attitude*. İstanbul: Sistem Yayınları.
101. McPherson, S., Wang, S.-K., Hsu, H.-Y., Tsuei, M. (2007) New literacies instruction in teacher education. . *TechTrend*, 51 (5), 24-31.
102. Motschnig-Pitrik, R., Mallich, K. (25-27 September 2002). Learning at Three Levels: Web-Support and Experiential Learning in Project Management [Bildiri].In Proc. of ICL, International Workshop on Interactive, Computer- Aided Learning, Villach, Austria.
103. Nachmias, R., Segev, L. (2003) Students' use of content in Web-supported academic courses. *The Internet and Higher Education*, 6 (2).
104. Neo, M. (2005) Web-Enhanced Learning: Engaging Students in Constructivist Learning. *Campus-Wide Information Systems*, 22 (1), 4-14.
105. Odabaşı, F., Çoklar, A.N., Kıyıcı, M., Akdoğan, E.P. (2005) İlköğretim Birinci Kademe Web Üzerinden Ders İşlenebilirliği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4 (4), 182-190.
106. Odabaşı, K., Odabaşı, A.K. (2010). *İnternette Pazarlama ve Sosyal Medya Stratejileri* (2 bs.): Cinius Yayınları.
107. Oliver, R. (2008) Engaging First Year Students Using A Web-Supported Inquiry-Based Learning Setting. *High Education*, 55, 285-301.
108. Oravec, J.A. (2003) Blending by blogging: Weblogs in blended learning initiatives. *Journal of Educational Media*, 28 (2-3), 225-233.
109. Özçelik, D.A. (1998). *Ölçme ve Değerlendirme* (3 bs.). Ankara: ÖSYM.
110. Özden, M.Y., Şengel, E. (2009) A WEB BASED LEARNING IN SCIENCE EDUCATION: STUDENT ATTITUDES AND PERCEPTIONS. *e-Journal of New World Sciences Academy (NWSA)*, 4 (1).
111. Özdil, B., Çelik, A. (10-11 Şubat 2000). İnternete Dayalı Uzaktan Eğitim [Bildiri]. Akademik Bilişim Konferansı, Isparta.
112. Öztürk, B.A., Arı, F., Kubuş, O., Gürbüz, T., Çağıltay, K. (2008). Öğretim teknolojileri destek ofisleri ve üniversitedeki roller [Bildiri]. Akademik Bilişim 2008, Çanakkale.
113. Paliç, G. (2009). **9. Sınıf Enerji Ünitesine Yönelik Beyin Temelli Öğrenmeye Dayalı Web Destekli Öğretim Materyalinin Tasarlanması**. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
114. Papastergiou, M., Gerodimos, V., Antoniou, P. (2011) Multimedia Blogging in Physical Education: Effects on Student Knowledge and ICT Self-Efficacy. *Computers & Education*, 57 (3), 1998-2010.

115. Pehlivan, H. (1994) Egitim Bilimleri Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüme Yönelik Tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (10), 49-53.
116. Perschbach, J.W. (2006). *Blogging: an inquiry into the efficacy of a web-based technology for student reflection in community college computer science programs*. Nova Southeastern University.
117. Poling, C. (2005) Blog on: building communication and collaboration among staff and students. *Learning and Leading with Technology*, 32 (6), 12-15.
118. Quible, Z.K. (2005) Blogs and written business communication courses: A perfect union. *Journal of Education for Business*, 80 (6), 327-332.
119. Ray, J. (2006) Welcome to the Blogosphere: The Educational Use of Blogs (aka Edublogs). *Kappa Delta Pi Record*, 42 (4), 175-177.
120. Richardson, W. (2006). *Blogs, wikis, podcasts, and other powerful web tools for classrooms*. . Thousand Oaks, CA: Corwin.
121. Sanders, D.W.,Morrison-Shetlar, A. (2001) Student Attitudes toward Web-Enhanced Instruction in an Introductory Biology Course. *Journal of Research on Computing in Education*, 33 (3), 251-263.
122. Sevimli, Ö.G. (2007). *Kurumsal İletişimde “Blog” Kavramına Yöneltilen Eleştiriler*.Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi İstanbul.
123. Shannon, S.,Doube, L. (2004) Valuing and using web supported teaching: A staff development role in closing the gaps. *Australasian Journal of Educational Technology*, 20 (1), 114-136.
124. Sherif, M.,Sherif, C.W. (1996). *Sosyal psikolojiye giriş II* (M. Atakay & A. Yılmaz, Çev.). İstanbul: Sosyal Yayınlar.
125. Shoffner, M. (2006). *We don't have the liberty of being brainless: exploring preservice teachers' use of weblogs for informal reflection*.Doctorate of Philosophy, University of North Carolina, Chapel Hill.
126. Steen, K.D. (2002). *Analyzing the Impact of Web-Based Geometry Applets on First Grade Students*. University of Nebraska.
127. Sur, E. (2011). *Mobil Öğrenme ve Web Destekli Öğrenme Yöntemlerinin Karşılaştırılması (Sinop Üniversitesi Gerze Meslek Yüksekokulunda Bir Uygulama)*.Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
128. Şahan, H.H. (2007). İnternet Tabanlı Öğrenme. Ö. Demirel (Ed.). *Eğitimde Yeni Yönelimler* (s. 233-245). Ankara: Pegem A Yayıncılık
129. Şahin, A. (2007). *A quasi experimental study on the effect of weblog integrated process approach on EFL students' writing performance, autonomous*

learning and perceptions.Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

130. Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenilirlik ve geçerlilik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

131. Şenel, H.C.,Seferoğlu, S.S. (6-7-8 May 2009). Eğitimde Ağ Günlüğü Uygulamaları: İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinden Örnekler [Bildiri].9th International Educational Technology Conference, Ankara.

132. Tabachnick, B.G.,Fidell, L.S. (2012). *Using Multivariate Statistics* (6. bs.): Pearson.

133. Tan, Ş.,Erdoğan, A. (2004). *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme* (5 bs.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

134. Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi* (2 bs.). Ankara: Nobel Yayınları.

135. Tekin, H. (2008). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme* (19 bs.). Ankara: Yargı Yayınevi.

136. Tekinarslan, E.,Gürer, M.D. (2011) Abant İzzet Baysal Üniversitesi Böte Öğrencilerinin Bilgi Paylaşımı ve Web Yayın Araçları Olarak Ağ Günlükleri Hakkındaki Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (3), 887-902.

137. Torkul, O., Sezer, C.,Över, T. (2005) İnternet destekli öğretim sistemlerinde bilişim gereksinimlerinin belirlenmesi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 4 (1), 122-129.

138. Tosun, E. (2011). *Temel Bilgisayar Bilgisi Konusunda Hazırlanan Web Destekli Eğitim İçeriğinin BÖTE Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Bilgi Kalıcılığına Etkisi: Ege Üniversitesi Örneği*.Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.

139. Tsai, C.C., Lin, S.S.J.,Tsai, M.J. (2001) Developing an Internet Attitude Scale for high school students. *Computers and Education*, 37 (1), 41-51.

140. Tüysüz, C.,Aydın, H. (2007) Web Tabanlı Öğrenmenin İlköğretim Okulu Düzeyindeki Öğrencilerin Tutumuna Etkisi *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2(22), 73-78.

141. Tüzün, H. (31 Ocak-2 Şubat 2007). Programlama 2.0: Programlama Eğitiminde Yenilikçi İnternet Teknolojilerinin Kullanılması [Bildiri].Akademik Bilişim'07, Kütahya.

142. Uzunboylu, H. (2002). *Web Destekli İngilizce Öğretiminin Öğrenci Başarısı üzerindeki etkisi*.Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

143. Ünsal, H. (23-26 Ekim 2002). Web Destekli Eğitim, Elektronik Öğrenme ve Web Destekli Öğretim Programlarındaki Çeşitli Ders Modelleri [Bildiri].XI. Eğitim Bilimleri Kongresi, Yakın Doğu Üniversitesi.
144. Wang, J.,Fang, Y. (2005) Benefits of cooperative learning in weblog networks. *National Formosa University*, 5.
145. Wang, Q.Y.,Woo, H.L. (2007) Comparing asynchronous online discussions and face-to-face discussions in a classroom setting. *British Journal of Educational Technology*, 38 (2), 272-286.
146. Williams, J.B.,Jacobs, J. (2004) Exploring the use of blogs as learning spaces in the higher education sector. *Australasian Journal of Educational Technology*, 20 (2), 232-247.
147. Xie, Y.,Sharma, P. (2004). Students' lived experience of using weblogs in a class: An exploratory study [Bildiri].Association for Educational Communications and Technology, Chicago, IL.
148. Yılmaz, İ. (2008) Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Çeşitli Değişkenler Açısından İnternet Kullanımına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10 (1), 21-28.
149. Yüksel, Y.,Demirhan, D. (12- 14 December 2012). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarının ve Web Günlüğü Kullanımlarının İncelenmesi [Bildiri].12th International Sport Sciences Congress, Denizli.

EKLER

EK 1. Etik Kurul İzni

EK 2. Voleybol Bilgi Testi

EK 3. İnternete Karşı Tutum Ölçeği

EK 4. Ders Planları

Ek 1. Etik Kurul İzni

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
ANKARA

Yazı İşleri Müdürlüğü
Sayı : B.30.2.HAC.0.70.00.01/432-1739
Konu :

10 Nisan 2012

SPOR BİLİMLERİ VE TEKNOLOJİSİ YÜKSEKOKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: 21.03.2012 tarih ve 789-430 sayılı yazınız.

Yüksekokulunuz öğretim üyelerinden **Prof.Dr. Gıyasettin DEMİRHAN**'ın sorumluluğunda araştırma görevlilerinden Yılmaz YÜKSEL'in tez çalışması kapsamında yürüttüğü "**Voleybol Oyununun Öğretiminde Web Sitesi ve Web Günlüğü Kullanımının Erişime ve İnternete Yönelik Olan Tutum Üzerine Etkisi**" konulu çalışma, Üniversitemiz Senatosu Etik Komisyonunun 29 Mart 2012 tarihinde yapmış olduğu toplantıda incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Prof. Dr. Ömer UĞUR
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Tutanak

Ek 2. Voleybol Bilgi Testi**VOLEYBOL BİLGİ TESTİ****Soru 1:** Voleybol oyununun içinde her bir takımda kaç oyuncu yer alır?

- A) 8 B)6 C)9 D)5

Soru 2: Voleybol oyun alanının eni boyu kaç metredir?

- A) Boyu 18 metre eni 9 metredir
 B) Boyu 16 metre eni 9 metredir
 C) Boyu 12 metre eni 6 metredir
 D) Boyu 18 metre eni 6 metredir

Soru 3: Hangi durumda manşet pas **en az** kullanılır?

- A) Servis karşılama
 B) Smaç için oyun kurulumu
 C) Alçak topların çevrilmesi
 D) Smaç karşılama

Soru 4: Voleybol oyununda A takımı servis kullandığında B takımının sahasına hangi durumda top düşerse A takımı sayı kazanır?

- A) Top, B takımının sahasının dışına çıkarsa
 B) Top, B takımının sahasının içine düşerse
 C) B takımının oyuncusu topu kurtarmak için saha dışına çıkarsa
 D) Top A takımının sahasının çizgisinin dışına çıkarsa

Soru 5: Oyun içerisindeki genel temel hücum deseni hangisidir?

- A) Manşet pas- parmak pas-smaç
 B) Manşet pas- manşet pas- parmak pas
 C) Parmak pas- smaç- blok
 D) Servis- parmak pas- smaç

Soru 6: Kontrolsüz manşet pas alınmasının nedeni hangisidir?

- A) Ellerin beraber bağlanmaması
 B) Vücudun topun arkasında olmaması
 C) Ellerin beraber olması
 D) Çapraz gelen bir topta vücudun topun arkasında olmaması

Soru 7: Smaç organizasyonu yaparken sıklıkla kullanılan teknik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manşet pas B) Planjön C)Parmak pas D)Blok

Soru 8: Aşağıdakilerden hangisi manşet pas hazırlık pozisyonundaki kritik elementlerden **değildir?**

- A) Ayaklar omuz genişliğinden biraz açıktır.
- B) Bir ayak önde bekleme pozisyonundadır.
- C) Kollar dirseklerden gergin pozisyonda olmalıdır.
- D) Gövde topun oynandığı alana dönüktür.

Soru 9: Oyuncunun topa alçak seviyede kollarını indirerek vurması hangi hareketi temsil etmektedir?

- A) Alçak pas
- B) Planjön
- C) Manşet pas
- D) Servis

Soru 10: Parmak pasın en uygun yol veya yörüngesi nedir?

- A) Top direk olarak pasörün başının üzerine doğru düşmelidir ve pasöre pozisyon değiştirme süreci sağlayacak kadar yüksek olmalıdır.
- B) Topu karşılayan oyuncuya pozisyon değiştirme süreci sağlayacak kadar yüksek olmalıdır.
- C) Top çok yüksek olmalıdır böylece pasörün pozisyon değiştirecek ve smaçöre bakacak zamanı olmalıdır.
- D) Top direk olarak smaçöre gitmelidir böylece rakibin blok kurmak için zamanı olmalıdır.

Soru 11: Tenis serviste topun dönmesi hatasının nedeni hangisidir?

- A) Topun omuz gerisine veya önüne atılması
- B) Topun elden çıkışta istenilen yüksekliğe atılmaması
- C) Topun tam merkezine elin tabanının temas etmemesi, el ve bileğin gevşek olması
- D) Topa alın hizasında vurulması

Soru 12: Aşağıdakilerden hangisi tenis serviste görülen hatalardan **değildir?**

- A) Topun yukarı doğru gitmesi
- B) Topun yere paralel gitmesi
- C) Topun rakip sahanın gerisine düşmesi
- D) Topun fileye çarpması

Soru 13: Hangi yer değiştirme yöntemi en kolay ve en hızlı yöntemdir?

- A) Kayan adım ile yer değiştirme
- B) apraz adım ile yer değiştirme
- C) Koşma adımı ile yer değiştirme
- D) Yana adım ile yer değiştirme

Soru 14: Parmak pas tekniğinde ellerin pozisyonunu nasıl tanımlarsın?

- A) Eller i içe yerleştirilerek yan yana getirilen başparmaklara zemin oluşturulur.
- B) El ayaları birbirine bakar durumda alnın uştnde ve tüm parmaklar topu kavrayacak Şekilde ve açık olmalıdır.
- C) Başparmaklar birbirine paralel uzak dörtgen oluşturacak Şekilde olmalıdır.
- D) İşaret parmaklar dik ve yakın Şekilde olmalıdır.

Ek 3. İnternete Karşı Tutum Ölçeği

İnternete Karşı Tutum Ölçeği

Aşağıdaki soruları 1 den 7 ye kadar giden bir cetvelde değerlendirecek olursanız, aşağıdaki ifadelere ne derece katılıyorsunuz? Bu cetvelde “1” kesinlikle katılmıyorum, “7” Kesinlikle katılıyorum anlamına gelmektedir.

	Kesinlikle Katılıyorum				Kesinlikle Katılmıyorum			
	7	6	5	4	3	2	1	
1. İnternet kullanımında kendimi yeterli hissediyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
2. E-posta kullanımında kendimi yeterli hissediyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
3. İnternet Explorer, Netscape, Mozilla, Firefox gibi web tarayıcıların kullanımında kendimi yeterli hissediyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
4. Google, Yahoo, Excite gibi arama motorları kullanımında kendimi yeterli hissediyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
5. E-postayı başkalarıyla iletişim kurmak için kullanmaktan hoşlanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
6. Başkaları ile İnternet hakkında konuşmaktan hoşlanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
7. İnterneti kullanarak çalışmayı seviyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
8. İnterneti evden kullanmayı seviyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
9. İnterneti kullanmanın yararlı olduğuna inanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
10. İnternet bilgiye ulaşmama yardımcı oluyor.	7	6	5	4	3	2	1	
11. İnternetin iletişimi kolaylaştırdığına inanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
12. İnternetin metin ve resim gibi çoklu ortam özellikleri internet üzerindeki bilgileri anlamaya yardımcı olmaktadır.	7	6	5	4	3	2	1	
13. İnternetin bir öğrenme aracı olma potansiyeline sahip olduğuna inanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
14. İnternetin çevrimiçi öğretim etkinlikleri sunabileceğine inanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
15. İnterneti kullanmayı öğrenmenin yararlı olacağına inanıyorum.	7	6	5	4	3	2	1	
16. İnterneti kullanma becerisini edinmek akademik performansımı arttırabilir.	7	6	5	4	3	2	1	

Ek 4. Ders Planları**1. DERS PLANI**

Ders: Beden Eğitimi ve Spor Kültürü II

Sınıf: Sınıf Öğretmenliği

Tarih: 29.02.2012

Süre: 45+45dk

Öğrenme Alanı: Hareket Bilgi ve Becerileri

Alt Öğrenme Alanı: Spor Bilgi ve Becerileri

Kazanımlar:

- Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular.
- Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar.
- Seçili spor dalına özgü hareketleri sergiler.
- Bireysel ve grup hedeflerine ulaşmak için çaba sarf eder.

Öğretim Yöntemleri: Gösterim, Komut, Alıştırma, Anlatım, Soru cevap.

Kullanılan Araç-Gereçler: Voleybol topları, huniler

Güvenlik Önlemleri: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik 1: Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar (10 dk)

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler önce kılavuz eşliğinde liderini takip et oyunu oynadıktan sonra öğrenciler altı gruba bölünür ve her gruba ısınma hareketlerini içeren çalışma yaprakları verilir ve grup lideri arkadaşlarına çalışma yaprağındaki hareketleri yaptırır.

İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular (5 dk).

- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:
 - Voleybolda top duyusu nedir? (Kişinin topu duyumsaması veya denetleyebilmesidir.)
 - Voleybol oyununun hızlı oynamasının nedeni ne olabilir? (Voleybolda top bir noktada sabit tutulamaz, top sürekli hareket halindedir)

- Voleybol oyuncularının oyun içinde hızlı hareket edebilmelerinde hangi temel duruşlar vardır? (Yer değiştirme hareketlerinden kayan adım, çapraz adım duruşları vardır).

Öğretmen “Voleybol sporu, topun çok süratli oynandığı, bu nedenle tekniklerin kısa zaman aralığında doğru olarak uygulanması gereken ve oyuncuların çok hızlı hareket etmek zorunda olduğu bir spor dalıdır. Bu yüzden oyuncular oyun içerisinde teknikleri çok iyi uygulayabilmeli, sürekli ve çabuk hareket edebilecek bir vücut pozisyonunda olmalıdır. Bu nedenle öğretimi sırasıyla hazırlık, top duyusu, yer değiştirme, temel duruşlar ve temel teknikler olarak yapacağız” der. İlk aşamada hazırlık, top duyusu, yer değiştirme ve temel duruşları gösterir ve anlatır.

Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Bireysel ve grup hedeflerine ulaşmak için çaba sarf eder (65 dk).

Alıştırma 1: Hazırlık (10 dk)

Öğrenciler gelen topa doğru çabuk hareket edebilecek bir vücut pozisyonunda hazır beklememeleri halinde topun geldiği yere hareketlenme ve doğru pozisyonu alarak topa vuruş gerçekleştiremeyeceği için ya kötü bir teknikle topa vuruş yapılır, ya da direk hata yaparak takıma sayı kaybettirir. Bu nedenle voleybolda hazırlık aşamasında; ayaklar omuz genişliğinde açık, vücut ağırlığın ayakuclarına doğru, ayaklar aynı hizada, dizler bükülü, hafif içe doğru ve ayaklardan önde ve ayakucları ve vücut topun geleceğe yöne dönük olmalıdır. Omuzların izdüşümü dizlerin üzerinde, dirseklerin kalça önünde ve eller bel hizasındadır. Bu hazırlıktan sonra topun gelişine göre kolayca manşet veya parmak pas vuruşuna geçebilirsiniz. Bu durum anlatıldıktan sonra öğretmenin komutu ile öğrenciler aynı anda hazırlık duruşunu yaparlar.

Alıştırma 2: Top duyusu (20 dakika)

Küçük bir çocuğa bir top fırlatıldığında, toptan kaçır. Çocuklar fırlatılan toplardan korkarlar. Öğretmen ilk olarak bu korkuyu yenmelidir. Voleybolda top tutulamaz ve atılamaz. Her iki öğrenci bir top alır. Çizgiye geçer. Öğretmenin komutu ile

- Topu yerde sol elinden sağ eline doğru yuvarlama
- Yerleştirilen dikmelere doğru topu yuvarlama
- Topu iki bacak arasından çevirerek geçirme
- Topu bacakların arasından sekiz çevirerek geçirme
- Topu yukarı doğru bir elden diğer ele atma
- Topu yukarı at ve yeniden tut. Topu tutmadan önce kendi etrafında dön, ellerini çırp ya da topu arkada sırtında yakala.
- İki topu birlikte aynı zamanda yukarı doğru at ve yeniden yakala.

- Bir topu yukarı atarken diğeri yerde sektirmeye çalış.
- Topu gergin olarak uzatılmış kolların üzerine koy ve belirlenen yere kadar yürü ve geriye gel.
- Aynı alıştırmayı tek kol ile yapmaya çalış.
- Çift kol topu yukarı sektirmeye çalış.

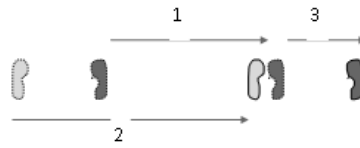
Öğretmen etkinliğin sonunda öğrencilerin top ile uyumu hakkında bilgi verir.

Alıştırma 3: Yer değiştirme yöntemleri (20 dakika)

Öğretmen, “Voleybol temel tekniklerinin uygulanması; önce topa gitmek, sonra doğru pozisyonu almak ve son olarak tekniği doğru uygulayarak topa vurmak şeklinde gerçekleşir. Bu nedenle bu bölümde topa giderken uygulanabilecek yer değiştirme çeşitlerini öğreneceğiz” der. Topun pozisyonuna göre öne, geriye ve yana olarak sınıflanabilir. Bu gidişlerde yöntem olarak kayan adım, çapraz adım, karışık adımlama ve koşma kullanılır” diyerek hareketleri gösterir ve öğrencilerden yapmaları istenir.

a) Kayan Adım ile yer değiştirme

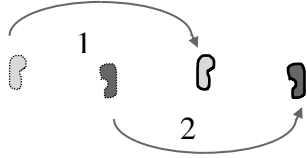
Yer değiştirilen yöndeki ayağın her zaman önde olduğu diğer ayağın da yanına getirilerek yapılan adımlama türüdür. Bir başka deyişle ayaklarından birini diğer ayağın önüne geçirmeden hareket ettirilir. Yanlara doğru giderken yüzün oyuna dönük olması bir avantajdır. Bu yer değiştirme tekniği genellikle kısa mesafe (1-2 m) yer değiştirmelerinde kullanılır. Her yöne kayan adımlama yapılabilir. Anlatımdan sonra öğretmen hareketi gösterir. Öğrenciler eşleşirler. Eşlerden biri yön gösterir diğeri o yöne doğru yer değiştirir.

b) Çapraz adım ile yer değiştirme

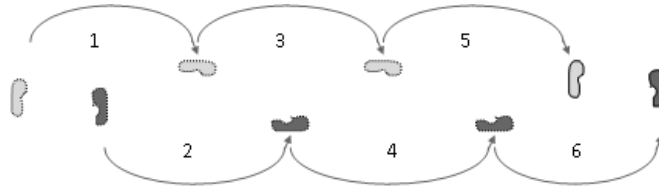
Yer değiştirilecek yönün tersindeki ayağını diğer ayağın önünden geçirerek çapraz bir biçimde ilk adım, sonra öteki ayağını arkadan hareket ettirerek yana veya ileriye koyarak yapılır. Topun uzaklığına ve uygulanacak temel tekniğe göre önünde veya arkasında başka adımlar eklenilerek çapraz adımla yer değiştirme kullanılır. Önce yan adım sonra çapraz adım, sonra tekrar yan adımlama veya önce çapraz adım sonra yan adım olarak uygulanabilir. Sporcular mesafenin uzunluğuna göre hareketin nasıl yapılacağına karar verebilir. Bu adımlama sadece bayan voleybolunda kullanılan arkaya kayarak smacın son adımı dışındaki (tek ayak smaç) tekniklerin uygulamalarında **hiçbir zaman çapraz adım son adım olamaz**. Bu yer değiştirme tekniğinde topa doğru hareket etmek ve durmak,

kayma adımlamasına göre daha kolay ve hızlıdır. Kayma adımlamasında en küçük bir hareket için bile üç adım gerekirken bu tarzda iki adım yeterli olabilir ve (2-4 m) yer değiştirmelerde kullanılır. Anlatımdan sonra öğretmen hareketi gösterir. Öğrenciler eşleşirler. Eşlerden biri yön gösterir diğeri o yöne doğru yer değiştirir.

c) Koşma adımları ile yer değiştirme

Topun geldiği yöne, dönerek koşma ve topa vuruş yapacağın yere ulaştığında vuruş hazırlığı yapmak için topun geliş yönüne dönerek vuruş yapılır. Üç çeşit yer değiştirme yöntemi içerisinde en süratli olanı bu yöntemdir. Bu yöntemle çok çabuk şekilde hareket etme fırsatı bulunur. 4 metreden fazla yer değiştirmelerde bu yöntemi kullanılmalıdır. Koşma ile yer değiştirme en az kullanılan yöntemdir. Genellikle savunmadan sekip uzaklaşan topları kurtarmak için kullanılır. Yer değiştirmede kullanılan adımlama teknikleri, temel tekniklerin öğretilmesinde hayati öneme sahiptir. Örneğin yer değiştirmeler öğretilirken, hangi adımlama türü kullanılırsa kullanılsın son adımın vücudun durmasını sağlayacak kadar uzun olması ve ayakucunun topun gideceği yönü göstermesi gerekmektedir. Anlatımdan sonra öğretmen hareketi gösterir. Öğrenciler eşleşirler. Eşlerden biri yön gösterir diğeri o yöne doğru yer değiştirir

Alıştırma 4: Temel duruş pozisyonları (15 dakika)

Öğretmen “Voleybol tekniklerini uygularken değişik vücut duruş pozisyonlarını kullanılmaktadır. Voleybolda duruş pozisyonları, uygulanan tekniğe, topun geldiği uzaklığa, süratine topun fileye ve zemine yakınlığına göre değişiklik göstermektedir. Temel duruş pozisyonları alçak, yüksek olarak iki tanedir. Geriye doğru atılan, pas ve manşet vuruşları dışında, tüm duruş pozisyonlarında, yapılan tüm temel teknik uygulamalarında topa vurmadan önce iki ayağın aynı hizada ve topun geldiği yöne dönük olması tekniğin doğru uygulanmasında oldukça önemlidir” der.

a) Alçak duruş pozisyonu

Öğretmen “Vücudun yere en yakın bekleme pozisyonudur. Alçak duruş pozisyonunda, ayaklar omuz genişliğinden biraz açık, gövde düz(öne eğilmemeli) ve topun geldiği yöne bakacak şekilde; alt bacak ve üst bacak açısı ile üst bacak ve gövde açısı yaklaşık 80-90 derece olacak şekilde ayakuçlarında durulmalıdır. Topuklar zemine temas etmemelidir. Ayakuçları birbirine paralel, dizlerin iz düşümü ayaklardan içeride ve ayakucu hizasında, vücut ağırlığı mümkün olduğunca ayakuçlarına yönlendirilmiş olmalıdır. Kollar dirsekten bükülü bir şekilde bel hizasında ve önde tutulur. Bu duruş pozisyonu genellikle yakından gelen hücum vuruşlarına savunma yaparken kullanılır “der. Anlatımdan sonra öğretmen hareketi gösterir. Tüm sınıf komut eşliğinde aynı anda yaparlar.

b) Yüksek duruş pozisyonu

Öğretmen “Yüksek duruş pozisyonunda, ayaklar omuz genişliğinden biraz açık, gövde düz ve topun geldiği yöne bakacak şekilde; alt bacak ve üst bacak açısı ile üst bacak ve gövde açısı yaklaşık 140-160 derece olacak şekilde ayakuçlarında durulmalıdır. Topuklar zemine temas etmemelidir. Bu duruş pozisyonu genellikle hızlı hücumla blok yapmak amacıyla beklerken ve servis karşılama için beklerken kullanılır” der. Anlatımdan sonra öğretmen hareketi gösterir. Tüm sınıf komut eşliğinde aynı anda yaparlar.

Değerlendirme: (15 dakika)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybolda top duyusu nedir? (Kişinin topu duyumsaması veya denetleyebilmesidir.)
 - Voleybol oyununun hızlı oynamasının nedeni ne olabilir? (Voleybolda top bir noktada sabit tutulamaz, top sürekli hareket halindedir)
 - Voleybol oyuncularının oyun içinde hızlı hareket edebilmelerinde hangi temel duruşlar vardır? (Yer değiştirme hareketlerinden kayan adım, çapraz adım duruşları vardır).
 - Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?
- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.
- Malzemeler öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.

2. DERS PLANI

Ders	: Beden Eğitimi ve Spor Kültürü II
Sınıf	: Sınıf Öğretmenliği
Tarih	: 08.03.2012
Süre	: 45+45dk
Öğrenme Alanı	: Hareket Bilgi ve Becerileri
Alt Öğrenme Alanı	: Spor Bilgi ve Becerileri
Kazanımlar	: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular. Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar. Sportif etkinlik içerisinde güvenli hareket eder.
Öğretim Yöntemleri	: Gösterim, Alıştırma, Komut, Anlatım, Soru cevap.
Kullanılan Araç-Gereçler	: Voleybol topları, huniler
Güvenlik Önlemleri	: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik-1: Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar (10 dakika).

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler mekik koşusu ile ısınma hareketlerini yapar. Çizgide ebelemece oyunu oynanır. Bir önceki derste öğrenilen gerdirme egzersizlerini yaparlar.
- Bir önceki dersin tekrarı yapılarak öğrenilen beceriler gözden geçirilir.

İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular (5 dk).

Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:

- Voleybol oyununda servisi ne tür bir pas ile karşılırsınız?
- Voleybol oyuncularının manşet pas yaparken hangi temel duruşlar ve temel teknikler vardır?

Öğretmen “Öğrenilmesi çok kolay olmasına karşın geliştirilmesi oldukça zor olan bir tekniktir. Genelde her yaştaki ve her düzeydeki oyuncular biraz ön açıklama ile bu tekniği kolayca uygulayabilir. Fakat mükemmel yapabilmeleri için uzun bir zaman çalışma

döneminde çok fazla tekrara ihtiyaçları vardır. En az 10.000 doğru tekrarla manşet pas tekniği mükemmelleştirilecektir. Manşet pası hazırlık, yer değiştirme, vuruş öncesi, vuruş ve sonrası olmak üzere 5 bölümde inceleyeceğiz” der. Öğrenciler alana dağınık düzende dağılırlar. Öğretmen sıra ile temel duruşları ve yer değiştirme hareketlerini gösterir.

Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular (65 dakika)

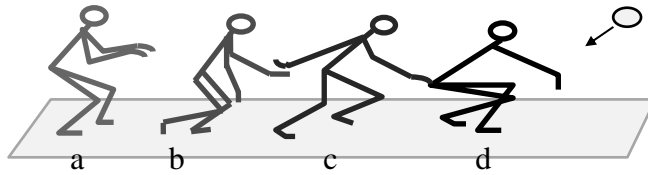
Bu bölümde kuramsal olarak manşet pasın özellikleri anlatılır. Sırası ile hazırlık ve yer değiştirme, top ile temas, topa vuruş ve sonrası hareketleri öğretilir.

Hazırlık ve Yer Değiştirme: Öğretmen “İyi bir hazır pozisyon, yüksek ve rahat bir beklemedir. Alçak ve eğik bekleme yorucudur ve çabuk hareketi engeller. Denge oldukça önemlidir. Ayaklar omuz genişliğinden biraz daha açık, bacaklar dizlerden hafif bükülüdür. Ayaklar aynı hizada vücut ağırlığı ayakuçlarına yöneltilmiş bir vaziyette, dizler izdüşümleri ayakların arasında kalacak şekilde durulur. Bir ayak önde bekleme pozisyonu sadece öndeki ayağın yere düzgün basabilmesini sağlar. Ayakların aynı hizada durduğu pozisyondaki kadar dengeli bir duruş sağlamaz. Kollar dirseklerden bükülü, el ayakları birbirine bakar vaziyette ve parmaklar açık olmalıdır. Gövde topun oynandığı alana dönüktür Hazırlık pozisyonundan topun sizin sahanıza geldiği yere doğru hareket edin. Tahmin edilen yere doğru hareket ederken yer değiştirme yöntemlerini kullanmalısınız ” der (Şekil 1).

Şekil 1

Topa Temas Öncesi Hareket:

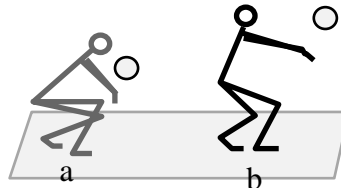

Vücudun durumu:

Öğretmen “Ayaklar omuz genişliğinden biraz daha açık. Dizler bükülü, vücut ağırlığını parmak uçlarındadır. Gövden topun tam arkasında ve topun geldiği yöne dönük olmalıdır. Temel duruş pozisyonlardan birini, topun geldiği uzaklığa, süratine fileye ve zemine yakınlığına göre seçmelisiniz. Topu ellerinizle oynamayıp bıraktığınızda top bacaklarınızın arasından geçecek şekilde veya kaleciler gibi topu kucağınızda tutacak şekilde pozisyon almalısınız” der.

Kolların ve Ellerin durumu: Öğretmen “Kolların ve ellerin birleştirilme şekli doğru ve geliştirilebilir bir manşet pas tekniği oluşturabilmek için çok önemlidir. Kolların duruşu topa en düz ve geniş bir düzlem ile vurabilmeyi sağlar. Bunu sağlamak için de kollar omuz başından önce yukarı kaldırılır ve sonra da öne ve içeri doğru alınır. Topla oynamaya karar verdikten sonra, kollar topun altına getirip dışa doğru bükülerek gerilir. Ellerin duruşu ise kolların aynı hizada durmasını ve sabitlenmesini sağlamak için önem kazanmaktadır. Eğer oyuncular kolların düzlem oluşturmasını sağlayacak şekilde el tutuşunu yapamazsa top bir koluna çarparak istendiğiniz şekilde yansıma gerçekleşmeyecektir. Manşet alacak oyuncunun ellerini birleştirmesi için çeşitli el birleştirme şekilleri kullanılır. Ama tüm el şekillerinde ana fikir parmakların iki başparmağın altında açılmayacak şekilde birleştirilmesidir. Eller ya başparmaklar hariç birbiri içine geçirilerek kilitlenir, ya da yumruk yapmadan birbirinin içine koyulur. Sonra başparmaklar bileğin aşağı bükülmesini ve kolların dışa bükülmesini engellemeyecek şekilde diğer parmakların üzerine konur. Daha sonra eller bileklerden aşağı doğru bükülerek dirsekten kilitleme sağlanır. Bütün bunlar yapıldığında iki kol birbirine yaklaşacak ve dışa doğru bükülerek bileklerle dirsekler arasında kalan bölümde geniş bir yüzey oluşur. Vuruş öncesi kollar ile üst bacaklar birbirine paralel duruyormuş gibi ancak eller dizlere biraz yakın olmalıdır” der.

Topa Temas: Öğretmen “ Topa vuruş yeri, ön kolun bilekten üç dört parmak yukarisından başlayıp dirseğe kadar olan bölümüdür. Vuruş, kollar dirseklerden bükülmeden, omuzdan topun atılacağı yöne doğru sallanır. Kol salınımı kısadır. Eller yaklaşık 10-15 cm. hareket eder ve yerle yaklaşık 45 derece açı oluştuğunda durur. Bu birçok manşet vuruşta kullanılan en iyi kol açısıdır. Topun atılacağı yönün tersindeki omuzun topu atılacak yöne doğru takibi ile uygulanır. Omuzların hareketine bacaklar yumuşak ve ahenkli bir yükselişle katılırlar. Topun atıldığı yöne doğru atılan yarım adımla vuruş hareketi tamamlanır” der. (Şekil 3)

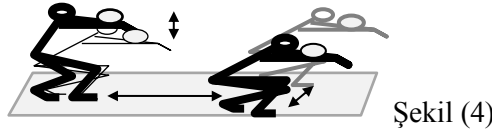

Şekil 3

Topa Tema Sonrası: Öğretmen “Vuruş sonrasında vücut, topun kollardan ayrılmasından sonra da topun gideceği yöne gövde de yukarı ve ileri doğru bir hareket yaparken, topun atıldığı yöne ters taraftaki ayakla atılan bir adımla hareket tamamlanır” der.

El pozisyonu: Öğretmen “Daha öncede belirttiğimiz gibi ellerinizi biriyle tutun ve kontrol edin. Aynı hareketi bakmadan, daha hızlı yapın. Önemli olan ön kollarınızı birbirine mümkün olduğu kadar çok yaklaştırıp geniş bir vuruş yüzeyi elde etmektir. Ayna çalışması yaparak kendinizi kontrol edin” der.

Vuruş yeri: Öğretmen “Topu uygun manşet pozisyonundaki kollarınızın üzerine koyarak ve çök kalk ve sağa sola kayma adımlaması yapın ve daireler çizin. Dikkat etmeniz gereken en önemli nokta kollarınızın dirsekten bükülmemesidir.

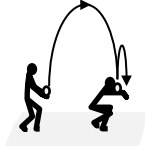

Şekil (4)

Manşet pası geliştirici çalışmalar:

Öğrenciler üçerli grup olurlar. Her grupta bir top vardır. Aşağıdaki alıştırmalar sırası ile yapılır.

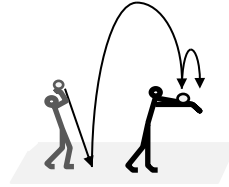
- 1- Topu iki elinizle havaya atın, kollarınızı manşet pas pozisyonunda omuz seviyesinde yere paralel tutun. Topu uygun olan vuruş noktasında sektirin. Gözleriniz topta olsun (Şekil 5). Diz çökerek manşet pas ile topa vuruş yapın.
- 2- Topu kendisi havaya atar manşet pas pozisyonunda topu kollarının üzerinde durdurur.

Şekil (5)

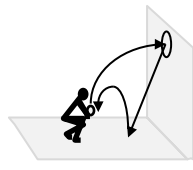

Şekil (6)

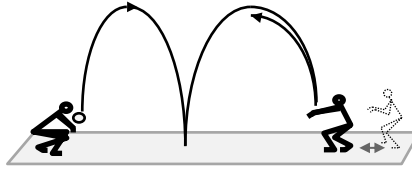

Şekil (7)

- 3- Topu arkadaşına atar gelen topu manşet pozisyonunda kollarının üzerinde durdurur.
- 4- Topu havaya atar yerde seken topun altına girer ve manşet pozisyonunda topu durdurur.
- 5- Topu havaya atar yerde seken topun altına girer topu bir kez sektirir ve durdurur.
- 6- Duvar çalışması; Bu çalışmada havaya attığınız topu manşet pas ile duvara gönderin. Dönen topun yere bir kez sekmesine izin verin ve tekrar duvara gönderin
- 7- Sıçratın, altına girin ve gergin bacaklarınızla yüksek manşet pası yapın. Hareketi uygularken Topu kollarını omuz seviyesinde gergin ve düz tutun, pas sayısını arttırın

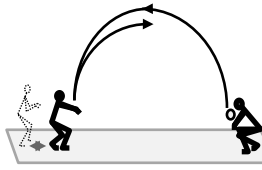

Şekil (11)

Şekil (12)

- 8- Eşli çalışma; Eşinizle aranızdaki uzaklık 6-7 metredir. Bu çalışmada eşinizle topu yere sektirerek paslaşın (Şekil 12).
- 9- Eşli çalışma; Eşinizle aradaki uzaklık 3-7 metredir. (Eşler kısa aralıktan başlayarak uzaklaşırlar) Bu çalışmada eşler topun yere düşmesine izin vermezler. (Şekil 13)

Şekil (13)

Değerlendirme: (15 dakika)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybol oyununda servisi ne tür bir pas ile karşılırsınız?
 - Voleybol oyuncularının manşet pas yaparken hangi temel duruşlar ve temel teknikler vardır?
 - Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?
 - Manşet pasta kritik elementler nelerdir?
- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.
- Malzemeler öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.

3. DERS PLANI

Ders	: Beden eğitimi ve Spor Kültürü II
Sınıf	: Sınıf Öğretmenliği
Tarih	: 15.03.2012
Süre	: 45+45dk
Öğrenme Alanı	: Hareket Bilgi ve Becerileri
Alt Öğrenme Alanı	: 1.Genel Hareket Bilgi ve Becerileri 2. Spor Bilgi ve Becerileri
Kazanımlar	: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular. Oyun yoluyla stratejiler geliştirme becerisi edinir. Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Sportif etkinlik içerisinde güvenli hareket eder. Seçili spor etkinliklerinde karşılaştığı problemlere çözümler üretir
Öğretim Yöntemleri	: Gösterim, Alıştırma, Komut, Anlatım, Soru cevap.
Kullanılan Araç-Gereçler	: Voleybol topları, huniler
Güvenlik Önlemleri	: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik-1:Oyun yoluyla stratejiler geliştirme becerisi edinir (10 dakika).

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler, top ile ebeden kurtulma oyunu oynarlar. Gerdirme egzersizleri yapılır.

İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor etkinliklerinde karşılaştığı problemlere çözümler üretir (5 dakika).

Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:

- Voleybol oyununda manşet pasın kritik elementleri nelerdir?

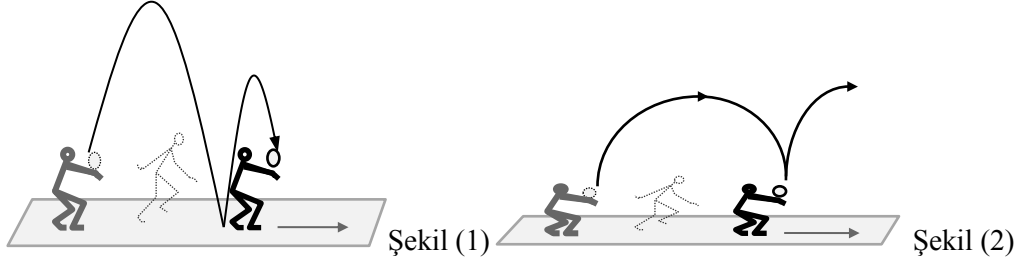
Öğretmen “Öğrenilmesi çok kolay olmasına karşın geliştirilmesi oldukça zor olan bir tekniktir. Genelde her yaştaki ve her düzeydeki oyuncular biraz ön açıklama ile bu tekniği kolayca uygulayabilir. Fakat mükemmel yapabilmeleri için uzun bir zaman çalışma döneminde çok fazla tekrara ihtiyaçları vardır. En az 10.000 doğru tekrarla manşet pas

tekniki mükemmelleştirilecektir. Manşet pası hazırlık, yer değiştirme, vuruş öncesi, vuruş ve sonrası olmak üzere 5 bölümde inceleyeceğiz” der.

Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular (65 dakika).

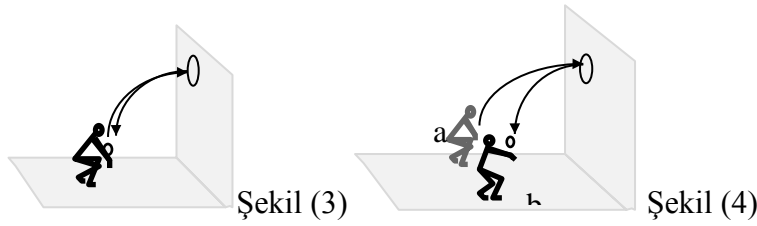
Manşet pası geliştirici alıştırmalar: Öğrenciler üçerli grup olurlar. Her grupta bir top vardır sıra ile alıştırmalar yapılır.

Bir önceki derste yapılan alıştırmalar tekrar edilir. Bu çalışmada topu yukarı-öne atın, arkasından koşun ve ikinci kez sekmesine izin vermeden başka bir yöne oynayın. (Şekil 1)

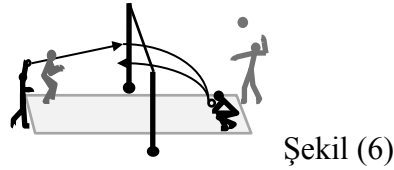
Bireysel olarak ve sürekli pas yapın, yere sektirmeden saha içerisinde hareketli çalış (Şekil 2)

Duvardaki hedefe çalışma; topu yere düşürmeden yapılan çalışma (Şekil 3).

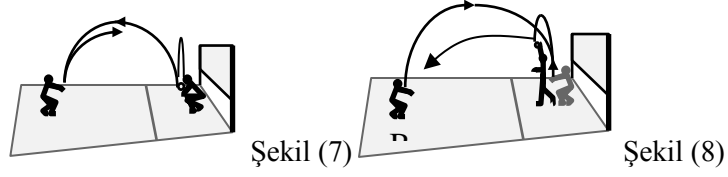
Duvarla eşinle çalış. Eşinle sıra ile duvardaki hedefe pas yap (Şekil 4).

Eşinizden 5- 6 m. uzaklıkta eşinizin attığı topu manşet pas ile karşılamaya çalış.

Öğrenciler 6 metre çizgisinde sıralanırlar. File önünden gelen topu manşet pası kullanarak karşı sahaya geçirirler (Şekil 6).

Öğrenciler sıra ile A noktasındadır. A kontrol manşet pas yapar (1) ve file önündeki arkadaşına pası gönderir (2) B tekrar bu topu geri A' ya gönderir (3). Bu çalışmada A file yanında B ise dip çizgidedir (Şekil 7). Topu manşet pas ile veren sıranın arkasına geçer.

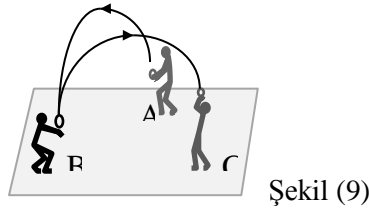

Şekil (7)

Şekil (8)

Bir önceki çalışma düzeninde öğrenci bu çalışmada, A kontrol pas yaptıktan (1) sonra plase atar (2), B bu topu tekrar manşet pas ile geri A'ya gönderir (3) (Şekil 8).

Üç oyuncu üçgen şeklinde pozisyon alırlar. A, B ye doğru topu havaya atar, B, C ye bu topu manşet pas gönderir. C Topu parmak pas yapacaktı gibi yakalar. C topu A ya gelecek şekilde havaya atar A, B ye manşet pas yapar ve B topu parmak pas yapar gibi yakalar. Oyuncuların pası yaparken yüzlerini atacakları yöne doğru dönmeleri vurgulanmalıdır (Şekil 9).

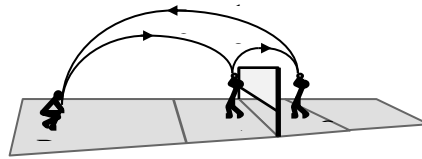

Şekil (9)

Şekil 9'daki çalışma top hiç tutulmadan uygulanır.

Bu çalışma bir önceki çalışmada olduğu gibidir. Bir değişiklik A'nın kontrol pastan sonra yumuşak olarak manşet pas vurmasıdır.

Öğrenciler sıra ile A, B ve C noktasındadır. A filede, B arka çizgide ve C filenin diğer tarafında yerlerini alırlar. C, topu havadan B ye gönderir (1). B bu topu A ya manşet pas yapar (2), A filenin üzerinden C ye topu tutarak gönderir ve turu tamamlar (3). Bu egzersizde diğer iki oyuncu B ye manşet pas çalıştırırlar. (Şekil 10).

Şekil (10)

C, B ye havadan top atar (1), B manşet pasla bu topu A ya gönderir 2). A bu topu başının üzerinde yakalar ve file altından sektirerek geri C ye verir (3) (Şekil 11).

Şekil (11)

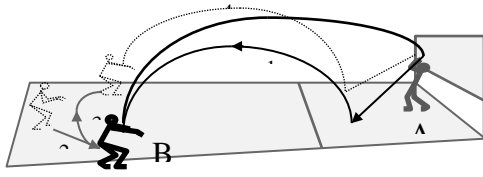
Şekil (12)

C topu karşı sahadan el ile atar ve her atış fileden biraz daha uzaktan kullanır (1). B ise bu atışları manşet pas ile A' ya karşılar (2). A bu topları başının üzerinde yakalar (3) (Şekil 12).

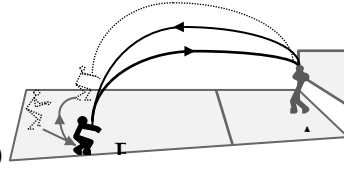
İleri Düzey Alıştırmalar 2

Yana yer değiştirmenin kullanıldığı çalışmalar.

Öğrenciler sahada A ve B noktasında yerlerini alırlar. A sırtı fileye dönük, B arka çizgide yerlerini alırlar. A topu yere çarptırır (1) B topun arkasına geçebilmek için sürekli hareket halindedir (2). B topu A ya manşet pas ile gönderir (3) (Şekil 1).

Şekil (1)

Şekil (2)

Şekil 1'deki çalışmada olduğu gibi. Yalnız bir fark top yerde sektirilmez (Şekil 2).

Bu alıştırmalar yapılırken öğrenciler kendi arkadaşlarını gözlemlerler. Onlara geri bildirimde bulunurlar.

Değerlendirme: (15 dakika)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Kritik elementler ve temel hataların gözden geçirilmesi (Tablo 1-2)

Tablo 1 Kritik Elementler

Manşet- Hazır pozisyon	Gözlendi				Gözlenmedi			
- Ayaklar omuz genişliğinden biraz daha açık, bacaklar dizlerden hafif büküldür								
- Ayaklar aynı hizada vücut ağırlığı ayakuçlarına yöneltilmiş bir vaziyette, dizler izdüşümleri ayakların arasında kalacak şekilde durulur.								
- Bir ayak önde bekleme pozisyonu (sadece öndeki ayağın yere düzgün basabilmesini sağlar).								
- Kollar dirseklerden bükülü, el ayaları birbirine bakar vaziyette ve parmaklar açık olmalıdır.								
- Gövde topun oynandığı alana dönüktür								

Manşet- Topa Temas	Gözlendi				Gözlenmedi			
- Ön kolun bilekten üç dört parmak yukarisından dirseğe kadar olan bölüm ile top teması								
- Vuruş sırasında kollar dirseklerden bükülmez								
- Topun atılacağı yöne doğru kol salınım yapar								
- Kol salınımı kısadır.								
- Topun atılacağı yönün tersindeki omuzun topu atılacak yöne doğru takip eder								
- Omuzların hareketine bacaklar yumuşak ve ahenkli bir yükselişle katılırlar								
- Topun atıldığı yöne doğru atılan yarım adımla vuruş hareketi tamamlanır								

Manşet- Vuruş Sonrası	Gözlendi				Gözlenmedi			
- Topun kollardan ayrılmasından sonra da topun gideceği yöne gövde de yukarı ve ileri doğru bir hareket eder								
- Topun atıldığı yöne ters								

taraftaki ayakla atılan bir adımla hareket tamamlanır.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tablo 2 Temel Hata Tablosu

Temel hata	Hatanın Nedeni	Düzeltilme ve Yardımlar
Kontrolsüz manşet alınması ve topun sağa-sola kaçması	Vücudun topun arkasında olmaması ve topa el ile vurulması	Kolların dirsekten bükülmemesi, kolların vücuttan ilerde olması. Voleybolda zor topa alçak pozisyonda yüksek pozisyonda manşet pas yapılması
Çift vuruş hatası	Ellerin beraber olmaması veya bağlanmaması	Kolay ve zor karşılanabilecek şekilde duvara atılan toplar ile duvarda çalışma
Topun kolda yuvarlanması	Çapraz gelen bir topta, vücudun topun arkasında olmaması	Eşli olarak karşılıklı manşet pas çalışması
Kollar topa vuruş sırasında oldukça yüksekte ve kolların omuz yüksekliğinin üst seviyesine kadar çıkarılması	Kollar topa vuruş sırasında oldukça yüksekte ve kolların omuz yüksekliğinin üst seviyesine kadar çıkarılması	Topla buluşmadan önce, topun bel seviyesine inmesine izin verilmelidir. Topla buluşma anında dirsekleri gergin tutarak topu kollarda durdurmaya çalışmak
Dizler yerine belden eğilerek topun altına girmek, topun çok hızlı ya da yavaş gitmesi.	Dizler bükülü, topun altına kollar uzatılır ve sırtı düz tutarak alçak pozisyonda kalmak için ellerin zemine değmesi sağlanmalıdır.	Elleri, parmakları birbirine kenetle veya başparmaklar paralel, bir eli diğeri ile sıkıca tutulmalıdır.
Topun vuruş sırasında vücut ağırlığını aktaramama	Vücut ağırlığını öndeki ayağa aktarılır ve vücudun ileri doğru hareketi sağlanır	Kollar kalça kemiğiyle paralel olmalı ve dirseklerden uzak bölgede temas sağlanmalıdır.(dirseklerle el bileği arasındaki bölge
Eller topa temastan önce veya temasta hemen sonra ayrıldığı için hatalı pas verilme	Ellerin iyi bağlanmaması, kolların birbirinden ayrı tutulması	Elleri, parmakları birbirine kenetle veya başparmaklar paralel, bir eli diğeri ile sıkıca tutulmalıdır
Topun dirseklere, kolların üst kısmına veya gövdeye temas etmesi	Topun dirseklere, kolların üst kısmına veya gövdeye temas etmesi	Kollar kalça kemiğiyle paralel olmalı ve dirseklerden uzak bölgede temas sağlanmalıdır.(dirseklerle el bileği arasındaki bölge

- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybol oyununun da manşet pasın kritik elementleri nelerdir?
 - Voleybol oyununun da yapılan en çok hatalar nelerdir?
 - Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?
- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.
- Malzemeler kaybeden takımlarda bulunan öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.

4. DERS PLANI

Ders	: Beden eğitimi ve Spor Kültürü II
Sınıf	: Sınıf Öğretmenliği
Tarih	: 22.03.2012
Süre	: 45+45dk
Öğrenme Alanı	: Hareket Bilgi ve Becerileri
Alt Öğrenme Alanı	: Genel Hareket Bilgi ve Becerileri Spor Bilgi ve Becerileri
Kazanımlar	: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular. Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar. Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar. Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Sportif etkinlik içerisinde güvenli hareket eder.
Öğretim Yöntemleri	: Alıştırma, Komut, Anlatım, Soru cevap.
Kullanılan Araç-Gereçler	: Voleybol topları, huniler
Güvenlik Önlemleri	: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik-1: Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar (10 dk).

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler ellerine verilen ısınma hareketlerini içeren çalışma yapraklarına bakarak tek başlarına ısınırlar.

İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor etkinliklerinde karşılaştığı problemlere çözümler üretir (5 dk).

Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:

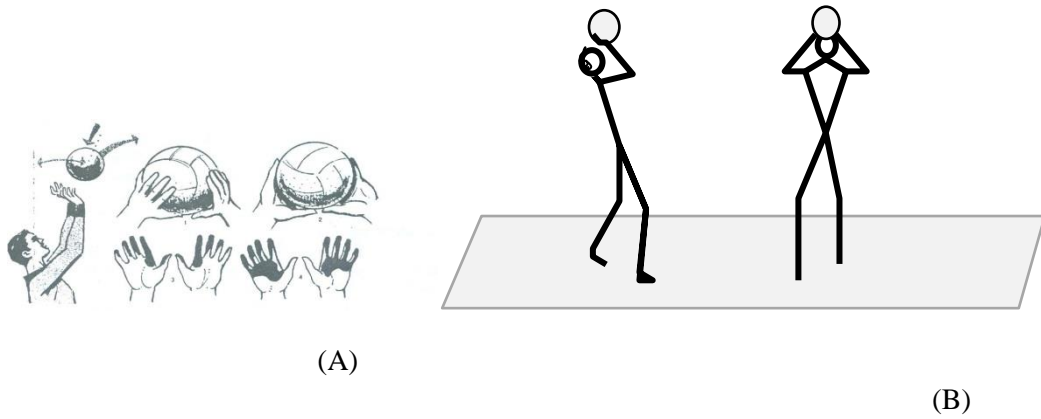
- Voleybol oyununda ne tür bir pas ile karşılarız?
- Voleybol oyuncularının parmak pas yaparken hangi temel duruşlar ve temel teknikler vardır?

Öğretmen “Topun, bir oyuncu tarafından kolların, ellerin, parmakların ve bacakların yardımı ile tutulmadan genellikle çift elle istenilen yere gönderilmesidir. Yeni başlayanlar için zor öğrenilen bir teknik olmasına rağmen, yapılan egzersizlerle parmak pas tekniği mükemmelleştirilecektir” der.

Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular (65 dakika).

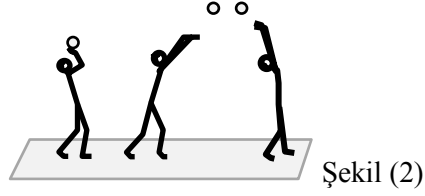
Etkinlik 3.1 Topa Temas Öncesi Pozisyon Öğretmen “Ayaklar omuz genişliğinde açık, dizler bükülü, gövde hafif öne meyilli olmalıdır. Kollar dirseklerden bükülüdür. El ayaları birbirine bakar durumda alının üstünde ve tüm parmaklar topu kavrayacak şekilde ve açık olmalıdır. Başparmaklar birbirine dik ve yakın, işaret parmakları ile bir üçgen oluşturacak şekilde fakat başparmaklara göre işaret parmaklarının araları biraz daha açık olmalıdır. Başparmaklar üçgenin alt tabanını, işaret parmakları ise yan kenarını oluşturur. Vücut tamamı ile topun oynandığı alana dönük ve topun altında sanki parmak pas ile topa vurulmaz ise top alnımıza düşecekmiş gibi bir pozisyon olmalıdır” der ve hareketi gösterir. Daha sonra öğrencilerden bu hareketi kendilerinin çalışmalarını ister.

Etkinlik 3.2 Topa Temas: Öğretmen “Topa ilk temas esnasında topun hızı bilek geriye düşürülerek(bilek fleksiyonu) yumuşatılır. Topu yumuşatma bilinçli bir kontrol yapılamayacak kadar kısa sürede olur. Top, dördüncü ve beşinci parmaklara çok az temas eder, sonra baş, işaret ve orta parmağın kontrolüne girer.(Şekil 1A) Temastan sonra eller bilekten, kollar, gövde ve bacaklar ahenkli bir şekilde topu itiş hareketi yaparak teknik tamamlanır. Daha sonra vücuttan alınan güçle top ileri-yukarı itilerek vuruş gerçekleşir. Vücut bacakların yardımı ile yukarı doğru yükselir. Kollar dirseklerden açılır, bilekler yardımı ile topa vuruş gerçekleştirilir. Geriye atılan parmak pasta ise temas anına kadar her bölüm öne parmak pas ile aynıdır. Sadece topun elden çıkışında göğüs öne doğru çıkarken baş geriye atılır top kollar ile yukarı-geriye doğru itilir” (Şekil 1B) der ve hareketi gösterir. Daha sonra öğrencilerden bu hareketi kendilerinin çalışmalarını ister.

Şekil (1)

Etkinlik 3.3 Topa Temas Sonrası Hareket: Sporcu ileriye hareketini pas attığı yöne bir iki adım atarak tamamlar (Şekil 2).

Şekil (2)

Etkinlik 3.4 El Pozisyonu:

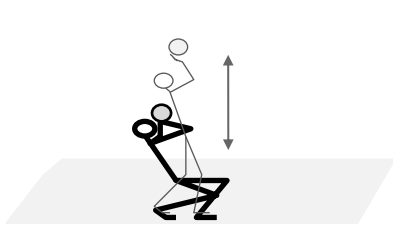
Öğretmen “Yerde oturarak hareketi hatırlayın(Şekil 3) der. Hareketi gösterir ve öğrencilerin hareketi yapmalarını ister.

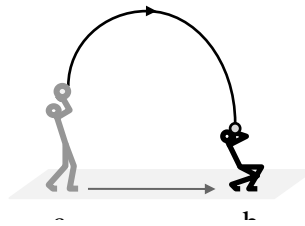
Şekil (3)

Daha sonra sırası ile,

- Yerde olan topun üzerine parmak pas şeklinde ellerinizi yerleştirin, topu kaldırın ve tekrar yere koyun.
- Ayaktayken, kalçadan öne eğilin, yüzünüzün seviyesinde topu yere bilekten atıp ve tutun.
- Bir önceki çalışmayı topu tutmadan uygulayın.
- Eşli çalışma; Eşinizden 2-3 m. uzaklıkta durun. Eşinize parmak pas pozisyonundan topu sektirerek atma çalışmaları yapılır.
- **Topa temas noktası:** Topu alınızın önü-yukarısında parmaklarınızla tutun. Değişik vücut pozisyonlarında (Aşağı çökme, dönme sıçrama, ileri koşma, geri koşma, yanlara adımlama, sekme, diz çekme, oturma, yere yatma) uygulama yapın (Şekil 4).

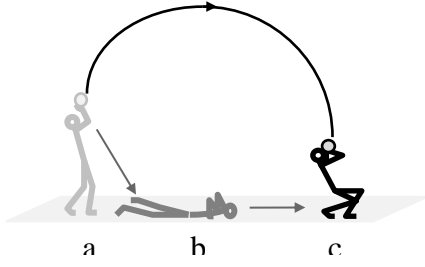
Şekil (4)

Şekil (5)

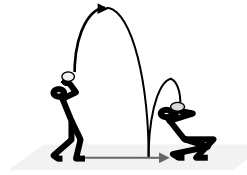
- Topu 2-3 m ileri-yukarı atın ve uygun el pozisyonunda alınızın önünde yakalayın. (Şekil 5)
- Zorluğu artırmak için topu parmak pas pozisyonunda yakalamadan önce bir hareket yapın. Topu ileri, geri ve yanlara atın. Pas anında topun altında mısınız kontrol edin. Top alçak olduğu zaman, bir ayağınızın diğerinden önde

olmasına dikkat edin. Bunu yaparken dizinizi bükün, önde olan diziniz kalça seviyesi üzerinde olmalıdır. (Şekil 6)

Şekil (6)

- Bir önceki harekette olduğu gibi, fakat değişik yüksekliklerde ve aşağıdaki şekillerde topu alçak pozisyonda yakalayın.
 - Topu bir bacağının altından atın ve yakalayın.
 - İki bacağının arasından geriye atın ve yakalayın.
 - İki elle geriden öne doğru atın ve yakalayın.
- Vücut-top uyumunun sağlanmasındaki zorluğu arttırmak için, topu değişik vücut pozisyonlarında yakalayın.
 - Topu havaya atın ve diz çökerek veya oturarak yakalayın. (Bu hareket size topun havada kalışı ve uçuş süresi konusunda fikir verir).
- Topu havaya atın. Top yerde bir kez sektikten sonra bu topu yakalayın. Dikkat etmeniz gereken şey topun altına girmektir (Şekil 7).

Şekil (7)

- Topa hamlenizi geç yapın. Bunun için topu havaya attıktan sonra bazı hareketler yapmalısınız. (Ayaklarınıza ellerinizle dokunun, diz çökün, yere oturun, öne takla atın, yana takla atın, 360° dönün).
- Topu duvara atın, altına girin ve uygun pozisyonda yakalayın. Hareketi zorlaştırmak için ilave hareketler yapın.
- Eşli çalışma; A topu atar, B topu doğru el pozisyonunda ve uygun vücut pozisyonunda yakalar.
- Bu çalışmada ise; Sadece eşlerden biri topu diğerine atacağı yeri belli etmeden atar, diğer eşte topu uygun pozisyonda yakalayabilmek için hareketli olmak zorundadır.

Değerlendirme: (15 dk)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybol oyununda ne tür bir pas ile karşılarız?
 - Voleybol oyuncularının parmak pas yaparken hangi temel duruşlar ve temel teknikler vardır?
 - Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?

- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.
- Malzemeler kaybeden takımlarda bulunan öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.

5. DERS PLANI

Ders	: Beden eğitimi ve Spor Kültürü II
Sınıf	: Sınıf Öğretmenliği
Tarih	: 29.03.2012
Süre	: 45+45dk
Öğrenme Alanı	: Hareket Bilgi ve Becerileri
Alt Öğrenme Alanı	: 1.Genel Hareket Bilgi ve Becerileri 2. Spor Bilgi ve Becerileri
Kazanımlar	: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular. Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar. Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Sportif etkinlik içerisinde güvenli hareket eder.
Öğretim Yöntemleri	: Alıştırma, Komut, Anlatım, Soru cevap.
Kullanılan Araç-Gereçler	: Voleybol topları, huniler
Güvenlik Önlemleri	: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik-1: Seçili spora özgü fiziksel etkinliklerde ısınma ve soğuma hareketlerini yapar. (10 dk).

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler ellerine verilen ısınma hareketlerini içeren çalışma yapraklarına bakarak tek başlarına ısınırlar.

İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor etkinliklerinde karşılaştığı problemlere çözümler üretir (5 dakika).

Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:

- Voleybol oyununda parmak pasın kritik elementleri neler olabilir?
- Voleybol oyuncularının parmak pas yaparken hangi temel hatalar vardır ve nasıl düzeltilebilir?

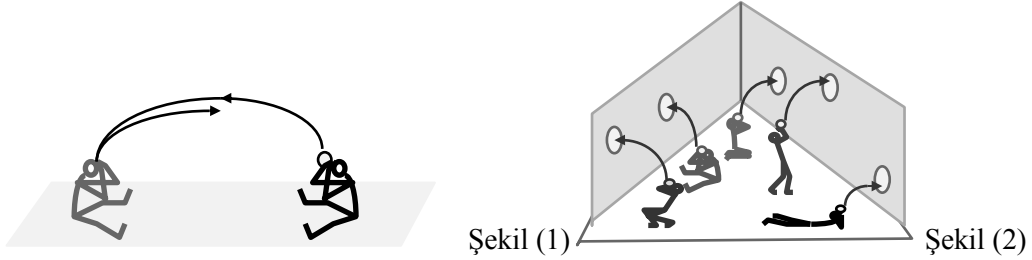
Öğretmen “Topun, bir oyuncu tarafından kolların, ellerin, parmakların ve bacakların yardımı ile tutulmadan genellikle çift elle istenilen yere gönderilmesidir. Yeni başlayanlar için zor öğrenilen bir teknik olmasına rağmen, yapılan egzersizlerle parmak pas tekniği mükemmelleştirilecektir” der.

Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular.

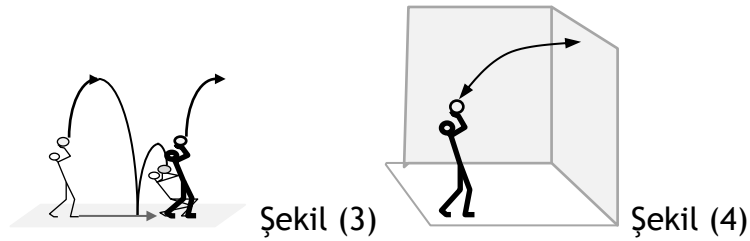
Etkinlik 3.4 El Pozisyonu:

ÖĞRENME EGZERSİZLERİ: Öğretmen sıra ile parmak pas alıştırmalarını gösterir ve öğrencilerin bu hareketleri yapmalarını ister.

- Eşli çalışma; Eşler birbirlerinden 2 m. uzaklıkta otururlar, topu mümkün olan çabuklukta birbirlerine atar ve yakalarlar (Şekil 1).

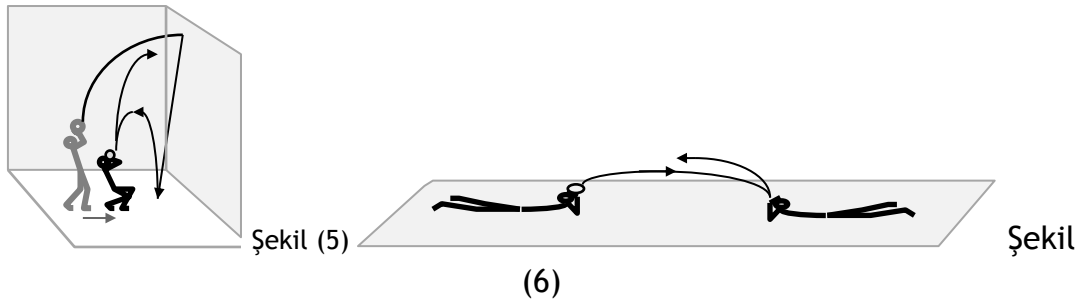

- Bireysel çalışma; Değişik vücut pozisyonlarında pas çalışması. Çalışma alçak duruş pozisyonunda, oturarak, dizler üzerinde, ayakta ve yatarak uygulanır (Şekil 2).
- Bireysel çalışma; Başınızın üzerinde 3 ile 5 m yükseklikte parmak pas yapın. Top yere düştükten sonra altına girin ve parmak pası tekrarlayın. *Önemli;* Tüm vücut hareketinin topa doğru olması gereklidir (Şekil 3).

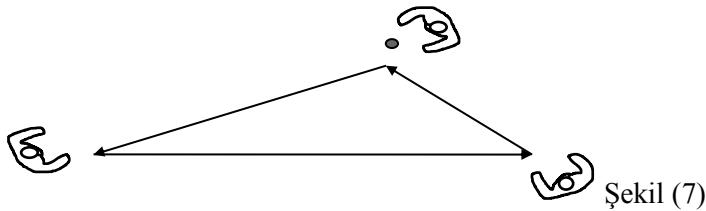

- Bireysel çalışma; Topu duvara atın ve duvarla pas yapın. *Önemli;* Topun altına girilmesi gerekmektedir (Şekil 4).

- Bireysel çalışma; duvarla parmak pas yapın, top yere düştükten sonra tekrar parmak pas yapmalısınız. *Önemli*; Topla temas etmeden önce topun arkasına geçin, temas anında altına girin ve temastan sonra da topun arkasında bulunun. Bu hareketi doğru olarak yapabilmeniz için devamlı ve çabuk hareketler yapmalısınız (Şekil 5).

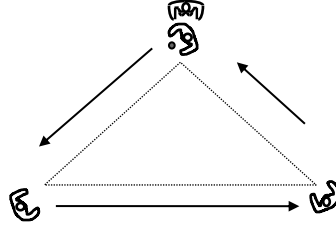

- Bireysel çalışma; Duvardan 1 m. açıklıkta, ayaklarınız hareketli devamlı parmak pas yapın.
- Eşli çalışma; Eşler 1-2 m. uzaklıkta yüzleri birbirine dönük yerde yatarak parmak pas yaparlar. *Önemli*; Burada parmak pas yaparken dirseklerin yerden kaldırılması hatırlanmalıdır (Şekil 6).
- Üç oyuncu ile yapılan çalışma; Oyuncular 3- 5 m açıklıkta sürekli parmak pas yaparlar. A, B ve C sırasıyla kontrol pası yaptıktan sonra arkadaşına pas yapar. *Önemli*; Bu çalışmada oyunculara kontrol pasından sonra vücutlarını pası atacakları kişiye dönmeleri gerektiği söylenmelidir (Şekil 7).

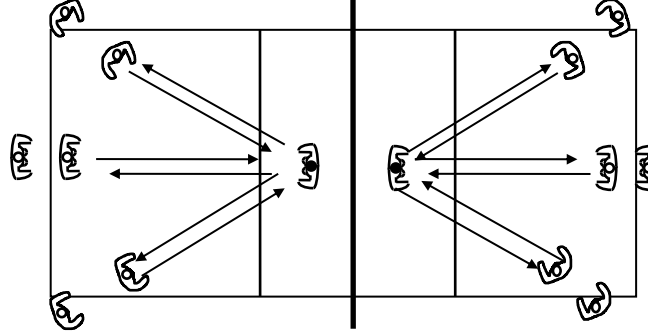
- Aynı üçgende, saat yönünde veya ters yönde pas çalışması.
- Yine üçgen pozisyonunda bu kez pas oyuncunun tam üzerine değil biraz önüne atılır.

- Üçgen çalışma; Pas şekli ve yönü daha önceki çalışmalara benzer fakat 4 oyuncu ile yapılan bir çalışma. Oyunu ikili grup başlatır ve pas atan oyuncu pas verdiği bölgeye koşar (Şekil 8).

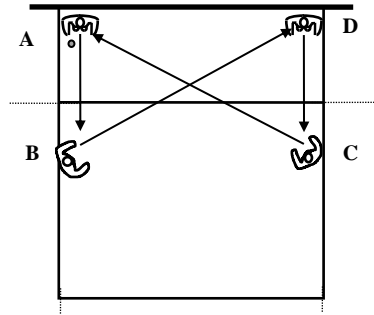
Şekil (8)

- Hat şeklinde büyük grupla çalışma (Şekil 9).

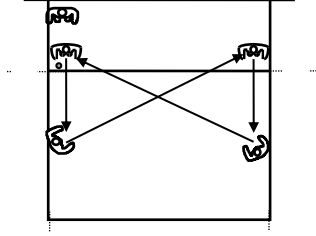
Şekil (9)

- Kare şeklinde çalışma; 4 oyuncu ile bu çalışma gerçekleştirilir. A ve D harekete sırtları fileye dönük olarak başlarlar. A, B' ye parmak pas yapar, B karşı çaprazındaki D ye topu gönderir. D, C ye parmak pas yapar, C, A ya çapraz pas atar ve bir süre çalıştıktan sonra oyuncular yer değiştirirler (Şekil 10).

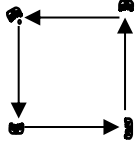
Şekil (10)

- A, B, C ve D oyuncularının başlangıç yerleri şekil (17)'deki gibi. E oyuncusu A'nın arkasında, pas atan oyuncu attığı yere koşuyor (Şekil 11).

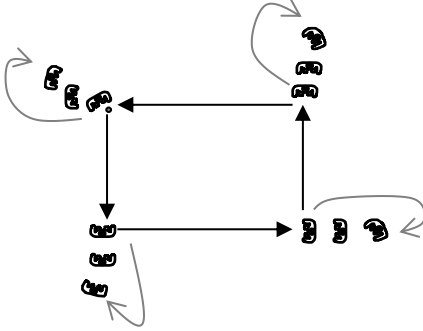
Şekil (11)

- Kare şeklinde büyük grup çalışması (Şekil 12).

Şekil (12)

- Parmak pastan sonra kendi arkandaki oyuncuların arkasına geç çalışması (Şekil 13).

Şekil (13)

Değerlendirme: (15 dakika)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybol oyununda parmak pasın kritik elementleri neler olabilir?
 - Voleybol oyuncularının parmak pas yaparken hangi temel hatalar vardır ve nasıl düzeltilebilir?
 - Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?

Tablo 1 Kritik Elementler

Parmak pas -Hazırlık	Gözlendi	Gözlenmedi
- Ayaklar omuz genişliğinde açık, dizler bükülü, gövde hafif öne meyilli olmalıdır.		
- Kollar dirseklerden bükülüdür.		
- El ayaları birbirine bakar durumda alının üstünde ve tüm parmaklar topu kavrayacak şekilde ve açık olmalıdır		
- Başparmaklar birbirine dik ve yakın, işaret parmakları ile bir üçgen oluşturacak şekilde fakat başparmaklara göre işaret parmaklarının araları biraz daha açık olmalıdır		
- Başparmaklar üçgenin alt tabanını, işaret parmakları ise yan kenarını oluşturur.		
- Vücut tamamı ile topun oynandığı alana dönük ve topun altında sanki parmak pas ile topa vurulmaz ise top alınımıza düşecekmiş gibi bir pozisyon olmalıdır		

Parmak pas – Topa Temas ve Sonrası	Gözlendi	Gözlenmedi
- Topa ilk temas esnasında topun hızı bilek geriye düşürülerek(bilek fleksiyonu) yumuşatılır		
- Top, dördüncü ve beşinci parmaklara çok az temas eder, sonra baş, işaret ve orta parmağın kontrolüne girer		
- Temastan sonra eller bilekten, kollar, gövde ve bacaklar ahenkli bir şekilde topu itiş hareketi yaparak teknik tamamlanır.		
- Daha sonra vücuttan alınan güçle top ileri-yukarı itilerek vuruş gerçekleşir		
- Vücut bacakların yardımı ile yukarı doğru yükselir.		
- Kollar dirseklerden açılır, bilekler yardımı ile topa vuruş gerçekleştirilir.		
- İleriye hareketini pas attığı		

yöne bir iki adım atarak tamamlar		
-----------------------------------	--	--

Tablo 2 Parmak Pastaki Hatalar ve Hataları Düzeltme Yardımları

Temel Hata	Hatanın Nedeni	Düzeltme Yardımları
Kötü el ve parmak vuruşu	Yeteri kadar gergin değil, başparmaklar topa bakıyor, el bilekleri gergin değil	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oturarak ağır toplarla paslaşma, havası indirilmiş voleybol topu 2. Baş üzerinden ya eşle ya da duvarda paslaşma 3. Durarak ağır topla paslaşma 4. Ağır topla duvarda paslaşma 5. Belirli belirsiz değişken aralıklarla bir ağır top bir voleybol topuyla paslaşma
Kol ve bacakların kötü gerginliği	<p>Topun geliş yönüne göre kötü pozisyon alma: a) Vücut topun altında değildir. Omuzlar pas atılacak yönü göstermez.</p> <p>b) Topla bulaşma zamanının iyi olmaması, topa çok erken vuruş yapılması.</p> <p>c) Ellerin yüzden çok uzakta ve alçakta durması, topa kontrolsüz girilmesi.</p> <p>d) Kol ve bacak gerginliğinin el verişsiz olması</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yüksek atılan voleybol topuna koşulur, vücut oyun yönüne getirilir. 2. Durarak ağır topla duvarda yüksek hedefe doğru vücudun gerginliği ile pas yapılır. 3. Salonda yüksek pas çalışması yapılır.
Topun avuç içine değmesi ve topun tutulması	Eller açık ve karşıyı şekilde top bekleme	Kol hareketi ve vücut ağırlığının aktarılmasını hedefe doğru olmalıdır. Topa orta noktasının üst kısmından değil arkasından ve altından vurulmalıdır.
Topun hedefe doğru yüksekten değil dik olarak gitmesi	Top bekleme duruşunun ve vuruşun yanlış uygulanması	Omuzlar hedefe doğru tam olarak dönmüş olmalı. Her iki elle topa eşit kuvvetle vurulmalı.
Topu hedefe yöneltmede		Omuzlar hedefe doğru tam olarak dönmüş olmalı. Her iki elle topa eşit

zorluğun olması		kuvvetlerle vurulmalı
Topun aşırı dönmesi		Topa doğrudan kuvvet vermelisiniz, vuruş sırasında bilekleri öne doğru yuvarlayarak topu çevirmeyin
Top fileyi aşip karşı sahaya geçiyor	File önünde pas için yanlış duruş pozisyonu	Sahanın sağ ön tarafındaki pozisyonda (poz.2'de) iken yüzünü sol kenar çizgisine döndürmeli ve sağ ayağınıza öne almalısınız.
Top yeterince yükseğe atılmıyor	Topa vuruş sırasında dirsek ve dizleri germeme	Pas kaldırırken öne pasın yüksekliği filenin 210–240 cm. geriye pas içinse 200–250 cm. üzerinde olmalıdır.

- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.

Malzemeler kaybeden takımlarda bulunan öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.

6. DERS PLANI

Ders	: Beden Eğitimi ve Spor Kültürü II
Sınıf	: Sınıf Öğretmenliği
Tarih	: 28.03.2012
Süre	: 45+45dk
Öğrenme Alanı	: Hareket Bilgi ve Becerileri
Alt Öğrenme Alanı	: 1.Genel Hareket Bilgi ve Becerileri 2. Spor Bilgi ve Becerileri
Kazanımlar	: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular. Oyun yoluyla stratejiler geliştirme becerisi edinir. Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Sportif etkinlik içerisinde güvenli hareket eder.
Öğretim Yöntemleri	: Alıştırma, Komut, Anlatım, Soru cevap.
Kullanılan Araç-Gereçler	: Voleybol topları, huniler
Güvenlik Önlemleri	: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik-1:Oyun yoluyla stratejiler geliştirme becerisi edinir (10 dakika).

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler ellerine verilen ısınma hareketlerini içeren çalışma yapraklarına bakarak tek başlarına ısınırlar.

İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor etkinliklerinde karşılaştığı problemlere çözümler üretir (5 dk).

Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:

- Voleybol oyununu nasıl başlar?
- Voleybol oyununda kaç tane servis çeşitti vardır farkları nelerdir?

Öğretmen “Servis, oyun alanının dip çizgisinin arkasından oyuncunun tek eli ile topa vurarak file üzerindeki geçiş boşluğundan karşı sahaya topun gönderilmesidir. Tanımından çok kolay

bir hareket gibi gözükmesine rağmen servis hiçbir zaman topu file üzerinden karşı sahaya atmak gibi düşünülmemelidir. Servis voleybolda oyunu başlatan ilk hareket olduğu gibi aynı zamanda ilk hücumdur. Müsabakalarda servisi olumlu kullanmanın oyunun kazanılması yönünde büyük bir katkısı bulunmaktadır. Atılan iyi servisin rakibin oyununu bozarken sizin takımınızın da daha iyi savunma yapabilmesine ortam hazırlar. Kötü atılan bir servisinde tam tersi bir etki yaratacağı kaçınılmaz bir gerçektir. Çeşitli servis türleri vardır. Biz bu kademe de sadece alttan servis ve tenis servisi öğreneceğiz” der.

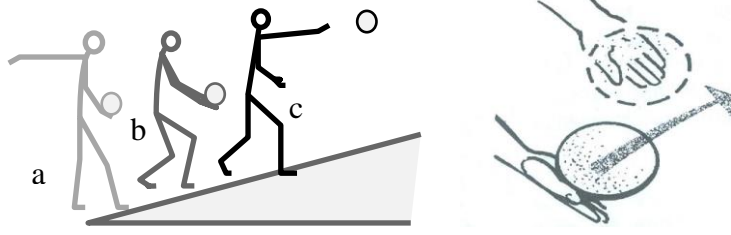
Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular (65 dakika).

Alıştırma 1 Altan Servis

Genellikle voleybola yeni başlayanlarda (küçük yaş grupları) kullanılan kolay bir tekniktir. Altan servis tekniğine geçişte hazırlık çalışmaları sırasıyla,

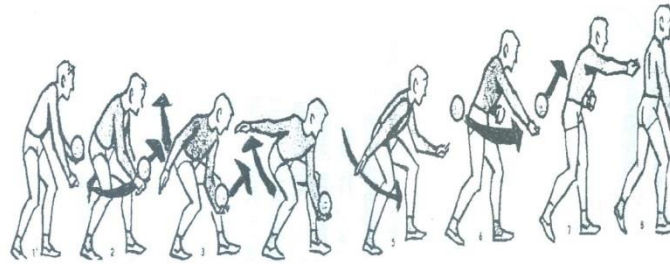
- Topu yerde bir kez sektirerek tek kolla oynama (sol veya sağ).
- Topu yerde bir kez sektirerek tek kolla oynama (sol ardından sağ).
- Tek kolla duvarda top oynama.
- Karşılıklı topu yerde bir kez sektirerek tek kolla oynama (tenis gibi).
- Tek kolla oynama (sol veya sağ).
- Sol kol, sağ kol ve çift kolla manşet çalışması.
- Yana hareket ederken sağ kol, sol kol top çalışması.
- Duvarda tek kolla oynama.
- Karşılıklı tek kolla pas.
- Servis kullanacağı kolla 3-6 metreden topu karşı sahaya atma.
- Yüksekçe bir yerde bulunan hedefleri servis atacağı kolla atarak vurma.
- Karşı sahada bulunan sepetlerin içine servis atacağın kolla top atma.

Altan sevisin teknik bilgisi alıştırma yapılırken verilir. Yüz fileye dönük(omuzlar fileye paralel), vuruş kolunun ters ayağı önde. Ayakucu atışın yapılacağı yeri göstermelidir. Vücut ağırlığı iki ayak üzerine dengeli bir şekilde dağıtılmalıdır. Top vuruş yapmayan elde, vücuttan biraz uzak, kalça hizasında tutulur. Topun izdüşümü öndeki ayağın yanına gelmelidir. Vuruş yapılacak elin parmakları kapalı kol gergin olmalıdır. Topu havaya iyi atamadığınız takdirde birçok servisi kaçırsınız. Topu vuruş yapmayacağınız eliniz ile yukarıya, bel seviyesine kadar atarken vücut ağırlığınızı arka bacağınıza veriniz. Servis atacağınız kolu geriye atarken servis kullanmayacağınız elde tuttuğunuz topu havaya atınız. Havaya attığınız top, vuruş kolunun 20 -25 cm. önüne gelmelidir. Vuruşu yapacak el topu kontrol etmeli, sonra aşağıya ve geriye doğru düzgün bir salınışla hareketlenmelidir. Vücut ağırlığı öndeki ayağa doğru transfer edilirken, oyuncu vuruş kolunu hızlı bir şekilde topa getirir ve vuruşunu yapar. Vuruş el ayası topuğu ile yapılmalıdır. (Şekil 1) Topun file yüksekliğinin hemen üzerinden gidebilmesi için topun arka alt kısmına vurmanız gereklidir.

Şekil (1)

Vuruş anında ve sonrasında tüm vücut hareketlenerek topu takip etmelidir (Şekil 1/c). Topa vurduktan sonra kol topun arkasından takip edecek şekilde yukarıya doğru kalkarken vücutta arkadaki ayakla öne doğru bir adım atılır.

Alıştırma 2 Alttan Servis tekniğini geliştirici çalışmalar: Öğrencilere gösterilen hareketler sırası ile yapılır.

- Top servis atılmayan elle 20 – 25 cm yüksekliğe atılıp aynı elle tutulur.
- Top atıldıktan sonra vuruş yapılacak kol geriden getirilerek el ayasının orta kısmından topuğuna kadar olan bölümle vurularak vuruş zamanlaması çalışması yapılır
- Topu atma ve vuruş zamanlaması çalışmaları yapıldıktan sonra ileri ve yukarı doğru vuruş çalışmaları yapılır.
- Duvardaki hedefe alttan servis çalışması.
- Filede mesafeyi arttırarak alttan servis çalışması (3 m. 5 m. 7 metre ve dip çizgi).
- Servis kontrol çalışması (her bölgeye 10 servis).
- Alttan servis ile top sahanın karşısına geçirilir karşı sahada yerleşen öğrenciler topu manşet pas ile karşılarlar.
- File önünde bir grup derin kolda sıralanır ve topu servis ile oyuna sokar. Filenin karşı tarafındaki öğrenciler gelen topu manşet pas ile karşılar ve topu pasör konumundaki arkadaşına gönderir.

Değerlendirme: (15 dakika)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybol oyununu nasıl başlar?
 - Voleybol oyununda kaç tane servis çeşitti vardır farkları nelerdir?

- Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?

Tablo 1: Alttan Servisin Kritik Elementleri

Altan Servis –Topa temas	Gözlendi	Gözlenmedi
- Yüz fileye dönük(omuzlar fileye paralel), vuruş kolunun ters ayağı önde.		
- Ayakucu atışın yapılacağı yeri göstermelidir.		
- Top vuruş yapmayan elde, vücuttan biraz uzak, kalça hizasında tutulur.		
- Vuruş yapılacak elin parmakları kapalı kol gergin olmalıdır.		
Altan Servis –Topun havaya atılması	Gözlendi	Gözlenmedi
- Topu vuruş yapmayacağınız eliniz ile yukarıya, bel seviyesine kadar atarken vücut ağırlığınızı arka bacağına veriniz		
- Servis atacağınız kolu geriye atarken servis kullanmayacağınız elde tuttuğunuz topu havaya atınız		
- Havaya attığınız top, vuruş kolunun 20 -25 cm. önüne gelmelidir		
Altan Servis –Topun havaya atılması	Gözlendi	Gözlenmedi
- Vuruşu yapacak el topu kontrol etmeli, sonra aşağıya ve geriye doğru düzgün bir salınışla hareketlenmelidir.		
- Vücut ağırlığı öndeki ayağa doğru transfer edilirken, oyuncu vuruş kolunu hızlı bir şekilde topa getirir ve vuruşunu yapar.		
- Vuruş el ayası topuğu ile yapılmalıdır		
Altan Servis –Topa vurduktan sonraki pozisyon	Gözlendi	Gözlenmedi
- Vuruş anında ve sonrasında tüm vücut hareketlenerek topu takip etmelidir.		
- Topa vurduktan sonra kol topun arkasından takip		

edecek şekilde yukarıya doğru kalkarken vücutta arkadaki ayakla öne doğru bir adım atılır		
---	--	--

- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.
- Malzemeler öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.

7. DERS PLANI

Ders	: Beden eğitimi ve Spor Kültürü II
Sınıf	: Sınıf Öğretmenliği
Tarih	: 04.04.2012
Süre	: 45+45dk
Öğrenme Alanı	: Hareket Bilgi ve Becerileri
Alt Öğrenme Alanı	: 1.Genel Hareket Bilgi ve Becerileri 2. Spor Bilgi ve Becerileri
Kazanımlar	: Seçili spor dalına özgü ilke ve kuralları bilerek uygular. Oyun yoluyla stratejiler geliştirme becerisi edinir. Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular. Sportif etkinlik içerisinde güvenli hareket eder.
Öğretim Yöntemleri	: Gösterim, Alıştırma, Komut, Anlatım, Soru cevap.
Kullanılan Araç-Gereçler	: Voleybol topları, huniler
Güvenlik Önlemleri	: Oyun alanında tehlike yaratacak malzemeler kaldırılır.

ÖĞRENME – ÖĞRETME SÜRECİ

Giriş:

Etkinlik-1:Oyun yoluyla stratejiler geliştirme becerisi edinir (10 dakika).

- Yoklama alınır ve selamlama yapılır.
- Öğretmen öğrencileri dersin konusundan haberdar eder.
- Öğrenciler ellerine verilen ısınma hareketlerini içeren çalışma yapraklarına bakarak tek başlarına ısınırlar.

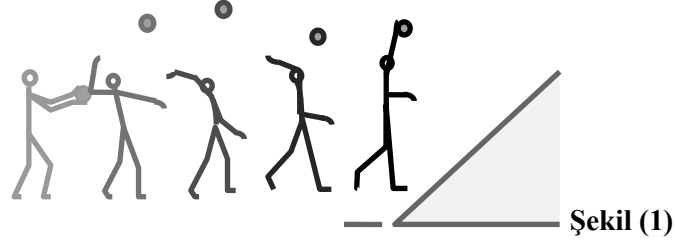
İŞLENİŞ – ETKİNLİKLER:

Etkinlik-2: Seçili spor etkinliklerinde karşılaştığı problemlere çözümler üretir (5 dk).

Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar:

- Voleybol oyununda diğer bir servis tekniği olan tenis servisin özellikleri nelerdir?
- Voleybol oyunundaki tenis servisin kritik elementleri nelerdir?

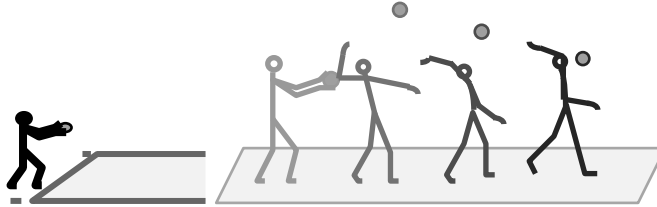
Öğretmen “Bu servis tekniği, üstten atılan servis teknikleri arasında yer alır. Alttan servis tekniğine göre daha zor olmasına karşın bu teknik, smacın bir basamaklaması da sayılabilir. Bu servis tekniğinin öğretilmesine oyuncunun fiziksel olarak güçlendiğine ve karşı sahaya topu atabileceğine inandığınız zaman başlanılmalıdır. Tenis servis günümüzde en çok kullanılan servis türlerinden biridir” der (Şekil 1).

Etkinlik-3: Seçili spor dalına özgü hareketleri uygular (65 dakika).

Alıştırma 1: Tenis servisine hazırlık

Yüzünüzü karşı sahada, servis atmayı düşündüğünüz yere dönmelisiniz. Ayaklarınız uygun boyutta açık, dengeli ve rahat olmalıdır. Servis atacağınız elinizin ters ayağı yarım adım önde olmalıdır. Topu vuruş yapılmayacak elde (iki elle de tutulabilir), dirsekten biraz bükülü olarak vuruş yapılacak kolun omuzu tarafında aşağıda ve önde tutulur. (Şekil 2).

Şekil (2)

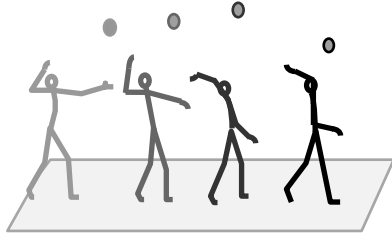
Şekil (3)

Alıştırma 2: Topun havaya atılması

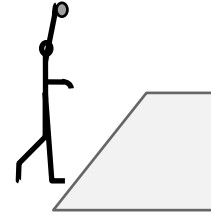
Topu havaya iyi atamadığınız takdirde birçok servisi kaçırsınız. Topu yukarıya atarken, vücut ağırlığınızı arka bacağına veriniz. Kalça öne doğru hafif bir şekilde esnetilirken, belde geriye doğru bir yay yapar, vuruş yapacağınız kolun omzu geriye açılır. Havaya attığınız top, vuruş kolu omuzu üzerine ve önüne gelmelidir. Top vuruşu yapacak kol omzunun üzerine topa vuruş noktasından biraz daha yüksek atılır. Topun bulunduğu el baş seviyesinin biraz üzerine kadar kalkarak topu havaya atarken, vuruşu yapacak kol ise dirsekten kırık bir şekilde başın arkasına götürülür.(Şekil 3).

Alıştırma 3 Vuruş öncesi hareket:

Vuruşu gerçekleştirecek kolunuzu hızlandırarak başınızın arkasından dirseğinizi yukarı kaldırıp, kolunuzu açarak başınızın üzerine getiriniz. Servis atmayan kolunuz ise önce topu attıktan sonra yavaş-yavaş aşağıya bırakılır. Vücut ağırlığını arka bacadan ön bacağa yavaş yavaş transfer edilirken, vücudunuzun üst kısmı esneterek kalçadan öne getirilir. (Şekil 4).

Şekil (4)

Şekil (5)

Alıştırma 4: Topa temas

Vuruş kolunun topa hareketi bir kırbaç gibidir. Servis atan oyuncu, geriye açtığı vuruş kolunu süratle geriden topa doğru öne ve yukarı hareket ettirir. Diğer kolunu ise servis attığı kolu topa temas ederken dirseğini gövdesine yaklaştırarak yavaş-yavaş aşağıya indirir. Kol açılarak kol uzunluğunun maksimum olduğu seviyeye getirilir. Servis kolunun dirseği kesinlikle bükük olmamalı ve temas anında omuzdan önde olmamalıdır. Kol yükselip maksimum uzunluğa ulaşırken geriye yay yapan bel ve geriye açılan kolun omuzu öne doğru kapanmaya başlar. Vuruş yaparken, topu açık olan eli ve bileği ile yönlendirir. El, parmaklar birbirine temas etmeyecek kadar açık ve el ayasıyla birlikte tüm elin topa teması gerekir. Vuruş topun yanından başlayarak bileğin dairesel hareketi ile üste doğru olmalıdır. Kol bilekle en son vuruşu yaptıktan sonra ters bacağa doğru hareketine devam eder. Tennis servis atılırken topa vuruşta bel, omuz, kol ve bilek kuvveti koordineli ve çabuk olarak kullanılırsa etkin ve sert bir servis sağlanmış olur. (Şekil 5).

Alıştırma 5 Topu havaya atma çalışması:

- Sağ elle servis kullanacaklar için top sol elle, sağ omuz üzerine ve önüne havaya yukarıda anlatıldığı üzere hangi servis çalışılıyorsa onun gerektirdiği yükseklikte atılır.
- Sol elle servis kullanacaklar için top sağ elle, sol omuz üzerine ve önüne havaya yukarıda anlatıldığı üzere hangi servis çalışılıyorsa onun gerektirdiği yükseklikte atılır.
- Bu çalışma yapılırken her iki kolun durumu, çalışılan servise göre belin ve omuzun durumu ve topun yüksekliği kontrol edilir.

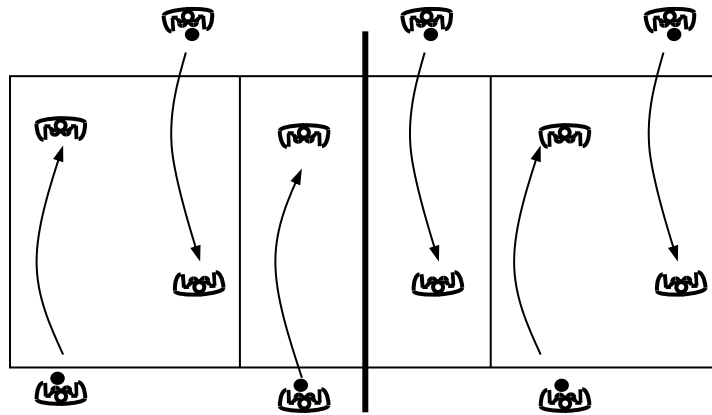
Alıştırma 6: Kol ve topun buluşması:

- Oyuncular topu yukarıya attıktan sonra topun hızının bitip düşmeye başladığı noktada topa vurmaya çalışırlar.

- Topla buluşma sağlandıktan sonra aynı çalışma öndeki ayağa vücut ağırlığı transferi ve bel hareketi de eklenerek yapılır.
- Duvardan 40 cm uzakta oyuncu elinde top ile durur. Topu duvara paralel yukarı atar ve vuruş ile topu duvara sıkıştırır.

Alıştırma 7: Servis geliştirici çalışmalar

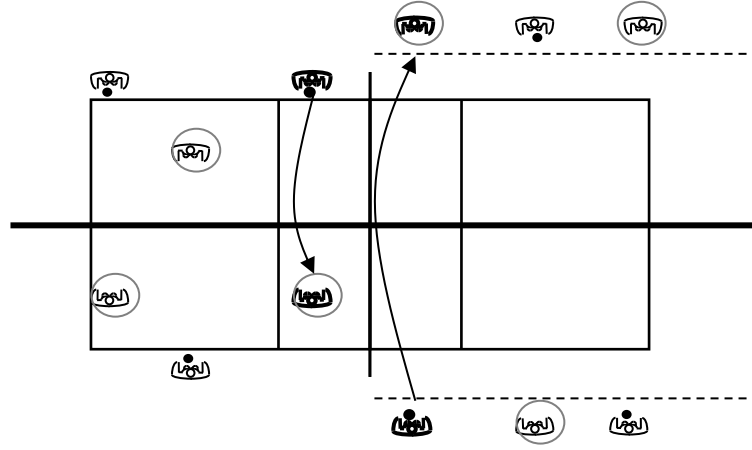
- 3-4 m açıklıkta topu havaya atarak duvara yüksek bir ip/file engelin üzerinden vur.
- 5-7 m açıklıktan aynı hareketi tekrarla.
- Üç, beş metreden eşler topu havaya atarak birbirlerine vururlar (Şekil 6).

Şekil (6)

- Topa vuruş hızını kontrol edebilmek için eşli olarak yapılır. Toplu ve topsuz oyuncular Şekil 7’de görüldüğü bir arkadaşı belli bir hedef içinde dururken o hedefe servis atmaya çalışırlar. Toplu oyuncu servis atarken 3 şeye dikkat etmelidir.
 1. ... servis atacak,
 2. Doğru tekniği kullanarak vuruşu yapacak
 3. Vuruşunu çember içindeki arkadaşına yapacak.

Not: Topu yakalayıcı iki ayağı ile çember içinde durmalı ve her yakalamadan sonra yer değiştirmelidir.

Şekil (7)

- 3 m. çizgisinden file üzerinden arkadaşına servis
- Mesafe artırılarak file üzerinden servis
- Servis bölgesinden her yöne servis
- Servis bölgesinden kısa ve uzun servis
- Servis bölgesinden paralel ve çapraz servis çalışması

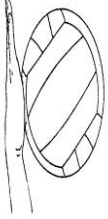
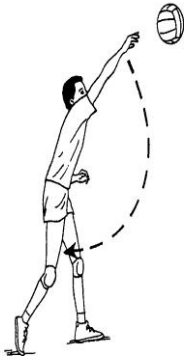
Değerlendirme: (15 dk)

- Soğuma evresi yapılır (gerdirme hareketleri)
- Öğretmen öğrencilere şu soruları sorar
 - Voleybol oyununda diğer bir servis tekniği olan tenis servisin özellikleri nelerdir?
 - Voleybol oyunundaki tenis servisin kritik elementleri nelerdir?
 - Bugün hangi hedeflerinize ulaşabildiniz? Hangilerine ulaşamadınız?

Tablo 1 Servis temel hareketinin kritik elementleri

Tenis Servis –Hazırlık	Gözlendi	Gözlenmedi
-Yüzünüzü karşı sahada, servis atmayı düşündüğünüz yere dönmelisiniz.		
-Ayaklarınız uygun boyutta açık, dengeli ve rahat olmalıdır.		
-Servis atacağınız elinizin ters ayağı yarım adım önde olmalıdır.		
-Topu vuruş yapılmayacak elde (iki elle de tutulabilir),		
-Dirsekten biraz bükülü olarak vuruş yapılacak kolun omuzu tarafında aşağıda ve önde tutulur		
Tenis Servis –Topun Havaya Atılması	Gözlendi	Gözlenmedi
-Topu yukarıya atarken, vücut ağırlığınızı arka bacağınıza veriniz.		
-Kalça öne doğru hafif bir şekilde esnetilirken, belde geriye doğru bir yay yapar, vuruş yapacağınız kolun omzu geriye açılır.		
-Havaya attığımız top, vuruş kolu omuzu üzerine ve önüne gelmelidir.		
-Top vuruşu yapacak kol omzunun üzerine topa vuruş noktasından biraz daha yüksek atılır		
-Topun bulunduğu el baş seviyesinin biraz üzerine kadar kalkarak topu havaya atarken, vuruşu yapacak kol ise dirsekten kırık bir şekilde başın arkasına götürülür		
Tenis Servis –Topa vuruş öncesi hareket	Gözlendi	Gözlenmedi
-Vuruşu gerçekleştirecek kolunuzu hızlandırarak başınızın arkasından dirseğinizi yukarı kaldırıp, kolunuzu açarak başınızın üzerine getiriniz		
-Servis atmayan kolunuz ise önce topu attıktan sonra yavaş-yavaş aşağıya bırakılır.		
-Vücut ağırlığını arka bacadan ön bacağa yavaş yavaş transfer edilirken, vücudunuzun üst kısmı esneterek kalçadan öne getirilir		
Tenis Servis –Topa temas	Gözlendi	Gözlenmedi
-Servis atan oyuncu, geriye açtığı vuruş kolunu süratle geriden topa doğru öne ve yukarı hareket ettirir.		
-Diğer kolunu ise servis attığı kolu topa temas ederken dirseğini gövdesine yaklaştırarak yavaş-yavaş aşağıya indirir.		
-Kol açılarak kol uzunluğunun maksimum olduğu seviyeye getirilir.		
-Kol yükselip maksimum uzunluğa ulaşırken geriye yay yapan bel ve geriye açılan kolun omuzu öne doğru kapanmaya başlar		
-El, parmaklar birbirine temas etmeyecek kadar açık ve el ayasıyla birlikte tüm elin topa teması gerekir		
-Kol bilekle en son vuruşu yaptıktan sonra ters bacağa doğru hareketine devam eder.		

Tablo 2 SERVİSTEKİ TEMEL HATALAR VE HATALARI DÜZELTME YARDIMLARI

Servis Çeşidi	Temel Hata	Hatanın Nedeni	Düzeltilme ve Yardımlar
Tenis servisi	Topun dönmesi	Topun tam merkezine elin tabanının temas etmemesi, el bileğinin gevşek olması	Topu vuruş kolunun omuz üzerine atarak gergin bilekle servis çalışması
	Topun rakip sahanın gerisine düşmesi yada fileye çarpması	Topun omuz gerisine veya önüne atılması	Esas hareket uzun süre çalışmadan, topa vurmaya veya doğru top atmaya çalışma.
	Topun yere paralel gitmesi	Topun elden çıkışında istenilen yüksekliğe atılmaması, topa omuz hizasında düz vurulması	Topu gerekli yüksekliğe atma ve düşmekte olan topa en üst noktada vurmaya çalışma.
	Topu yere doğru gönderememe	Topun düşüşü sırasında topa alın hizasında ve topun üzerine vurma	Karşılıklı çalışmada topun yukarıya atış mesafesini giderek artırma Vuruş pozisyonu için kolun doğru ve düzgün bir şekilde kaldırma çalışması

- Öğretmen öğrencileri haftaya işlenecek olan beden eğitimi dersinin konusu hakkında bilgilendirir.
- Malzemeler öğrenciler tarafından toplanır ve ders bitirilir.